

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

Αυξήσεις συντάξεων και μισθών το '23

Αυξήσεις στις συντάξεις από τον Ιανουάριο του 2023, σταδιακή επιστροφή αναδρομικών σε συνταξιούχους ύψους 2,6 δισ. ευρώ, νέα αύξηση του κατώτατου μισθού και φορολογικές ελαφρύνσεις είναι τα μέτρα που σχεδιάζει η ελληνική κυβέρνηση. Το οικονομικό επιτελείο εργάζεται για κοστολόγηση των μέτρων με γνώμονα τις αντοχές του προϋπολογισμού. **Σελ. 19**

ΑΥΞΗΣΗ ΕΠΙΤΟΚΙΩΝ

Το διπλό στοίχημα της ΕΚΤ

Διπλό στοίχημα θα επιδιώξει να κερδίσει η ΕΚΤ επιστρατεύοντας νέα όπλα, καθώς πρέπει να αποφύγει δύο ανεπιθύμητες παρενέργειες από την επικείμενη αύξηση των επιτοκίων: αφενός μια εκτόξευση του κόστους δανεισμού των χωρών του Νότου και αφετέρου τη συσσώρευση υπερκερδών στα ταμεία των τραπεζών που έχουν ωφεληθεί από τα φθηνά δάνεια της ΕΚΤ. **Σελ. 11**

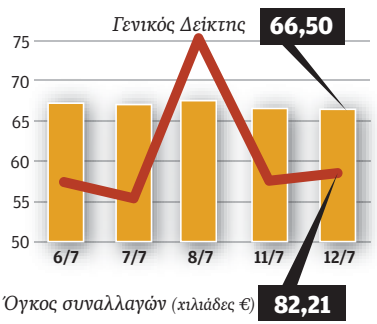

MARIO NABA

Στην οδό μεταρρυθμίσεων η Ελλάδα

«Ιδιαίτερα αποφασισμένη» να επιμείνει στην οδό των μεταρρυθμίσεων χαρακτηρίζει την Ελλάδα ο Μάριο Νάβα, επικεφαλής της DG Reform της Κομισιόν. Η έξοδος από την ενισχυμένη εποπτεία αποτελεί αναγνώριση του έργου που έγινε τα τελευταία χρόνια, επισημαίνει, και είναι προϊόν «σκληρής δουλειάς και των σκληρών διαδράγμάτων» της οικονομικής κρίσης. **Σελ. 14**

Δείκτης & Ογκος του ΧΑΚ

Επιβράδυνση αυξήσεων τιμών αγαθών

Εκτιμήσεις Δημοσιονομικού Συμβουλίου – EUFIS: Ισοσκελισμένο προϋπολογισμό θα έχει φέτος η Κύπρος

Επιβράδυνση των αυξήσεων στις τιμές διαφόρων αγαθών βλέπει το Δημοσιονομικό Συμβούλιο της Κύπρου. Σε εσωτερική του ανάλυση αναφέρει ότι, παρόλο που τα γενικά επίπεδα τιμών μπορεί να συνεχίσουν προσωρινά την

ανοδική τους πορεία, δικαιολογείται η εκτίμηση πως από το φθινόπωρο ο ρυθμός των αυξήσεων θα αρχίσει να μειώνεται. Καθώς η παγκόσμια οικονομία δοκιμάζει τις αντοχές σε επίπεδα τιμών, διαφαίνεται πως σε ορισμένες

περιπτώσεις έχουμε προσεγγίσει την κορυφή των πληθωριστικών πιέσεων. Επιπλέον, τα στοιχεία δείχνουν πως οι μειώσεις σε μια σειρά από σημαντικές για την οικονομία τιμές, δεν οφείλονται σε εποχιακές διακυμάνσεις, αλλά στην

προσαρμογή της οικονομίας στα νέα δεδομένα. Την ίδια ώρα, σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή Δημοσιονομική Παρακολούθηση (Fiscal Monitor) του EU Independent Fiscal Institutions (EUIFIS) για τον Ιούλιο του 2022, προβλέπεται

ότι η Κύπρος θα περιλαμβάνεται μεταξύ των χωρών που θα έχουν ισοσκελισμένο προϋπολογισμό, παρόλο που το δημόσιο έλλειμμα σε 15 από τις 24 χώρες αναμενόταν να υπερβεί την τιμή αναφοράς του 3%. **Σελ. 4**

ΚΛΕΙΣΙΜΟ ΑΓΩΓΟΥ

Ο Nord Stream 1 δοκιμάζει την Ευρώπη

Δεκαήμερο αγωνίας περνά η Ευρώπη μετά το κλείσιμο από τη Δευτέρα του αγωγού Nord Stream 1, για εργασίες συντήρησης. Πολλοί προεξοφλούν ότι δεν θα ξαναανοίξει. «Ας προετοιμαστούμε», είπε ο Γάλλος ΥΠΟΙΚ Μπρινό Λε Μερ, ενώ ο Γερμανός ομολόγός του Ρόμπερτ Χάμπεκ προειδοποίησε για το ενδεχόμενο «μιας πρωτόγνωρης δοκιμασίας». **Σελ. 8**

ΕΛΛΑΔΑ

Καλπάζει η ακρίβεια πέφτει η κατανάλωση

Από μειζόνες αγορές, όπως είναι ένα αυτοκίνητο, έως και το γάλα κόβουν τα νοικοκυριά στην Ελλάδα, καθώς βλέπουν το εισόδημά τους να εξανεμίζεται λόγω των ανατιμήσεων σε σειρά αγαθών, ενώ έντονη είναι η ανησυχία για το τι θα ακολουθήσει. Το πρώτο πεντάμηνο της χρονιάς έκλεισε με μείωση του όγκου πωλήσεων στα σουπερ μάρκετ κατά 3,1%. **Σελ. 15**

ΡΕΚΟΡ ΕΙΣΠΡΑΞΕΩΝ

Σωσίβιο ο τουρισμός για ελληνική οικονομία

Η τουριστική βιομηχανία της Ελλάδας επιστρέφει δριμυύτερη, αποτελώντας μακροοικονομικό και δημοσιονομικό σωσίβιο στην ενεργειακή κρίση. Οι τουριστικές εισπράξεις αναμένεται να διαμορφωθούν στα 20 δισ. ευρώ. Η αξία στην οικονομία από το άμεσο και το έμμεσο όφελος από τον τουρισμό εκτιμάται στα 52,8 δισ., που αντιστοιχεί στο 28% του ΑΕΠ. **Σελ. 16**

5 291296 000378

Με επένδυση 35 εκατ. αναγεννιάται το ιστορικό Βερεγγάρια

Προχωρά το σενάριο της μεικτής τουριστικής και οικιστικής ανάπτυξης για το ιστορικό ξενοδοχείο Βερεγγάρια στον Πρόδρομο. Η επένδυση των 35 εκατ. από τον όμιλο bbf θα αφορά την αναγέννηση του κτηρίου και την επαναλειτουργία του το 2026 ως Βερεγγάρια Luxury Boutique Hotel. Το ξενοδοχείο θα αποτελείται από το διατηρητέο Βερεγγάρια, το οποίο θα συντηρηθεί για να επαναλειτουργήσει ως ξενοδοχείο υψηλών προδιαγραφών με 28 δωμάτια, 4 σουίτες, 12 διαμερίσματα και spa. Παράλληλα, περιμετρικά του ξενοδοχείου χωροθετούνται ανεξάρτητες επαύλεις, μεζονέτες και studios. **Σελ. 6**

ΚΥΡΙΟ ΑΡΘΡΟ

Σενάρια ύφεσης

Πριν από τη ρωσική εισβολή στην Ουκρανία, οι οικονομολόγοι που συμμετείχαν σε έρευνα του πρακτορείου Bloomberg «έβλεπαν» 20% πιθανότητα για συρρίκνωση της οικονομίας. Στην ίδια έρευνα σήμερα το ποσοστό εκείνων που αναμένουν ύφεση έχει ανέλθει στο 45%. Η βασική υπόθεση εργασίας που υιοθετούν οι ερωτώμενοι είναι ότι ο πληθωρισμός δεν αναμένεται να σταθεροποιηθεί στο μακροπρόθεσμο στόχο του 2%, γεγονός που θα αναγκάσει την ΕΚΤ να προβεί σε περισσότερες από ότι αναμένεται σήμερα αυξήσεις των επιτοκίων. Αυτό θα έχει ως αποτέλεσμα ακριβότερο κόστος διαβίωσης και άρα μείωση της κατανάλωσης. Οι εκτιμήσεις σήμερα κάνουν λόγο για επιτόκιο στο 0,75% μέχρι το τέλος του χρόνου και 1,25% μέχρι τον ερχόμενο Μάρτιο.

Η για πάνω από μια δεκαετία χαλαρή δημοσιονομική και νομισματική πολιτική που είχε ως συνέπεια την μεγέθυνση του ισολογισμού της κεντρικής τράπεζας και την συσσώρευση δημοσιονομικών ελλειμμάτων προκάλεσε τον πληθωρισμό, που φαίνεται να έχει «εγκατασταθεί» για τα καλά στα θεμέλια της οικονομίας έχοντας «προσβάλει» οριζόντια σχεδόν όλα τα προϊόντα και υπηρεσίες. Ως εκ τούτου, θα απαιτηθεί χρόνος για να διορθωθεί η κατάσταση και να επανέλθουμε στα κανονικά επίπεδα πληθωρισμού, που είναι το 2%. Η επόμενη περίοδος θα χαρακτηριστεί από οικονομική αβεβαιότητα αφού κανένας δεν γνωρίζει πόσος θα είναι αυτός ο χρόνος με αποτέλεσμα τα επιχειρηματικά plána για επενδύσεις και η μη αναγκαία κατανάλωση να περιο-

ριστούν. Αυτά τα δύο συστατικά αποτελούν πηγές ύφεσης η οποία αργά η γρήγορα θα κάνει την εμφάνισή της. Η αξία των στοιχείων ενεργητικού βρίσκεται ήδη κάτω από πίεση ενώ οι εκτιμήσεις κάνουν λόγο για παρατεταμένη διόρθωση, η οποία θα προκαλέσει μεταβλητότητα στις αγορές και υποχώρηση προκαλώντας ζημιές στα επενδυτικά χαρτοφυλάκια. Η προσοχή σε αυτή την περίπτωση εστιάζεται στα συνταξιοδοτικά ταμεία τα οποία έχουν αρκετές ιδιαιτερότητες και κοινωνικές προεκτάσεις εφόσον υποτιμηθεί η αξία τους.

Η καθυστέρηση των κεντρικών τραπεζών να αντιδράσουν όντας για μήνες παγιδευμένες στην βολική θεωρία του μεταβατικού πληθωρισμού στοίχισε, αφού αφείρεσε τη δυνατότητα λήψης ήπιων μέτρων και πλέον

οι κινήσεις θα είναι ραγδαίες και άρα υφεσιακές. Εκτός βέβαια και αν επιλεγούν πιο ήπιες κινήσεις αδιαφορώντας για τον πληθωρισμό, ο οποίος θα αποφασιστεί να αφαιρεθεί να ολοκληρώσει έναν οικονομικό κύκλο προτού αρχίσει να υποχωρεί. Αυτό όμως έρχεται με σημαντικό πολιτικό κόστος για τις κυβερνήσεις, οι οποίες αντιθέτως θα πιέζουν προς την κατεύθυνση λήψης άμεσων μέτρων εν μέσω κοινωνικών δυσαρέσκειας.

Το μέγεθος και η διάρκεια της ύφεσης θα είναι αναλόγως των θεμελιωδών στοιχείων κάθε οικονομίας ξεχωριστά. Χώρες με διαχρονικά χαμηλούς ρυθμούς ανάπτυξης αναμένεται πως θα επηρεαστούν περισσότερο σε σχέση με άλλες. Οι χώρες του μη αναπτυγμένου κόσμου θα είναι και σε αυτή την περίπτωση ο αδύνα-

μος κρίκος. Η εκτίναξη στις τιμές της ενέργειας και των τροφίμων αφήνει κυρίως εκτεθειμένες εκείνες που στηρίζονται αποκλειστικά σε εισαγωγές και για τις δύο αυτές κατηγορίες αγαθών.

Η Κύπρος ανήκει σε μεγάλο βαθμό σε αυτή την κατηγορία χωρών. Είναι λοιπόν αναμενόμενο ότι τα νοικοκυριά με χαμηλά και μεσαία εισοδήματα θα δεχθούν την πίεση και άρα θα χρειαστούν προστασία. Δυστυχώς, η συγκυρία μας βρίσκει με περιορισμένες δημοσιονομικές δυνατότητες λόγω της πανδημικής περιόδου που προηγήθηκε. Μέχρι όμως να δημιουργηθούν οι απαραίτητες συμμαχίες εντός ΕΕ για μια συγκροτημένη αντίδραση, θα πρέπει να εξερευνηθούν δημοσιονομικά μαξιλάρια μέσω εξοικονομήσεων.

Ψηλά ο πήχης για το guest satisfaction των τουριστών

Στο 86,8% ανήλθε το 2021

Στο 86,8% ανήλθε ο βαθμός ικανοποίησης των επισκεπτών στην Κύπρο. Τα στοιχεία προέκυψαν από reviews των πελατών των διαφόρων επιχειρήσεων στην Κύπρο και επισκεπτών περιοχών στο διαδίκτυο. Στόχος του υπουργείου Τουρισμού είναι έως το 2025 να φθάσει το 87,5%. Τα αποτελέσματα για το 2021, δίνουν προβάδισμα της Κύπρου σε σχέση με άλλους ανταγωνιστικούς προορισμούς. **Σελ. 5**

Μειώνουν τα έξοδά τους οι τράπεζες

Εφαρμογή στρατηγικών πλάνων

Στη μείωση του προσωπικού τους προχωρούν οι τράπεζες στο πλαίσιο των στρατηγικών τους πλάνων. Η Τράπεζα Κύπρου έχει θέσει στόχο τη μείωση 500 – 600 προσώπων και «τρέχει» ήδη Σχέδιο Εθελούσιας Εξόδου. Η Ελληνική θέλει να μειώσει το προσωπικό της κατά 350 πρόσωπα, ωστόσο προς το παρόν δεν έχει γνωστοποιήσει τον τρόπο που θα προχωρήσει. **Σελ. 3**

Έχεις κάρτα της
Ελληνικής Τράπεζας;
Έχεις άμεση επιστροφή
χρημάτων!

Κατέβασε το Myle Rewards app τώρα!

Ισχύουν όροι και προϋποθέσεις

ΑΡΘΡΟ / Του **ΑΝΤΡΕΑ ΓΙΩΡΓΑΛΛΑ**

Διαμάντια στο ερασιτεχνικό

Πρόσφατα βρέθηκαν στο Θέατρο Σκάλα για να παρακολουθήσω την παράσταση «Δεν ακούω, δεν βλέπω, δεν μιλώ» από την ερασιτεχνική θεατρική ομάδα «Παράβαση Λυμπίων». Ήταν η πρώτη φορά που θα παρακολουθούσα κάτι που ανεβάζει η συγκεκριμένη ομάδα έστω και αν είχα ακούσει τα καλύτερα για το επίπεδο των παραστάσεων τους. Η μόνη μου επιφύλαξη ήταν ότι το «Δεν ακούω, δεν βλέπω, δεν μιλώ» το είδα άψογα δοσμένο πριν κάποια χρόνια σε σκηνοθεσία Λώρη Λοϊζίδη με τον ίδιο να πρωταγωνιστεί στην παράσταση μαζί με την Χριστίνα Παυλίδου, τον Φώτη Γιωργίδη και τον Μάριο Δημητρίου. Προσπάθησα να αποφύγω τις συγκρίσεις και να μείνω σε αυτό που

Δεν είναι εύκολο στην εποχή της ταχύτητας και των πολλών αντιξοοτήτων να βρεις τον χρόνο για να κάνεις αυτό που αγαπάς με μοναδικό κέρδος την ηθική ικανοποίηση.

θα έβλεπα. Η υπόθεση έχει να κάνει με την ζωή τριών φίλων που αντιμετωπίζουν προβλήματα όρασης, ακοής και ομιλίας και το πώς διαχειράσσονται οι σχέσεις τους όταν προσπαθούν να διεκδικήσουν την ίδια κοπέλα.

Με το που μπήκα στην αίθουσα το μάτι μου τράβηξε το προσεγγμένο σκηνικό (που σε αρκετές περιπτώσεις δεν σημαίνει πολλά) και σε προϊδέαζε ότι έχει γίνει καλή δουλειά με έμφαση στην λεπτομέρεια. Από τα πρώτα λεπτά η παράσταση σε κερδίζει αφού οι προβολές βλιντεο εξημένα δοσμένες σε βάζουν ομαλά στο θέμα. Όλα αυτά βεβαίως δουλεύουν υποστηρικτικά σε μια παράσταση αφού στην περίπτωση που οι ερμηνείες είναι φτωχές μένει μόνο το περιτύλιγμα. Στην συγκεκριμένη περίπτωση οι ερμηνείες μόνο φτωχές δεν ήταν, αφού οι Κωνσταντίνος Βασιλείου (Ιάκωβος), Μάριος Δημητρίου(Ζηΐθας), Αντρέας Κασκαούντας (Θεοφάνης), Ειρήνη Γεωργίου Σαλάτα (Ελπίδα) καταφέρναν επάξια να κερδίσουν το χειρόκροτμα του κοινού στο τέλος της παράστασης.

Σε ένα θεατρικό έργο που η υπερβολή στις ερμηνείες θα μπορούσε να ήταν παγίδα ειδικά για ερασιτέχνες οι πθο-

ποιοι κατάφεραν με μεστές ερμηνείες να υποστηρίξουν τους ρόλους που υποδύνανταν, να συγκινήσουν και να βγάλουν αβίαστα γέλιο. Η σκηνοθεσία και το διασκευασμένο κείμενο του Σοφοκλή Σοφοκλέους ήταν άρτια με τους ρόλους πάνω στην σκηνή να είναι ξεκάθαροι ενώ οι σχέσεις μεταξύ των πρωταγωνιστών ήταν όμορφα δομημένες. Το στοιχείο όμως που μου έκανε περισσότερο εντύπωση ήταν ο ρυθμός που είχαν. Σε κανένα σημείο της παράστασης δεν ένιωθες ότι κάνει αυτό που λέμε «κοιλιά», κρεμόσουν από την επόμενη τους ατάκα (ή κίνηση στην περίπτωση του Σπίθα που είναι ο πρωταγωνιστής που δεν μιλά) και περιμένες το πως θα εξελιχθεί η πλοκή του έργου. Η μικρή αμφιβολία που είχα στην αρχή της παράστασης για τα επίπεδα που θα έφτανε είχε εξαφανιστεί από τα πρώτα στάδια του έργου, ενώ δεν μπήκα σε καμιά διαδικασία σύγκρισης αφού παρακολουθήσα κάτι που ήταν πλήρες από όλες τις απόψεις (ερμηνείες, σκηνικά, φωτισμός, μουσική, σκηνοθεσία).

Σε ένα γενικότερο πλαίσιο διαπιστώνω ότι υπάρχουν πολλές ερασιτεχνικές θεατρικές ομάδες τα τελευταία χρόνια που κάνουν αρκετά καλή δουλειά και αξίζουν την στήριξη του κοινού. Το μεράκι, η αγάπη για το θέατρο, το ταλέντο σε συνδυασμό με την επιλογή του κατάλληλου σκηνοθέτη μπορούν να έχουν ως αποτέλεσμα μια εξαιρετική παράσταση. Τα στοιχεία που δίνουν το κάτι παραπάνω στις παραστάσεις των ερασιτεχνικών ομάδων πιστεύω ότι είναι η αφοσίωση, ο ρομαντισμός και αυτό το «γουςτάρω». Δεν είναι εύκολο στην εποχή της ταχύτητας και των πολλών αντιξοοτήτων που αντιμετωπίζουμε οι περισσότεροι από εμάς σε καθημερινό επίπεδο να βρεις τον χρόνο για να κάνεις αυτό που αγαπάς με μοναδικό κέρδος την ηθική ικανοποίηση. Υπάρχουν παραστάσεις στο ερασιτεχνικό που δεν έχουν να ζηλέψουν τίποτα επαγγελματικές. Στον αντίποδα και χωρίς να θέλω «τσουβαλιάζω» είδα και παραστάσεις από επαγγελματικές ομάδες που είχαν τα στοιχεία της προχερότητας, των υποτονικών (τουλάχιστον) ερμηνειών και δεν δικαιώσαν σε καμία περίπτωση τις προσδοκίες. Τέτοιου επιπέδου παραστάσεις όπως ήταν αυτή της «Παράβασης» είναι η αιτία για να στρέψουμε το βλέμμα μας και να εκτιμήσουμε περισσότερο το ερασιτεχνικό.

*Ο Αντρέας Γιωργαλλάς είναι αρχισυντάκτης της ιστοσελίδας Kathimerini.com.cy

ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑΡΙΟ

Επιμέλεια: **ΛΟΥΪΖΑ ΛΟΥΗ**

Μια αέρινη γιορτή με πρωταγωνιστές τα πνευστά

Για όγδοη χρονιά, το Windcraft Music Fest ετοιμάζει ένα δυναμικό comeback, με ένα διεθνές line-up από σχήματα που παντρεύουν τις παραδοσιακές μουσικές του κόσμου με την τζαζ και τα χορευτικά beats της ηλεκτρονικής μουσικής. Το καθιερωμένο μουσικό φεστιβάλ θα περιλαμβάνει συναυλίες, τριήμερα μουσικά σεμινάρια για πνευστά και φωνή, ποικίλα εργαστήρια, καθώς και ένα διαδραστικό παράλληλο πρόγραμμα. Η εκδήλωση συνδυάζει αρμονικά τις παραδοσιακές με τις μοντέρνες τέχνες και τη ζωή της υπαίθρου με τη σύγχρονη καλλιτεχνική δημιουργία, ενώ ταυτόχρονα επιδιώκει να

Το φετινό πρόγραμμα του Windcraft Music Fest περιλαμβάνει επιλεγμένα κυπριακά και διεθνή σχήματα που θα παρουσιάσουν πρωτότυπες συνθέσεις.

συμβάλει στην ανάπτυξη μιας κοινότητας αλληλεπίδρασης καταργώντας οποιαδήποτε πολιτισμικά και ηλικιακά σύνορα. Το φεστιβάλ θα πραγματοποιηθεί στο χωριό Κατούδα της επαρχίας Λευκωσίας στις 5, 6 και 7 Αυγούστου 2022, στήνοντας μια αέρινη γιορτή με πρωταγωνιστές τα πνευστά και καλώντας άτομα κάθε ηλικίας να συμμετέχουν.

Το πρόγραμμα των συναυλιών

Το φετινό πρόγραμμα των συναυλιών περιλαμβάνει επιλεγμένα Κυπριακά και διεθνή σχήματα που θα παρουσιάσουν πρωτότυπες συνθέσεις. Συνδυάζοντας μοντέρνους ήχους με τις μουσικές παραδόσεις του κόσμου, θα δημιουργήσουν ένα κράμα μουσικών στυλ. Εξεκρίνουν τέσσερα καταξιωμένα διεθνή σχήματα, στα οποία τα πνευστά έχουν σημαντικό ρόλο: το σχήμα Fanfara Station (Ιταλία, Τυνησία, ΗΠΑ) που δίνει τα πνευστά με Μαγκρέπ τραγούδια και ηλεκτρονικούς ήχους, το trio Bobby Rausch (Γερμανία) που χρησιμοποιεί τύμπανα και δύο βαθύφωνα πνευστά για να μας μεταφέρει στις χορευτικές σκηνές του Βερολίνου, το trio του κιθαρίστα και τρομπιτίστα Ofer Mizrahi (Ισραήλ) ο οποίος συνδυάζει με ευαισθησία τη μουσική της Δύσης με αυτή της Ανατολής, καθώς και η δυ-

Το φεστιβάλ συνδυάζει αρμονικά τις παραδοσιακές με τις μοντέρνες τέχνες και τη ζωή της υπαίθρου με τη σύγχρονη καλλιτεχνική δημιουργία, ενώ επιδιώκει να συμβάλει στην ανάπτυξη μιας αλληλεπίδρασης καταργώντας οποιαδήποτε πολιτισμικά και ηλικιακά σύνορα.

ναμική μπάντα Technobrass (Βραζιλία) που εκτιμάει την ενέργεια της techno μουσικής χρησιμοποιώντας μόνο πνευστά και κρουστά. Από την Κύπρο θα φιλοξενηθούν δύο ξεχωριστά σχήματα που αποτελούνται από εξαιρετικούς νεαρούς μουσικούς: το πρότζεκτ «Χαρά» της φλαουτίστριας Ελεονώρας Ρούσου καθώς και το κουιντέτο του κιθαρίστα Αλέξη Κάσινου.

Παράλληλες εκδηλώσεις

Μουσικές παραστάσεις θα ξεδιπλώνονται και στα σοκάκια και τις πλατείες του χωριού, με τους Alarga Ensemble, το μουσικό σύνολο ΤΡΟΠΟΣ και το Windcraft Band να ερμηνεύουν παραδοσιακές μουσικές από την Κύπρο και την ευρύτερη περιοχή, ενώ αυθόρμητες μουσικές συνενώσεις και jam sessions θα μας συνοδεύουν μέχρι τις πρωινές ώρες. Παράλληλα, καθόλη τη διάρκεια

του φεστιβάλ το κοινό θα μπορεί να επισκεφθεί μια in situ ηχητική εγκατάσταση της συνθέτριας Στέλλα Ν. Χρίστου που θα προκύψει μετά από επίτοπια έρευνα στο χωριό.

Στο εκπαιδευτικό πρόγραμμα του φεστιβάλ θα συμμετέχουν έμπειροι και διακεκριμένοι μουσικοί και παιδαγωγοί, οι οποίοι θα προσφέρουν μουσικά σεμινάρια: ο Γιάννης Δίσκος (Imam Baildi, Μουσικό Κουτί-ΕΡΤ) θα συντονίσει ένα εργαστήρι βαλκανικής μουσικής για πνευστά, οι μουσικοί του σχήματος Bobby Rausch θα παρουσιάσουν τη χρήση ακουστικών και ηλεκτρονικών εφφέ στην ερμηνεία τους και η Έλενα Συδά θα συντονίσει ένα acapella φωνητικό σύνολο. Επιπλέον, η Ελενίτσα Γεωργίου θα διδάξει σε μικρά παιδιά παραδοσιακά τραγούδια, φτιάχνοντας μια χορωδία με γλυκιές φωνές, ενώ οι Alice Ayvazian και Κάλια

Λοϊζίδου θα παρουσιάσουν εργαστήρι που ενσωματώνει το τραγούδι μπλουζ με τον χορό.

Τέλος, το παράλληλο πρόγραμμα του φεστιβάλ ολοκληρώνεται με δράσεις και παραστάσεις για όλη την οικογένεια: τη μουσικο-αφηγηματική παράσταση «Με δυό παπούτσια από χαρτί» με τους Μαρίνα Κατσαρή και Γιάννη Κουτή, την παρουσίαση της νέας ποιητικής συλλογής του Γιώργου Παπακωνσταντίνου «Ηλιοβούτιτμαν», εργαστήρι κυανοτυπίας με αγριολούλουδα και βότανα, καθώς και παιχνίδια γνώσεων και εξερεύνησης του χωριού.

Πρόγραμμα και πληροφορίες:

www.windcraftmusicfest.com
Διαδικτυακή προώθηση εισιτηρίων: soldoutticketbox.com
Επικοινωνία στο τηλέφωνο 22 377748, info@windcraftmusic.com

ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ

Επιμέλεια: **ΛΟΥΪΖΑ ΛΟΥΗ**

«Παύση» στο Κωνσταντία

Κάτω από τον καλοκαιρινό ουρανό της Πρωτεύουσας εδώ και είκοσι τέσσερα χρόνια, ο Μαραθώνιος Θερινών Προβολών αναβιώνει το θερινό σινεμά «Κωνσταντία», έναν από τους ωραιότερους παλιούς κινηματογράφους της πρωτεύουσας, παραμένοντας ένας από τους σημαντικότερους κινηματογραφικούς θεσμούς του Κράτους, τόσο όσον αφορά στην κινηματογραφική παιδεία όσο και στην αναβάθμιση της κοινωνικής και πολιτιστικής ζωής του τόπου. Όπως κάθε χρόνο έτσι και φέτος, δεν θα μπορούσαν να απουσιάζουν ταινίες Κυπριακές και Ελληνικής παραγωγής. Την Παρασκευή 15 Ιουλίου θα προβληθεί η ταινία της Τώνια Μισιαλή με τίτλο «Παύση». Ένα κοινωνικό δράμα για τις ανθρώπινες σχέσεις και την καθημερινότητα με εξισορροπητικές δόσεις κιούμιορ. Μια ταινία για όλους τους ανθρώπους που μεγαλώνουν ανυπομονώντας να ζήσουν. Θερινός Κινηματογράφος Κωνσταντία, τη Παρασκευή 15 Ιουλίου στις 9:00 μ.μ. Σόλωνος Μιχαηλίδη 15, Λευκωσία. Πληροφορίες 22348203 - 22349085.

«Ηλέκτρα.25» στην Πάφο

Με αφετηρία τις δύο ομώνυμες τραγωδίες του Σοφοκλή και του Ευριπίδη, η Ηλέκτρα.25 από το Atalaya Teatro της Ισπανίας ανασυνθέτει τον κύκλο της bias (θάνατος-εκδίκηση-θάνατος) που διαιωνίζεται στον Οίκο των Ατρείδων και δραματοποιεί ένα από τα πιο ζοφερά επεισόδια του μύθου: την εκδίκηση για τη δολοφονία του Αγαμέμνονα που διέπραξαν η Κλυταίμηστρα και ο Αίγισθος. Η Ηλέκτρα διατηρεί ζωντανή την ανάμνηση του φόνου του πατέρα της και παρακαλεί τους θεούς να βοηθήσουν στην τιμωρία των δολοφόνων του. Η επιστροφή του αδελφού της, του εξόριστου Ορέστη, αναπερνάει τον πόθο

Η Ο Gallery παρουσιάζει την δεύτερη καλοκαιρινή της ομαδική έκθεση.

της για εκδίκηση και δρομολογεί το έργο της τιμωρίας, που θα κορυφωθεί με την πράξη της μπτροκτονίας. Μια εκδίκηση που ήταν και συνεχίζει να είναι η πηγή πολλών συγκρούσεων σε όλη την ιστορία της Ανθρωπότητας. Αρχαίο Ωδείο Πάφου, το Σάββατο 16 Ιουλίου 2022 στις 9:00 μ.μ. Πάφος. Πληροφορίες τηλέφωνο 7000 2414

«Οιδίπους» στο Παττίχειο

Συνεχίζοντας την παράδοση παρουσίασης έργων από το αρχαίο ελληνικό δραματολόγιο, ο ΘΟΚ ανεβάζει την κορυφαία τραγωδία του Σοφοκλή Οιδίπους Τύραννος, ένα από τα πιο πολυπαιγμένα και αγαπητά στο θεατρόφιλο κοινό δείγματα του αρχαιοελληνικού πνεύματος. Το κατά πολλούς σημαντικότερο έργο της αρχαιότητας, κληρονομιά πολύτιμη

και θησαυρός του παγκόσμιου πολιτισμού, ασκεί μέχρι και σήμερα ακατανίκητη γοητεία με την άφραστη ποιητικότητα του, την υψηλή τεχνική και το βαθύ περιεχόμενό του. Η πόλη της Θήβας νοσεί. Το ίδιο κι ο Οιδίποδας, κι ως μυν το γνωρίζει ακόμα. Υπόσχεται, ενώπιον των πολιτών που έχουν προστρέξει κοντά του, να δώσει λύση ώστε να απαλλαγούν από το λοιμό που τους ξεκλπρίζει. Πρόθεσή του είναι να φωτίσει, όμως η αλήθεια κρύβεται σε γκρίζες ζώνες και αφώτιστες περιοχές. Κάθε πρωτοβουλία του τον φέρνει ένα βήμα πιο κοντά στην πτώση του. Το κουβάρι λύνεται μεν, αργά, μεθοδικά, ωστόσο το απλωμένο νήμα του θα γίνει βρόχος. Κι όταν οι αποχρώσεις ενδείξεις, τα μισόλογα και οι εκκασίες γίνουν ξεκαθαρές αποδείξεις, το φως των αποκαλύψεων

«Ηλέκτρα.25» από το Atalaya Teatro της Ισπανίας στο Αρχαίο Ωδείο Πάφου.

«Παύση» της Τώνια Μισιαλή στο θερινό σινεμά «Κωνσταντία».

θα γίνει εκτυφλωτικό. Παττίχειο Δημοτικό Αμφιθέατρο, το Σάββατο 16 Ιουλίου 2022 στις 9:00 μ.μ. Αγίου Γεωργίου 15 Λάρνακα. Πληροφορίες 77772717.

Ομαδική έκθεση στην Ο Gallery

Η Ο Gallery παρουσιάζει την δεύτερη καλοκαιρινή της ομαδική έκθεση με έργα από υφιστάμενους καθώς και μελλοντικούς της συνεργάτες. Θα παρουσιαστούν ζωγραφικά και επιτοίχια γλυπτικά έργα. Θα εκτεθούν έργα των καλλιτεχνών Αλεξάνδρας Μαντζάρη, Αλεξάνδρας Ταουκίδου, Αντώνη Τζιάρη, Βασίλη Ματοσιάν, Γιώργου Γεωργίου, Μαρλένας Ιακώβου, Νικόλα Αντώνιου, Σπύρου Αγαθού και Σταύρου Αίτσιου. The Ο Gallery, η έκθεση θα διαρκέσει μέχρι τις 29 Ιουλίου 2022. Οδός Γλάδοτwnος 11, Νικολαΐδης One,

κατάστημα 3, 6023 Λάρνακα. Πληροφορίες 99 659202.

«Φαύστα» του Μποστ

Ξεκίνησε τον Ιούλιο και θα διαρκέσει μέχρι τον Νοέμβριο το Πρόγραμμα Πολιτιστικής Αποκέντρωσης, το οποίο περιλαμβάνει εκδηλώσεις που αφορούν στα Εικαστικά, στον Σύγχρονο Χορό, στο Θέατρο και στη Μουσική. Το πρόγραμμα, το οποίο θέτει ως στόχο την προώθηση και υλοποίηση ποιοτικών πολιτιστικών δραστηριοτήτων σε κοινότητες της Κύπρου, ανακοίνωσε το Υφυπουργείο Πολιτισμού. Το Σάββατο 16 Ιουλίου, η θεατρική ομάδα «Λουμπάγκο» προτείνει το έργο «Φαύστα» του Μποστ, μια ιλαροτραγωδία που ο γνωστός πολυσχιδής καλλιτέχνης έγραψε το καλοκαίρι του '63. Η παράσταση ακολουθεί

τα ίχνη από τα πολιτισμικά στοιχεία που συγκεντρώνει το έργο του Μποστ, με στόχο να προωθηθεί το πνεύμα της «Φαύστας» στο κοινό της αποκέντρωσης. Χωρίς να καθεί η αυθεντικότητα του έργου του συγγραφέα, στόχος της ομάδας μας είναι να καταφέρουμε να εμφούσουμε μια νέα πνοή στο κείμενο με βάση την ομαδικότητα, τη φρεσκάδα, τη νεανικότητα και τα νέα στοιχεία του σήμερα που θα μεταφέρουν το έργο στη σημερινή πραγματικότητα. Το Σάββατο 16 Ιουλίου 2022 στις 8:00 μ.μ. Μηροστά από Κοινοτικό Συμβούλιο της Τεμνιβρίας. Είσοδος ελεύθερη για όλους.

Λευτέρης Ζαμπετάκης

Οι εκδόσεις «Διόπτρα» και η αλυσίδα πολιτισμού ΔΙΟΤΙΜΑ παρουσιάζουν την πρώτη ποιητική συλλογή του Λευτέρη Ζαμπετάκη, «Ψυχές μου κύματα», την Πέμπτη 14 Ιουλίου στις 19.30 στο προαύλιο της δημοτικής πανεπιστημιακής βιβλιοθήκης Λεμεσού στην οδό Αγίου Ανδρέου 269. Παρουσιάζει η ραδιοφωνική παραγωγός και συγγραφέας Μαρίαννα Γαλιθή, προλογίζει ο συγγραφέας, δημοσιογράφος και ιστορικός ερευνητής Τίτος Κολάτσας και απαγγέλλουν οι καταξιωμένοι πθοποιοί Αχιλλέας Γραμματικόπουλος και Άννα Γιαγκιάκη. Η πρώτη ποιητική συλλογή του Λευτέρη Ζαμπετάκη κυκλοφόρησε από τις εκδόσεις «Διόπτρα» τέλος Απριλίου και η πρώτη παρουσίαση έγινε στις 5 Μαΐου στην Αθήνα στον ΙΑΝΟ όπου ποιήματα απήγγειλαν η Κάτια Δανδουλάκη και ο Γρηγόρης Βαλτινός. Στις 30 Μαΐου έγινε με μεγάλη επιτυχία η πρώτη παρουσίαση στη Λευκωσία όπου εκεί απήγγειλαν ποιήματα η Μίρκα Παπακωνσταντίνου και ο Αχιλλέας Γραμματικόπουλος». Πανεπιστημιακή βιβλιοθήκη Λεμεσού, την Πέμπτη 14 Ιουλίου 2022 στις 7:30 μ.μ. Αγίου Ανδρέου 269 Λεμεσός.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Ιδιοκτήτρια

«Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ, ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΕΚΔΟΣΗ ΚΥΠΡΟΥ ΛΤΔ»

Εκδίδεται σε συνεργασία και μετά από άδεια της εταιρείας ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ Α.Ε.

Διευθύνων Σύμβουλος: ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΛΟΤΤΙΑΔΗΣ • Σύμβουλος Εκδόσης: ΑΛΚΗΣ ΑΝΔΡΕΟΥ

Διευθύντρια: ΜΑΡΙΝΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΟΥ • Υπεύθυνος Υλης: ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΟΥΡΟΥΤΙΑΚΗΣ • Υπεύθυνος Αιτιέ: ΠΑΝΤΕΛΗΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ

Νίκου Κρανιδιώτη 7Ε, 3ος όροφος, 2411 Έγκωμη, Λευκωσία, Κύπρος
e-mail: info@kathimerini.com.cy Τηλ.: 22472500 Fax: Σύνταξη +357 22472540
Fax: Διαφημιστικό Τμήμα - Μικρές Αγγελίες +357 22472550

Διευθυντής: **ΑΛΕΞΗΣ ΠΑΠΑΚΕΛΑΣ** • Διευθυνση συντάξεως: **ΚΩΣΤΗΣ ΦΑΦΟΥΤΗΣ - ΝΩΤΗΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ**

ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ η αναδημοσίευση, αναπαραγωγή, διασκευή ή απόδοση του περιεχομένου της εφημερίδας με οποιονδήποτε τρόπο, χωρίς προηγούμενη γραπτή άδεια του εκδότη.

Μειώνουν υπαλλήλους και προχωρούν στα στρατηγικά πλάνα τους οι τράπεζες

Η τεχνολογία και η πανδημία προώθησαν την υιοθέτηση των ψηφιακών προϊόντων και υπηρεσιών από πελάτες

Του ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΡΟΥΓΚΑΛΑ

Στη μείωση του προσωπικού της προχωρά η Τράπεζα Κύπρου, αλλά εντός ολίγου αναμένεται να προχωρήσει και η Ελληνική Τράπεζα, με απώτερο σκοπό τη μείωση του κόστους αλλά και την εξυπηρέτηση των στρατηγικών τους πλάνων. Η Τράπεζα Κύπρου έχει θέσει στόχο τη μείωση 500 – 600 προσώπων και «τρέχει» ήδη ένα Σχέδιο Εθελούσιας Εξόδου μέχρι την προσεχή Δευτέρα, 18 Ιουλίου. Η Ελληνική Τράπεζα θέλει να μειώσει το προσωπικό της κατά 350 πρόσωπα, ωστόσο προς το παρόν δεν έχει γνωστοποιήσει τον τρόπο που θα προχωρήσει, δηλαδή με Σχέδιο Εθελούσιας Εξόδου, με πλεονασμούς, είτε με κάποιο υβριδικό μοντέλο. Αναμένει πρώτα την έκβαση τωνπραγμάτων που θα έχει η υπογραφή της συλλογικής σύμβασης με τις συντεχνίες και το αποτέλεσμα αυτές για να αποφασίσει. Οι δύο τράπεζες πέρα από το προφανές, δηλαδή τα έξοδα προσωπικού που θα εξοικονομήσουν μακροπρόθεσμα από αυτές τις αποχωρήσεις, θα τις φέρουν ένα βήμα πιο κοντά στην εφαρμογή των στρατηγικών τους πλάνων που έχουν θέσει για το μέλλον. Και οι δύο έχουν καταχωρήσει τα πλάνα τους στις συντεχνίες και στο Υπουργείο Εργασίας μήνες πριν και είναι ενήμερες οι συντεχνίες για τις προθέσεις τους, αφήνοντας στην άκρη το αν συμφωνούν ή όχι. Η μείωση του προσωπικού των τραπεζών βασίζεται σε αλλαγές που έχουν ήδη σχεδιάσει, έχουν χτίσει πάνω στη νέα τους οργανωτική διάρθρωση και δεν αναμένουν αλλαγές βάσει της μείωσης του προσωπικού. Η μείωση του προσωπικού ήταν ειλημμένη απόφαση βάσει των αλλαγών που προχώρησαν στην οργανωτική τους διάρθρωση στα τελευταία 1 - 2 χρόνια. Παράλ-

Η Τράπεζα Κύπρου έχει θέσει στόχο τη μείωση 500 – 600 προσώπων και η Ελληνική Τράπεζα κατά 350 πρόσωπα.

Η μείωση του προσωπικού των τραπεζών βασίζεται σε αλλαγές που έχουν ήδη σχεδιάσει και έχουν χτίσει πάνω στη νέα τους οργανωτική διάρθρωση.

λφα, η τεχνολογία και η πανδημία προώθησαν την υιοθέτηση των ψηφιακών προϊόντων και υπηρεσιών από τους πελάτες τους, ενώ συνέχισε η αύξηση της δυναμικής του τομέα. Χαρακτηριστικά και στις δύο τράπεζες, εννέα στις δέκα συναλλαγές που αφορούν καταθέσεις, αναλήψεις μετρητών και μεταφορές εντός και εκτός Τράπεζας πραγματοποιούνται

πλέον μέσω των ψηφιακών καναλιών. Έτσι, οι δύο τράπεζες εστιάζουν στην κατάργηση μερικών τμημάτων που η ύπαρξή τους μπορεί να χαρακτηριστεί παρωχημένη και στην ενίσχυση άλλων που θα τις «δυναμώσει» σε τεχνολογικό επίπεδο. Σύμφωνα με τα όσα έχουν δηλώσει ανά καιρούς, τα προγράμματα μείωσης προσωπικού με ωφελήματα είναι τα τελευταία, καθώς στο μέλλον δεν διαφαίνεται πως θα υπάρξουν ξανά σχέδια που να δίνουν ωφελήματα για την αποχώρησή τους.

Έξοδα Τρ. Κύπρου

Τα συνολικά έξοδα για το α' τρίμηνο 2022 της Τρ. Κύπρου ανήλθαν σε 96 εκατ. εκ των οποίων 52% αφορά το κόστος προσωπικού (50 εκατ.), 38% αφορά τα άλλα λειτουργικά έξοδα (36 εκατ.) και 10% (10

εκατ.) αφορά τον ειδικό φόρο επί των καταθέσεων και άλλα τέλη/εισφορές. Η ετήσια αύξηση ύψους 5% οφείλεται κυρίως στην ετήσια αύξηση ύψους 11% στα άλλα λειτουργικά έξοδα. Το κόστος προσωπικού ανήλθε σε 50 εκατ. για το α' τρίμηνο 2022, στα ίδια επίπεδα σε τριμηνιαία και ετήσια βάση, ως αποτέλεσμα των εθελοντικών σχεδίων αποχώρησης προσωπικού, την ανανέωση της συλλογικής σύμβασης, και παρά τον πληθωρισμό κατά το α' τρίμηνο 2022. Τον Ιούλιο 2021, η Τράπεζα κατέληξε σε συμφωνία με την Ένωση Τραπεζικών Υπαλλήλων Κύπρου (ΕΤΥΚ) για την ανανέωση της συλλογικής σύμβασης για τα έτη 2021 και 2022. Η συμφωνία αφορούσε ορισμένες αλλαγές που περιλαμβάνουν αναθεωρημένο σύστημα βαθμίδων και αμοιβών το

οποίο συνδέεται με την αξία της θέσης εργασίας, καθώς και την εισαγωγή αμοιβής στη βάση της απόδοσης του κάθε μέλους του προσωπικού, που θα αποτελεί μέρος της ετήσιας αύξησης μισθού του προσωπικού. Η αναμενόμενη επίδραση της ανανέωσης της συλλογικής σύμβασης είναι η αύξηση στο κόστος προσωπικού για τα έτη 2021 και 2022 κατά 3-4% ετησίως και συνάδει με την επίδραση αντίστοιχων ανανεώσεων για προηγούμενα έτη.

Έξοδα Ελληνικής

Τα έξοδα προσωπικού της Ελληνικής Τράπεζας για την πρώτη τριμηνία του 2022 ανήλθαν σε 41,3 εκατ. και αντιπροσώπευαν το 55% των συνολικών εξόδων της Τράπεζας. Σε σύγκριση με 33,8 εκατ. την πρώτη τριμηνία του 2021, τα έξοδα προσωπικού για την πρώτη τριμηνία του 2022 σημείωσαν αύξηση ύψους 22%. Η αύξηση οφείλεται κυρίως στις μισθολογικές αυξήσεις και το τιμαριθμικό επίδομα (ΑΤΑ) που ισχύουν για κάθε εργαζόμενο σύμφωνα με τη Συλλογική Σύμβαση που έληξε και πληρώθηκαν την πρώτη τριμηνία του 2022 από την Ελληνική και στην πρόβλεψη που προέκυψε σε σχέση με τις ενδεχόμενες νομικές υποχρεώσεις της Τράπεζας προς τους υπαλλήλους των πρώην Συνεργατικών Πιστωτικών Ιδρυμάτων (πρώην ΣΠ) για αποκατάσταση των μισθών τους στα επίπεδα του 2013, με ισχύ από την 1η Ιανουαρίου του 2019. Τα έξοδα προσωπικού για την πρώτη τριμηνία του 2022 αυξήθηκαν κατά 26% σε σύγκριση με 32,7 εκατ. την τέταρτη τριμηνία του 2021 όπως εξηγείται πιο πάνω και επίσης λόγω πρόβλεψης που προέκυψε για αξιοποίηση των συσσωρευμένων ετήσιων αδειών του προσωπικού που επηρεάζονται από την εποχικότητα.

Στα 11,1 δισ. ευρώ το υπό διαχείριση ενεργητικό Συλλογικών Επενδύσεων

Στα 11,1 δισ. ευρώ ανήλθε το συνολικό Ενεργητικό Υπό Διαχείριση για το πρώτο τρίμηνο του 2022, καταγράφοντας μείωση της τάξης του 3,9% σε σχέση με το τέταρτο τρίμηνο του 2021, όπως προκύπτει από το τριμηνιαίο στατιστικό δελτίο που εξέδωσε η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς Κύπρου (ΕΚΚ).

Συγκεκριμένα, η ΕΚΚ έχει υπό την εποπτεία της συνολικά 322 Εταιρείες Διαχείρισης Συλλογικών Επενδύσεων και Οργανισμούς Συλλογικών Επενδύσεων (ΟΣΕ), από τις οποίες οι 235 έχουν δραστηριότητες. Από το σύνολο των εταιρειών, οι 206 είναι Εξωτερικά Διαχειριζόμενοι ΟΣΕ, οι 44 Εσωτερικά Διαχειριζόμενοι ΟΣΕ και οι 72 Εξωτερικοί Διαχειριστές. Ο συνολικός αριθμός Εταιρειών Διαχείρισης περιλαμβάνει 41 ΔΟΕΕ, 66 ΔΟΕΕ – Κάτω των Ορίων, 4 Εταιρείες Διαχείρισης ΟΣΕΚΑ και 5 Εταιρείες με διπλή άδεια (ΔΟΕΕ και Εταιρείες Διαχείρισης ΟΣΕΚΑ).

Κατά το πρώτο τρίμηνο του 2022, το συνολικό Ενεργητικό Υπό Διαχείριση ανερχόταν στα 11,1 δισ. ευρώ, καταγράφοντας οριακή μείωση της τάξης του 3,9% σε σχέση με το τέταρτο τρίμηνο του 2021, και η συνολική Καθαρή Αξία ενεργητικού ήταν 9,6 δισ. ευρώ Το 56% του Ενεργητικού Υπό Διαχείριση, προερχόταν από ΔΟΕΕ, το 12% από ΔΟΕΕ-κάτω των ορίων, το 23% από ΔΟΕΕ και Εταιρείες Διαχείρισης ΟΣΕΚΑ, το 8% από Εταιρείες Διαχείρισης ΟΣΕΚΑ και μόλις το 1% από εποπτευόμενους ΟΣΕ, οι οποίοι είναι υπό τη διαχείριση μη Κυπριακών Εταιρειών Διαχείρισης.

Σε ό,τι αφορά την επενδυτική πολιτική των ΟΣΕΚΑ, αυτά επενδύουν περίπου το 84,6% του Ενεργητικού Υπό Διαχείριση σε Κινητές Αξίες, ενώ ακολουθούν με ποσοστό 8,1% οι τραπεζικές καταθέσεις και με ποσοστό 5,8% οι επενδύσεις σε μερίδια ΟΣΕΚΑ και ΟΣΕ. Όσον αφορά τους ΟΕΕ, ΟΕΕΠΔΠ και ΚΟΕΕ, το 39,1% του Ενεργητικού Υπό Διαχείριση αφορά επενδύσεις σε Ιδιωτικό Μετοχικό Κεφάλαιο και το 11,4% σε Αντισταθμικό Κεφάλαιο.

Συνολικά υπάρχουν 203 ΟΣΕ με δραστηριότητες. Το 80,4% του Ενεργητικού Υπό Διαχείριση, κατέχεται από 184 Κυπριακούς ΟΣΕ (12 ΟΣΕΚΑ, 59 ΟΕΕ, 58 ΟΕΕΠΔΠ και 55 ΚΟΕΕ). Από το σύνολο των 203 ΟΣΕ με δραστηριότητες, οι 156 επενδύουν στην Κύπρο μερικούς ή ολικώς και οι επενδύσεις στην Κύπρο αντιπροσώπευαν σε €2,5 δισ. (22,5% του συνολικού Ενεργητικού Υπό Διαχείριση). Το 66,3% των επενδύσεων στην Κύπρο, αφορά επενδύσεις σε Ιδιωτικό Μετοχικό Κεφάλαιο ενώ οι επενδύσεις σε Ακίνητα αποτελούν το 12,4%.

GoGordian
REAL ESTATE

Ακίνητα υψηλής απόδοσης

Γραφεία στον Τρυπιώτη, Λευκωσία

- Βρίσκονται στον 1°, 2°, και 3° όροφο
- Καλυμμένοι χώροι 196-221τ.μ.
- Διαθέσιμοι χώροι στάθμευσης
- Σε προνομακλή θέση στο επιχειρηματικό κέντρο της Λευκωσίας
- Μέρος ενός κτηρίου μικτής χρήσης, που εφάπτεται της οδού Διαγόρου
- Κοντά σε όλες τις ανέσεις, υπηρεσίες, εμπορικές και οικιστικές αναπτύξεις

Ref: 7104, 8059, 8060

7777 5656
www.gogordian.com

Από €500.000

Ισοσκελισμένο προϋπολογισμό θα έχει η Κύπρος

Προβλέψεις του EUIFIS για το 2022 - Επιβράδυνση των αυξήσεων το φθινόπωρο βλέπει το δημοσιονομικό συμβούλιο

Του ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΡΟΥΓΚΑΛΑ

Η Κύπρος είναι η μόνη χώρα που προβλέπεται να έχει ισοσκελισμένο προϋπολογισμό, παρόλο που το δημόσιο έλλειμμα σε 15 από τις 24 χώρες αναμενόταν να υπερβεί την τιμή αναφοράς του 3% στις προβλέψεις του 2022 σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή Δημοσιονομική Παρακολούθηση (Fiscal Monitor) του EU Independent Fiscal Institutions (EUIFIS) για τον Ιούλιο του 2022. Παράλληλα, σε άλλο «paper» το Δημοσιονομικό Συμβούλιο της Κύπρου, σε εσωτερική του ανάλυση, σημειώνει πως παρατηρείται μια επιβράδυνση των αυξήσεων. Συγκεκριμένα, το Δημοσιονομικό Συμβούλιο της Κύπρου αναφέρει ότι, παρόλο ότι τα γενικά επίπεδα τιμών μπορεί να συνεχίσουν εν μέρει και προσωρινά την ανοδική τους πορεία, δικαιολογείται η εκτίμηση πως από το φθινόπωρο ο ρυθμός

Καθώς η παγκόσμια οικονομία δοκιμάζει τις αντοχές σε επίπεδα τιμών, διαφαίνεται πως σε ορισμένες περιπτώσεις, έχουμε προσεγγίσει την κορυφή των πληθωριστικών πιέσεων.

Μετά από αρκετές δεκαετίες χαμηλού πληθωρισμού, η ΕΕ αντιμετωπίζει τώρα υψηλές πληθωριστικές πιέσεις.

των αυξήσεων θα αρχίσει να μειώνεται. Καθώς η παγκόσμια οικονομία δοκιμάζει τις αντοχές σε επίπεδα τιμών, διαφαίνεται πως σε ορισμένες περιπτώσεις έχουμε προσεγγίσει την κορυφή των πληθωριστικών πιέσεων. Επιπλέον, τα στοιχεία δείχνουν πως οι μειώσεις σε μια σειρά από σημαντικές για την οικονομία τιμές, δεν οφείλονται σε εποχιακές διακυμάνσεις, αλλά στην προσαρμογή της οικονομίας στα νέα δεδομένα.

Περνώντας ξανά στα τσι τελευταίες έκθεσες του EU Independent Fiscal Institutions για τον Ιούλιο του 2022, υπάρχει η εκτίμηση ότι τα κρατικά ελλείμματα στις περισσότερες χώρες προβλέπεται να είναι κάτω από την τιμή αναφοράς του 3% έως το 2025. Για την Κύπρο, συμπληρώνει ότι θα είναι χώρα

μεταξύ αυτών που θα έχει ισοσκελισμένους προϋπολογισμούς ή πλεονάσματα έως το 2025. Συγκεκριμένα, οι προβλέψεις τους δείχνουν ότι αυτές οι χώρες είναι η Αυστρία (0%), η Δανία (0%), η Πορτογαλία (0%), η Σουηδία (1%), η Κύπρος (2%) και η Ιρλανδία (3%).

Σύμφωνα με την ανάλυση του EUIFIS που επικαλείται στοιχεία του Δημοσιονομικού Συμβουλίου της Κύπρου, το 2022 η αύξηση του πραγματικού ΑΕΠ για την Κύπρο θα φτάσει στο 2,7%, για το 2023 στο 3,8%, για το 2024 στο 3,4% και για το 2025 στο 3%. Όσον αφορά στην ανεργία, το 2022 θα κυμανθεί στο 7,1%, το 2023 στο 6,4%, το 2024 στο 6% και το 2025 στο 5,5%. Για τα επίπεδα του πληθωρισμού δε, το 2022 θα κυμανθεί στο 4,5%, το 2023 στο 1,5%, το 2024 και

το 2025 στο 2%. Τέλος, για τα επίπεδα του δημόσιου χρέους, το 2022 θα κυμανθεί στην Κύπρο στο 93,9%, το 2023 στο 88,2%, το 2024 στο 81% και το 2025 στο 76,7%.

Εστιάζοντας στο κεφάλαιο που αφορά τον πληθωρισμό σε όλες τις χώρες της ΕΕ στην έκθεση της Ευρωπαϊκής Δημοσιονομικής Παρακολούθησης, αναφέρεται ότι, μετά από αρκετές δεκαετίες χαμηλού πληθωρισμού, η ΕΕ αντιμετωπίζει τώρα υψηλές πληθωριστικές πιέσεις. Αυτό οφείλεται κυρίως στην αυξανόμενη τιμή των εισαγόμενων αγαθών που προέρχεται από τις παγκόσμιες διακοπές της εφοδιαστικής αλυσίδας και την άνοδο του κόστους ενέργειας και τροφίμων μετά την εισβολή της Ρωσίας στην Ουκρανία. Το Δίκτυο Ανεξάρτητων Δημο-

σιονομικών Ιδρυμάτων της ΕΕ υπογραμμίζει ότι ο υψηλότερος πληθωρισμός θα μπορούσε να επηρεάσει την ανάπτυξη και τα δημόσια οικονομικά, είτε μέσω υψηλότερης αβεβαιότητας είτε μέσω χαμηλότερων πραγματικών εισοδημάτων. «Η αυστηροποίηση της νομισματικής πολιτικής θα μπορούσε επίσης να επιβραδύνει την ανάπτυξη της οικονομίας. Η δημοσιονομική πολιτική θα μπορούσε επίσης να επηρεάσει την ανταπόκριση της ζήτησης, συμπεριλαμβανομένων των δευτερογενών επιπτώσεων στους μισθούς και τις τιμές», σημειώνει χαρακτηριστικά.

Απορροφά τις πιέσεις

Αφήνοντας στην άκρη την Ευρωπαϊκή Δημοσιονομική Παρακολούθηση

του Ιουλίου του 2022 και περνώντας στην εσωτερική πληροφόρηση του Δημοσιονομικού Συμβουλίου της Κύπρου, εκτιμάται ότι η παγκόσμια οικονομία έχει αρχίσει να απορροφά τις πληθωριστικές πιέσεις, με αποτέλεσμα να έχει μειωθεί ο κίνδυνος μιας ανεξέλεγκτης αύξησης των τιμών.

Οι μειώσεις στις πιέσεις του πληθωρισμού, αν τελικά συνεχιστούν μέχρι και τα τέλη του φθινοπώρου, δεν συνεπάγονται απαραίτητα και μείωση των τιμών, αλλά επιβράδυνση της αύξησης τους. «Σίγουρα δεν μπορούμε αυτή τη στιγμή να αναφερθούμε σε αλλαγή εικόνας όσον αφορά στην ακρίβεια», υπογραμμίζει το Δημοσιονομικό Συμβούλιο.

Μέσα στο εσωτερικό σημείωμα, υ-

πάρχουν υποκατηγορίες πόρων παραγωγής και τι αλλαγές επήλθαν σε αυτά. Όσον αφορά τα μέταλλα, τονίζει ότι η αρχή στις μειώσεις έγινε στις αγορές μετάλλων, όπου καταγράφονται μειώσεις τιμών οι οποίες μπορεί μεν να προκαλούν ανησυχίες στους επενδυτές, αλλά καταδεικνύουν πως η παγκόσμια οικονομία έχει αρχίσει να προσαρμόζεται στα νέα δεδομένα. Σύμφωνα με τους σχετικούς μηνιαίους δείκτες που συλλέγει η Παγκόσμια Τράπεζα, η μείωση στις τιμές των μετάλλων είναι γενικευμένη έως και χαλκοβική, ενώ σε ορισμένες περιπτώσεις οι τιμές έχουν υποχωρήσει σε επίπεδα Απριλίου, όταν σημειώθηκε το πρώτο σοκ από τις αιπές επιπτώσεις του πολέμου στην Ουκρανία.

Οι τιμές πετρελαίου, ναύλων, τροφίμων, ελαίων

Οι τιμές πετρελαίου καταγράφουν μείωση των πιέσεων, αλλά είναι ακόμα νωρίς για ασφαλή συμπεράσματα, καθώς η επιβράδυνση των μεσοπρόθεσμων αυξήσεων δεν μεταφράζεται απαραίτητα και σε αποκλιμάκωση των τιμών, παρά τις παροδικές μειώσεις που διαγράφονται κατά φάσεις στις διεθνείς αγορές. Ο δείκτης Ιουνίου δείχνει μια επιβράδυνση στις αυξήσεις στο Dubai και στο Brent (+7%), με μικρότερες αυξήσεις στο υδρογονοποιημένο (+2%), ενώ το Φυσικό Αέριο στην Ευρώπη κινείται σε συνεχιζόμενες αυξήσεις (+15%), σε αντίθεση με τις τάσεις στην ΗΠΑ, λόγω

και πολιτικών περιστάσεων. Κατά τον Ιούνιο, η διαφοροποίηση των τιμών καυσίμων στην διεθνή αγορά κινήθηκε συνολικά στο +6%.

Έτσι, φτάνουμε στο συμπέρασμα πως, εκ πρώτης όψεως, ο ρυθμός αύξησης των τιμών θα μειωθεί, αλλά οι ίδιες οι τιμές δεν έχουν ακόμα φτάσει στην κορυφή τους. (Αγνοούμε τις διακυμάνσεις των τελευταίων ημερών, οι οποίες είναι ιδιαίτερα βραχυπρόθεσμες και δεν διαγράφουν τάσεις προς το παρόν).

«Την ίδια στιγμή, σημαντικές είναι και οι μειώσεις σε δείκτες που παρακολουθούν την ναυτιλία και δη τα εμπορικά ναύλα, όπου επίσης

καταγράφουμε τις πρώτες ενδείξεις σταθεροποίησης», αναφέρει το Δημ. Συμβούλιο. Ίσως ακόμα πιο σημαντική είναι και η σταθεροποίηση στα στοιχεία που αναλύει η New York Fed για τους σκοπούς του Δείκτη Πιέσεων στην Αλυσίδα Διανομής, όπου επίσης σημειώνονται κάποια σημαντικά σημάδια σταθεροποίησης.

Οι τιμές που αφορούν στα εμπορικά ναύλα στο Σουέζ και τον Ατλαντικό συνεχίζουν να αποκλιμακώνονται ελαφρώς, καταδεικνύοντας πως οι πιέσεις έχουν απορροφηθεί από την ούτως ή άλλως έντονα κυκλική βιομηχανία της ναυσι-

πλοΐας. Ωστόσο, φαίνεται πως η κίνηση στον Ειρηνικό και δη προς και από τις ανατολικές ακτές των ΗΠΑ, παραμένει υπό πίεση, με αυξητικές τάσεις στο κόστος των ναύλων. Επιπλέον, προϊόντα όπως τα έλαια καταγράφουν μειώσεις σε σχέση με τον περασμένο Μάη (ηλιέλαιο κατά 9%, σογιέλαιο κατά 11% και φοινικέλαιο κατά 13%), ενώ εξαιρετικές σημασίας είναι και η γενική μείωση των τιμών σε πολλές από τις κατηγορίες λιπασμάτων που κατέγραφαν ραγδαία αύξηση μέχρι τα μέσα του έτους. Σημειούμε με ενδιαφέρον προς συνεχή παρακολούθηση τις τιμές σε TSP,

DAP και ουρία, οι οποίες δείχνουν μειωτικές τάσεις. Επίσης σημαντικές είναι οι τιμές στο χλωριούχο νάτριο (ποτάσα), όπου ωστόσο οι τιμές συνεχίζουν να αυξάνονται. «Σε γενικές γραμμές, δικαιολογείται η προσδοκία για μερική ανάκαμψη της αγοράς γεωργικών προϊόντων, και επαναφορά, με τις επόμενες σοδειές, των τιμών σε πιο υποφερτά επίπεδα. Η μερική αυτή ανάκαμψη, όμως, δεν δείχνει αυτή τη στιγμή αρκετή για να ανατρέπει την γενικευμένη εικόνα επισιτιστικής κρίσης σε αρκετά σημεία του πλανήτη, με ό,τι αυτό συνεπάγεται. Η εικόνα βελτιώνεται, αλλά δεν ανατρέπει», σχολιάζει.

Προϊόντα όπως τα έλαια καταγράφουν μειώσεις σε σχέση με τον περασμένο Μάη (ηλιέλαιο κατά 9%, σογιέλαιο κατά 11% και φοινικέλαιο κατά 13%)

«Φρένο» στα οριζόντια μέτρα στήριξης από το Eurogroup

Σήμα για περιορισμό της επεκτατικής δημοσιονομικής πολιτικής το 2023

Του απεσταλμένου μας στις ΒΡΥΞΕΛΛΕΣ ΓΙΑΝΝΗ ΠΑΛΑΙΟΛΟΓΟΥ

Σήμα στην κατεύθυνση της δημοσιονομικής προσαρμογής έστειλαν οι υπουργοί Οικονομικών της Ευρωζώνης, μετά τη συνεδρίαση του τελευταίου Eurogroup πριν από τις καλοκαιρινές διακοπές. Σύμφωνα με την κοινή δήλωση του σώματος, η παράταση της επεκτατικής δημοσιονομικής πολιτικής το 2023 «δεν δικαιολογείται».

Η έμφαση, αντ' αυτού, όπως σημειώνεται, πρέπει να δοθεί στην προστασία των πιο ευάλωτων καταναλωτών έναντι των συνεπειών της ευρωζώνης σοκ. Η δημοσιονομική πολιτική, αναφέρουν οι υπουργοί Οικονομικών, δεν πρέπει να συμβάλλει στην όξυνση των πληθωριστικών πιέσεων, αλλά πρέπει να διευκολύνει το έργο αποκατάστασης της σταθερότητας των τιμών. Για την Ελλάδα –που έχει δαπανήσει μεγάλα ποσά για την οικονομική αντιμετώπιση της πανδημίας και που είναι μεταξύ των πρώτων στην Ε.Ε. σε δαπάνες ως ποσοστό του ΑΕΠ απέναντι στην ενεργειακή κρίση– το καμπανάκι έχει ήδη χτυπήσει. Η αύξηση του κόστους δανεισμού και η μη επίτευξη (ακόμα) της επενδυτικής βαθμίδας συνδέονται

Ο Βάλντις Ντομπρόβκις.

ένα δυσοίωνο σκηνικό για την πιο υπερπληρωμένη χώρα της Ευρωζώνης.

Σε δήλωσή του στο περιθώριο της συνεδρίασης, ο υπουργός Οικονομικών Χρήστος Σταϊκούρας υπογράμμισε την ανάγκη για «ευρωπαϊκές πρωτοβουλίες για την ενεργειακή ασφάλεια και την αντιμετώπιση της ενεργειακής κρίσης», αλλά και καλύτερο ευρωπαϊκό συντονισμό «στις πολιτικές για την αντιμετώπιση των οικονομικών επιπτώσεων της ενεργειακής κρίσης». Ο πληθωρισμός στην Ευρωζώνη έχει αναρριχηθεί στο 8,6% (12% στην Ελλάδα), ενώ η εντολή της ΕΚΤ είναι να διατηρείται οριακά κάτω από το 2% σε ετήσια βάση. Η κεντρική τράπεζα της Ευρωζώνης αναμένεται να προχωρήσει σε αύξηση των επιτοκίων στην προσεχή της συ-

νεδρίαση στις 21 Ιουλίου, για πρώτη φορά μετά το 2011.

«Το μακροοικονομικό περιβάλλον, συμπεριλαμβανομένων των προοπτικών μεγέθυνσης και της δυναμικής του πληθωρισμού, έχει επιδεινωθεί», αναφέρει η κοινή δήλωση του Eurogroup. Οι οικονομίες της Ευρωζώνης παραμένουν ανθεκτικές, αλλά «οι παγκόσμιοι παράγοντες κινδύνου, συμπεριλαμβανομένων αυτών που συνδέονται με τον πόλεμο, την πανδημία και τη μεταβλητότητα στις χρηματιστικές αγορές, παραμένουν αυξημένοι».

Στις δηλώσεις του πριν από τη συνεδρίαση, ο εκτελεστικός αντιπρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής αρμόδιος για θέματα οικονομίας Βάλντις Ντομπρόβκις, προαναγγέλλοντας τα ευρήματα των θερινών προβλέψεων της Κομισιόν, που θα δημοσιευθούν την Πέμπτη, είπε ότι «η οικονομική μεγέθυνση [της Ε.Ε.] αποδεικνύεται ανθεκτική φέτος», αλλά ότι η πρόγνωση για τον πληθωρισμό θα αναθεωρηθεί και πάλι ανοδικά. Σχετικά με τη δημοσιονομική καθοδήγηση για το 2023, ο κ. Ντομπρόβκις είπε ότι «πρέπει να βρούμε τη σωστή ισορροπία» μεταξύ της στήριξης όσων είναι πιο ευάλωτοι στις υψηλές τιμές της ενέργειας και

των ειδών διατροφής και της υιοθέτησης μιας «πιο συνετής» δημοσιονομικής στάσης. Σχετικά με το ενδεχόμενο πλήρους διακοπής της τροφοδοσίας ρωσικού αερίου το προσεχές διάστημα, ο εκτελεστικός αντιπρόεδρος είπε ότι «δεν είναι το βασικό σενάριο, αλλά δεν είναι ένας κίνδυνος τον οποίο μπορούμε να αγνοήσουμε».

Η διαδοχή του Ρέγκλινγκ

Απέτυχαν και χθες οι υπουργοί Οικονομικών της Ευρωζώνης να επιλέξουν τον διάδοχο του Κλάους Ρέγκλινγκ στο τιμόνι του ESM. Η διαδικασία είναι κολλημένη εδώ και κάποιες εβδομάδες, με τη Γερμανία μεταξύ άλλων να στήριζει τον πρώην υπουργό Οικονομικών του Λουξεμβούργου Πιερ Γκραμνένια, ενώ αρκετές χώρες του Νότου στήριζουν τον Πορτογάλο Ζοάο Λεάο. Η Ιταλία απέσυρε χθες την υποψηφιότητα του Μάρκο Μπουτί και στήριξε τον κ. Λεάο, αλλά αυτό δεν αποδείχθηκε αρκετό για να συγκεντρώσει ο Πορτογάλος την αναγκαία αυξημένη πλειοψηφία (80% των ψήφων, με τη Γαλλία και τη Γερμανία να διαθέτουν ποσοστό άνω του 20% και να μπορούν από μόνες τους να θέσουν βέτο στην όποια επιλογή).

ΑΝΑΛΥΣΗ / Του ΓΟΥΓΙΑΙΛΑΜ ΣΟΜΠΕΡΓΚ / REUTERS

Ακυβέρνητο καράβι εν μέσω θαλασσοταραχής

Η παραιτίαση του Βρετανού πρωθυπουργού Μπόρις Τζόνσον βαθιάει την αβεβαιότητα γύρω από τη βρετανική οικονομία, η οποία ήδη υφίσταται πιέσεις εξαιτίας του πληθωρισμού που τείνει να γίνει διήγησιος, τον κίνδυνο μιας ύφεσης και τις επιπτώσεις της εξόδου της χώρας από την Ε.Ε. Η διαδικασία αντικατάστασης του πρωθυπουργού απαιτεί εβδομάδες, αφήνοντας την έμμητη μεγαλύτερη οικονομία του κόσμου σε κατάσταση εκκρεμότητας – η στερέλεια ήδη έχει φθάσει στα χαμηλότερα επίπεδα της της τελευταίας δετίας έναντι του δολαρίου. Η δε Τράπεζα της Αγγλίας καλείται να απαντήσει στο ερώτημα πώς θα αυξησει τα επιτόκια χωρίς να καταστρέψει την οικονομική δραστηριότητα. Ακόμα περισσότερο από πολλές άλλες χώρες, το Ηνωμένο Βασίλειο υφίσταται τις πιέσεις ενός πληθωρισμού που φθάνει το 9,1%, δηλαδή τα υψηλότερα επίπεδα 40ετίας, ενώ κατά την Τράπεζα της Αγγλίας προ της λήξης του 2022 θα φθάσει στο 11%.

Οποιοι διαδεχθεί τον Μπόρις Τζόνσον θα πρέπει να λάβει γενναίες αποφάσεις για τη φορολογία και τις δημόσιες δαπάνες, ώστε να περιοριστεί ο κίνδυνος μιας ύφεσης, αλλά πιθανώς να ενταθεί η πληθωριστική πίεση στην οικονομία. Όταν παραιτήθηκε την Τρίτη ο υπουργός Οικονομικών Ρισί Σουνάκ, διευκρίνισε πως διαφωνούσε σε θέματα πολιτικής με τον παραιτηθέντα πρωθυπουργό, ο οποίος επιδίωκε επί μακρόν περισσότερες φοροαπαλλαγές. Η βραχυπρόθεσμη προτεραιότητα του Σουνάκ, προτού αποχωρήσει,

ήταν να περιστείλει το δημόσιο χρέος της Βρετανίας, το οποίο διαρκούσε της πανδημίας εκτινάχθηκε σε πάνω από 2 τρις. δολάρια. Αναλυτές της Citi αναμένουν ότι οι υποψήφιοι για την ηγεσία των Συντηρητικών, Πίριτι Πατέλ και Λίζ Τρας, που είχαν καθήκοντα υπουργού Εσωτερικών και Εξωτερικών, αντιστοίχως, στην κυβέρνηση Τζόνσον, ίσως ζητήσουν γρήγορες μειώσεις φόρων και υψηλότερες δαπάνες. Οι έτεροι υποψήφιοι, Ρισί Σουνάκ και Σατζίντ Τζάβιντ, πρώην υπουργός Υγείας, ίσως να φανούν δημοσιονομικά πιο επιφυλακτικοί. Οι αρμόδιες Αρχές του προϋπολογισμού αναφέρουν ότι κατά τις προβλέψεις τους, εάν οι μελλοντικές κυβερνήσεις δεν φανούν αυστηρές δημοσιονομικά, το δημόσιο χρέος μέσα σε ορίζοντα 50 ετών θα υπερτριπλασιαστεί στο σχεδόν 320% του ΑΕΠ. Τέλος, αναφορικά με την Τράπεζα της Αγγλίας, αυτή έχει αυξήσει πέντε φορές το κόστος δανεισμού από περσιού τον Δεκέμβριο, ακολουθώντας τη δραστηριότητα της διαδικασίας των τελευταίων 25 ετών, επισημαίνοντας ότι δεν θα παύσει. Πιθανώς, κατά τις ενδείξεις, να κάνει ακόμα μία κίνηση με αύξηση μισής ποσοστιαίας μονάδας στο βασικό τις επιτόκιο, στην επόμενη συνεδρίαση του Αυγούστου. Ωστόσο, λόγω κινδύνου για μια γενικευμένη κάμψη στην παγκόσμια οικονομία και της αβεβαιότητας για τη βρετανική δημοσιονομική πολιτική, οι αναλυτές και οι επενδυτές δεν προβλέπουν πλέον μια τόσο θεαματική κίνηση.

Σε πρώτο πλάνο η ικανοποίηση των τουριστών

Σκόραραν 86,8% τα κυπριακά ξενοδοχεία, εστιατόρια και τουριστικές υπηρεσίες και υποδομές για το 2021

Της **ΜΑΡΙΑΣ ΗΡΑΚΛΕΟΥΣ**

Σε πρώτο πλάνο μπαίνει πλέον ο βαθμός ικανοποίησης των περιηγητών της Κύπρου. Μετά από πολυήμενες διεργασίες και προετοιμασία, η πλατφόρμα ORM ξεκίνησε να συλλέγει δεδομένα και πληροφορίες από διαδικτυακές πηγές, οι οποίες καταδεικνύουν κατά πόσο οι επισκέπτες έμειναν ή όχι ικανοποιημένοι από την επίσκεψή τους, τόσο στον προορισμό, όσο και στις τουριστικές επιχειρήσεις αλλά και από τις παρεχόμενες υπηρεσίες ευρύτερα. Όπως ανέφερε στην «Κ» ο Υφυπουργός Τουρισμού, βάσει των στοιχείων που έχει συγκεντρώσει η πλατφόρμα, το 2021 ο βαθμός ικανοποίησης των επισκεπτών με την Κύπρο ήταν 86,8%. Αυτό προέκυψε από τα reviews των πελατών των διαφόρων επιχειρήσεων στην Κύπρο και επισκεπτών περιοχών στο διαδίκτυο (Trip Advisor, Google, Instagram, Facebook κ.ο.κ.). Τα στοιχεία αναλύθηκαν και ταξινομήθηκαν ανά επιχείρηση και περιοχή, ενώ υπολογίζεται και ο συνολικός βαθμός ικανοποίησης ολόκληρου του προορισμού.

«Μας ικανοποίησε η απόδοση της Κύπρου ως προορισμός και το ποσοστό ικανοποίησης, παρόλα ταύτα βάλαμε στόχο μέχρι το 2025 να φτάσουμε στο 87,5% και μέχρι το 2030 στο 90% ποσοστό ικανοποίησης προορισμού», ανέφερε σχετικά ο Σάββας Περδίο. Πέραν του προορισμού, το Υφυπουργείο θα μελετήσει το ενδεχόμενο

Αναγκαία η διαδικτυακή παρουσία των τουριστικών επιχειρήσεων και των φορέων του τουρισμού σε σχετικές πλατφόρμες για να δουλέψει αποτελεσματικά το ORM.

Τα αποτελέσματα για το 2021 δίνουν προβάδισμα της Κύπρου σε σχέση με άλλους ανταγωνιστικούς προορισμούς.

καθορισμού επιμέρους στόχων ανά γεωγραφική περιοχή, κατηγορία επιχείρησης, ώστε να αποτελέσουν αναπόσπαστο κομμάτι της Εθνικής Στρατηγικής Τουρισμού 2030.

Οι άλλοι

Τα αποτελέσματα για το 2021 δίνουν προβάδισμα της Κύπρου σε σχέση με άλλους ανταγωνιστικούς προορισμούς, όπως για παράδειγμα την Αντάλεια της Τουρκίας, την Κρήτη και την Ρόδο. Ωστόσο, σε επίπεδο χώρας προορισμού, ο βαθμός ικανοποίησης των επισκεπτών ήταν πιο ψηλός στην Τουρκία (88%) και στην Ελλάδα (87%). Πρόκειται για μικρή διαφορά επισήμανε ο Υφυπουργός, εκφράζοντας την θέση ότι η σύγκριση θα πρέπει να γίνεται με μικρότερες περιοχές των ανταγωνιστικών χωρών, με τις οποίες το προσφερόμενο τουριστικό προϊόν είναι παρόμοιο.

Στοιχεία για κάθε επιχείρηση

Οι πληροφορίες που συγκεντρώνει η πλατφόρμα, δίνουν την εικόνα και για κάθε τουριστική επιχείρηση ξεχωριστά. Έτσι, αν μια επιχείρηση σκοράρει επανειλημμένα πιο χαμηλά από τον στόχο, και έχουν στις ιστοσελίδες τους ή στις τουριστικές πλατφόρμες παράπονα από πελάτες, θα ενημερώνεται και θα δέχεται και

τις συστάσεις του Υφυπουργείου, προς βελτίωση των υπηρεσιών και της εικόνας της. Την υλοποίηση της πλατφόρμας ORM, έχει αναλάβει η εταιρεία Reputize Ltd, με συνολική προσφορά 164 χιλιάδων ευρώ συν ΦΠΑ για 39 μήνες (συν δύο χρόνια). Εκτιμάται ότι πρόκειται για ένα ιδιαίτερα χρήσιμο εργαλείο στην προσπάθεια βελτίωσης τουριστικών υποδομών και υπηρεσιών και θα καταστήσει την χώρα τουριστικά, πιο ανταγωνιστική. Την ίδια ώρα ίσως πρόκειται για το μοναδικό εργαλείο που θα δημιουργεί σε πραγματικό χρόνο, βάση δεδομένων για το προφίλ των τουριστών στην Κύπρο.

Η διαδικασία

Το προηγούμενο διάστημα το Υφυπουργείο έστειλε επιστολή στις τουριστικές επιχειρήσεις και τους φορείς του τουρισμού (ΚΕΒΕ, ΟΕΒ, ΠΑΣΥΣΕ, ΣΤΕΚ, ΠΑ.ΣΥ.ΔΙ.ΣΕ, ACTA, ΕΤΑΠ,

Πέραν του προορισμού, το Υφυπουργείο θα μελετήσει το ενδεχόμενο καθορισμού επιμέρους στόχων ανά γεωγραφική περιοχή, κατηγορία επιχείρησης, ώστε να αποτελέσουν αναπόσπαστο κομμάτι της Εθνικής Στρατηγικής Τουρισμού 2030.

ΠΑΣΙΚΑ, ΟΣΙΚΑ, Σύνδεσμο Αστροτουρισμού, Σύνδεσμο Οινοποιών Κύπρου, Τμήμα Δασών, Σύνδεσμο Καταδυτικών Κέντρων Κύπρου, κ.α.) μέσω της οποίας τους προέτρεψε να δημιουργήσουν και να διατηρήσουν διαδικτυακή παρουσία των επιχειρήσεων τους σε σχετικές

πλατφόρμες, ώστε να μπορούν οι πελάτες να υποβάλουν σχόλια και αξιολογήσεις. Τους ενημέρωσε επίσης για τον ρόλο της πλατφόρμας Online Reputation Management και τον στόχο συλλογής πληροφοριών σε συνεχή βάση, από διαδικτυακές πηγές, οι οποίες θα καταδεικνύουν

τον βαθμό ικανοποίησης των περιηγητών στην Κύπρο και συγκεκριμένα σε τομείς όπως η καθαριότητα, η εξυπηρέτηση, οι εγκαταστάσεις, οι υποδομές, η διασκέδαση, η ποιότητα φαγητού/ποτού. Πέραν των ξενοδοχείων και των τουριστικών καταλυμάτων, η παρακολούθηση του βαθμού ικανοποίησης των περιηγητών αφορά και χώρους εστίασης και ψυχαγωγίας, άλλα σημεία ενδιαφέροντος όπως θεματικά πάρκα, παραλίες, μουσεία, αρχαιολογικούς χώρους, οινόπνευμα, αθλητικές εγκαταστάσεις κτλ. Το Υφυπουργείο, μέσω της πλατφόρμας, θα παρακολουθεί και θα αναλύει επίσης τους δείκτες και τα χαρακτηριστικά που αφορούν τουριστικά καταλύματα, κέντρα αναψυχής, χώρους τουριστικού ενδιαφέροντος και στις περιπτώσεις που παρατηρείται συχνή απόκλιση μιας επιχείρησης από τον καθορισμένο στόχο ποσοστού ικανοποίησης των πελατών, θα ενημερώνει γραπτώς την επιχείρηση ή την τοπική αρχή και τις ΕΤΑΠ, ώστε να λαμβάνονται διορθωτικά μέτρα.

Θα κοινοποιεί στην συνέχεια συγκεντρωτικούς πίνακες αποτελεσμάτων στους φορείς του τουρισμού, τόσο για ενημέρωση, όσο και για λήψη διορθωτικών ενεργειών εκεί και όπου χρειάζεται. Ο κατάλογος με τις επιχειρήσεις που θα έχουν εξασφαλίσει άνω του ελάχιστου ορίου βαθμολογίας θα αναρτάται στην επίσημη ιστοσελίδα του Υφυπουργείου. Ανά τακτά χρονία διαστήματα αναμένεται ότι θα δημοσιεύονται οι αναλύσεις για ενημέρωση της τουριστικής βιομηχανίας και του κοινού, αναφορικά με το επίπεδο του βαθμού ικανοποίησης των περιηγητών στην Κύπρο.

Επενδύει 1,5 εκατ. ευρώ

Στην προσπάθεια αναβάθμισης της ποιότητας των υπηρεσιών στον τουρισμό, δίνεται έμφαση και στον τομέα της εκπαίδευσης ο οποίος, σύμφωνα με τον Υφυπουργό, θα είναι ο πρώτος πυλώνας μέσα στο μεσοπρόθεσμο πλάνο δράσης του Υφυπουργείου. Το πλαίσιο και οι δράσεις του θα ανακοινωθούν περί τα τέλη του 2022. Πρόκειται για δράσεις που θα υλοποιηθούν την επόμενη τριετία, ύψους 1,5 εκατ. ευρώ και αφορούν την τουριστική εκπαίδευση (upskilling και reskilling), ιδιαίτερα σε ορεινά, ύπαιθρο και απομακρυσμένες περιοχές. Στόχος είναι και η αναβάθμιση των υπηρεσιών στις ειδικές μορφές τουρισμού καθώς και σε ανθρώπους που στελεχώνουν ένα επισκέψιμο εργαστήριο, ή αγρόκτημα. «Από την στιγμή που στο τουριστικό μας προϊόν πλέον ανήκει ένα εργαστήριο χειροτεχνίας, ή ένα επισκέψιμο αγρόκτημα, αυτούς τους ανθρώπους τους θεωρούμε κομμάτι του τουρισμού και θα πρέπει να εκπαιδεύονται για να παρέχουν τουριστική εμπειρία», αναφέρει σχετικά ο Υφυπουργός.

Η κάρτα που σε ταξιδεύει είναι εδώ.

Τώρα, κάνοντας τις καθημερινές σου αγορές με την **AEGEAN Mastercard** από την Τράπεζα Κύπρου, **συγκεντρώνεις μίλια** για ταξίδια και απολαμβάνεις μοναδικά προνόμια.

Απόκτησε την κάρτα που σε ταξιδεύει μέχρι 31/12, **επωφελήσου δωρεάν συνδρομής** για 6 μήνες και ξεκίνα τα ταξίδια.

bankofcyprus.com.cy
800 00 800

Τράπεζα Κύπρου

ΑΝΑΛΥΣΗ / Του **ΚΩΣΤΑΣ ΚΑΛΑΙΤΗΣ**

Εικονική πραγματικότητα

Η εβδομάδα άνοιξε με την κυβερνητική διαβεβαίωση ότι η χώρα είναι θωρακισμένη έναντι του κινδύνου έλλειψης ενέργειας τον χειμώνα. Ακολούθησε η απίστευτη εξαγγελία Σκρέκα, ότι η κυβέρνηση αποφάσισε να επιδοτεί την κατανάλωση ηλεκτρενέργειας οριζόντια, για όλες τις κατοικίες που μπορεί να έχει καθένas, για πλούσιους και φτωχούς, χωρίς εισοδηματικά κριτήρια, για το σύνολο της κατανάλωσής τους – μιλάμε για δαπάνη περίπου 700 εκατ. ευρώ/μήνα, που θα απορροφά το 84% της αύξησης των τιμών. Το υπουργείο Οικονομικών διαφώνησε με αυτή την γαλαντομία, αλλά οι εκόλογικές προτεραιότητες υπερίσχυαν.

Υπάρχουν λεφτά; Πού βρέθηκαν; Σε αντίθεση με την περίοδο των μνημονίων, που ήταν υποχρεωτική η επίτευξη πλεονασμάτων, οι παροχές τώρα γίνονται με δανεικά. Σε περίπου δύο χρόνια έχουν διανεμηθεί 50 δισ. με ισοποίηση αύξηση του δημοσίου χρέους. Αν είναι οριζόντιες, αυτό σημαίνει ότι ο ελληνικός λαός δανειζεται για να γίνουν τα παροχές και σε όσους δεν έχουν ανάγκη – αντίθετα με το ΔΝΤ που συνιστά οι έχοντες να πληρώσουν όλο το κόστος, να ενισχύονται

μόνο οι οικονομικά ευάλωτοι. Δεύτερον, σημαίνει ότι τα λεφτά δεν επαρκούν να ανακουφίσουν όσους πραγματικά έχουν ανάγκη, καθώς μοιράζονται και σε όσους δεν έχουν ανάγκη. Καθ' ημάς αναπτύσσεται και μια ιδιόζουσα ικανότητα: να ξοδεύονται λεφτά χωρίς να αφήνουν κάποιο κοινωνικό, αναπτυξιακό αποτύπωμα. Στη διετία χαρίστηκαν πολλά δισ. χωρίς κριτήρια, ενώ άλλα δόθηκαν ως κρατική εγγύηση για να δανειοδοτηθούν μαγαζιά που καμία τράπεζα δεν θα δάνειζε.

Θα ήταν ωραίο αν περίσσευε, as πούμε, 1 δισ. για να σμυρκτούν εγχειρήματα startups νέων Ελλήνων. Ή, 1 δισ. που μαζί με ιδιωτικά κεφάλαια θα έφτιαχναν ένα ισχυρό επενδυτικό fund εισηγμένο στο Χρηματιστήριο, να επενδύει σε δυναμικές μεσαίες παραγωγικές επιχειρήσεις.

Το κακό είναι ότι η πολιτική των γενικών, χωρίς αξιολόγηση παροχών με δανεικά, δείχνει να μακροημερεύει. Τα μεγάλα προβλήματα της ελληνικής οικονομίας διατηρούνται στο ημίφως. Έτσι, η συζήτηση μπορεί να περιοριστεί στις παροχές: σε πόσες δόσεις θα επιστραφούν κάποια δισ. από δώρα και ε-

πικουρικές, πόσο θα αυξηθούν οι συντάξεις το 2023, τι ωραίο είναι που θα καταργηθεί η εισφορά αλληλεγγύης κι από το Δημόσιο κι από τις συντάξεις, ποιες θα είναι οι επόμενες μειώσεις φόρων και άλλα ανάλογα. Μοιάζει, λες, να φιλοτεχνείται μια εικονική (προεκλογική) πραγματικότητα.

Παράδειγμα, πίσω στα της ενέργειας: παρά τις διαβεβαιώσεις ότι η χώρα είναι θωρακισμένη έναντι του κινδύνου ελλείψεων, είναι τουλάχιστον αμφίβολο αν θα μπορούσαμε να εξασφαλίσουμε τις αναγκαίες ποσότητες LNG για τη χειμερινή περίοδο. Αντιθέτως, είναι πολύ πιθανό ότι οι ελλείψεις ρεύματος θα ξεκινήσουν μέσα στο καλοκαίρι. Κι όσον αφορά τα κυβερνητικά σχήματα που υποτίθεται ότι βάζουν τα δυο πόδια των παραγωγών-παρόχων ηλεκτρικής ενέργειας σε ένα παπούτσι, πριν καν αλέκτορα φωνήσαι το υπουργείο Ενέργειας άσπασα ανέβαλε για τις 22 Ιουλίου την ανακοίνωση των τιμολογίων που νομοθετικά είχε ορίσει να γίνει στις 10 Ιουλίου. Η αναβολή έγινε γιατί το υπουργείο έμαθε σε ποια ύψη θα πέταγαν οι τιμές που θα ανακοίνωναν οι πάροχοι και κατατράμαζε.

ΑΝΑΛΥΣΗ / Τον **ΓΟΥΜΠΕΡ** και **ΧΑΡΟΥΜΙ ΙΤΣΙΚΟΥΡΑ** / **BLOOMBERG**

Πιο κοντά στην ύφεση η Ευρωζώνη

Ο κίνδυνος να εμφανιστεί ύφεση στις χώρες-μέλη της Ευρωζώνης αυξάνεται, καθώς οι πιθανότητες να παρουσιάσουν ελλείψεις στις προμήθειες φυσικού αερίου ενισχύονται και ο δείκτης του πληθωρισμού διατηρείται σε επιπεδα-ρεκόρ, σύμφωνα με τους οικονομολόγους που συμμετείχαν σε έρευνα, την οποία διεξήγαγε το ειδησεογραφικό πρακτορείο Bloomberg. Συγκριτικά με την προηγούμενη έρευνα την οποία είχε εκπονήσει το πρακτορείο, οι πιθανότητες να εμφανίσει συρρίκνωση η οικονομία της Ευρωζώνης έχουν αυξηθεί από το 30% στο 45% σήμερα, ενώ είχαν διαμορφωθεί στο 20% πριν από την εισβολή της Ρωσίας στην Ουκρανία.

Αξίζει να σημειωθεί πως η Γερμανία, η μεγαλύτερη οικονομία της Ευρωζώνης αλλά και μία από τις περισσότερες εκτεθειμένες σε ενδεχόμενη διακοπή των προμηθειών σε φυσικό αέριο από τη Ρωσία, έχει πολύ μεγαλύτερες πιθανότητες να παρουσιάσει περιστολή της οικονομικής της παραγωγής, παρά το αντίθετο.

«Λαμβάνουμε ως υπόθεση εργασίας μία ύφεση εξαιτίας του ήδη επιβλ-

Η γερμανική οικονομία ήδη δείχνει να ανακόπτεται ταχύτητα.

θέντος εμπάργκο στο πετρέλαιο και τις επιπτώσεις από τις υψηλότερες τιμές πρώτων υλών στη βιομηχανία», επισημαίνει ο αναλυτής στρατηγικής της Rabobank, Ερικ-Γιαν βαν Χαρν. «Η γερμανική οικονομία ήδη φαίνεται να ανακόπτεται ταχύτητα και η γενικότερη τάση της είναι καθοδική», σημειώνει ο αναλυτής της Rabobank. Το αυξημένο κόστος διαβίωσης επιφέρει ολόένα και σοβαρότερες συνέπειες τόσο στις επιχειρήσεις όσο και στους καταναλωτές και στα νοικοκυριά, καθώς εξέρχονται από τα δύο χρόνια της πανδημίας του κορωνοϊού. Εν τω μεταξύ, οι μειωμένες παραδόσεις σε φυσικό αέριο από τη Ρωσία συνιστούν απειλή ως προς τις προμήθειες σε καύσιμα κατά τη διάρκεια των μηνών του χειμώνα.

Στο πλαίσιο της έρευνας που διεξήγαγε το ειδησεογραφικό πρακτορείο Bloomberg, οι προβλέψεις για την πο-

ρεία του πληθωρισμού αναθεωρήθηκαν συγκριτικά με τα προηγούμενα στοιχεία, παρά το γεγονός ότι η άνοδος των τιμών καταναλωτή ακόμα αναμένεται να επιβραδυνθεί και να προσεγγίσει σταδιακά τον επίσημο στόχο της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας για το 2% το 2024. Οι συμμετέχοντες στην έρευνα παραμένουν σταθεροί στην εκτίμησή τους ότι ο πληθωρισμός θα εκτιναχθεί στο υψηλότερο σημείο του κατά το τρέχον τρίμηνο. Η ΕΚΤ εκτιμάται πως θα προχωρήσει σε αύξηση του επιτοκίου καταθέσεων στο 0,75% έως την εκπνοή του έτους και στο 1,25% στη συνεδρίαση του Μαρτίου του 2023.

Σε προηγούμενη πρόβλεψη αναλυτές και οικονομολόγοι θεωρούσαν πως θα ανέλθει σε αυτά τα επίπεδα του 1,25% μόλις τον Ιούνιο του επόμενου έτους. Οι χώρες-μέλη της Ευρωζώνης «υπάρχει το ενδεχόμενο να περιέλθουν σε μια ήπια κατάσταση ύφεσης κατά το δεύτερο εξάμηνο του τρέχοντος έτους», όπως υπογραμμίζουν οικονομολόγοι υπό την εποπτεία του Τζέιμς Ρόσιντερ στον χρηματιστηριακό οίκο TD Securities.

Στη θέση του χώρου της παλιάς πισίνας διαμορφώνεται ένας μεγάλος υπαίθριος χώρος κοινωνικής συνάντησης και δραστηριότητας, που φιλοξενεί τη νέα εξωτερική πισίνα, καθιστικούς χώρους, εξωτερικό χώρο προγεύματος και μπαρ.

Επιστρέφει με δωμάτια και επαύλεις το Βερεγγάρια

Λίφτινγκ 35 εκατ. από τον όμιλο bbf και επαναλειτουργία το 2026

Της **ΜΑΡΙΑΣ ΗΡΑΚΛΕΟΥΣ**

Το σενάριο της μεικτής τουριστικής και οικιστικής ανάπτυξης προχωρά τελικά για το ιστορικό ξενοδοχείο Βερεγγάρια στον Πρόδρομο. Είχαν προηγηθεί διάφορες σκέψεις οι οποίες τέθηκαν στο τραπέζι, μεταξύ αυτών και της μετατροπής του χώρου του ξενοδοχείου σε πολυτελή διαμερίσματα ώστε να διατεθούν στην συνέχεια προς πώληση και τη μετονομασία του σε Βερεγγάρια estates. Κατά την χθεσινή παρουσίαση του πλάνου του ομίλου bbf, ανακοινώθηκε ότι η επένδυση των 35 εκατ. θα αφορά την αναγέννηση του κτηρίου και την επαναλειτουργία του το 2026 ως Βερεγγάρια Luxury Boutique Hotel. Παράλληλα, περιμετρικά του ξενοδοχείου χωροθετούνται ανεξάρτητες επαύλεις, μεζονέτες και studios. Θα κατασκευαστούν επίσης πεζόδρομοι, κοινόχρηστοι οργανωμένοι καθιστικοί χώροι και χώροι στάθμευσης. Το έργο αναμένεται να ολοκληρωθεί από τον Όμιλο bbf περί τα μέσα του 2026, το δε κόστος ανέρχεται στα 35 εκατ. ευρώ εκ των οποίων τα 20 εκατ. ευρώ αφορούν το νέο ξενοδοχείο και 15 εκατ. ευρώ για τα διαμερίσματα και επαύλεις στον περιβάλλοντα χώρο. Ήδη έχουν αρχίσει οι εργασίες υποστήλωσης του κτηρίου, έχουν ανοικοδομηθεί τα σημεία που έχουν καταρρεύσει και θα προχωρήσουν με την επιδιόρθωση της οροφής. Στο αρχιτεκτονικό κομμάτι, έχουν ετοιμαστεί τα σχέδια, κατατέθηκε αίτηση για πολεοδομικά άδεια, και ΜΕΕΠ ενώπιον του Τμήματος Περιβάλλοντος.

Η περιβαλλοντική πτυχή

Την αρχιτεκτονική μελέτη ανέλαβε το γραφείο Marios Economides Maria Akkelidou Architects LLC. Η project lead architect Μαρία Ακκελίδου περιέγραψε στην «Κ» ότι κατά την ετοιμασία των σχεδίων λήφθηκε υπόψη τόσο η πολιτιστική, αρχιτεκτονική και ιστορική σημασία του κτηρίου όσο και ο περιβάλλοντας χώρος και το δάσος. Πάντως όπως έχει αναφερθεί, για την κατασκευή των επαύλεων περίξ του ξενοδοχείου, αναμένεται ότι θα χρειαστεί η αποκοπή 15 δέντρων. Η κα Ακκελίδου επισήμανε ότι σε συντονισμό με το Τμήμα Δασών

θα γίνει δεντροφύτευση 50 δέντρων στον περιβάλλοντα χώρο της ανάπτυξης, ενώ θα κατασκευαστούν και φωλιές για πουλιά. Το λίφτινγκ του ιστορικού ξενοδοχείου θα περιλαμβάνει και ενεργειακή αναβάθμιση του. Ο Project manager Βάσος Κάουρος έκανε λόγο για προκλήσεις ένεκα της ιστορικότητας του κτηρίου και των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών του ως διατηρητέο.

Σουίτες και σπα

Το ξενοδοχείο θα αποτελείται από το διατηρητέο ξενοδοχείο Βερεγγάρια, το οποίο θα συντηρηθεί για να επαναλειτουργήσει σαν ξενοδοχείο υψηλών προδιαγραφών με 28 δωμάτια, 4 σουίτες, 12 διαμερίσματα και σπα και τον περιβάλλοντα χώρο όπου θα ανεγερθούν 14 οικιστικά διαμερίσματα και 12 ανεξάρτητες επαύλεις.

Το ξενοδοχείο θα επαναλειτουργήσει με 28 δωμάτια, 4 σουίτες, 12 διαμερίσματα, 14 οικιστικά διαμερίσματα και 12 ανεξάρτητες επαύλεις.

ξάρτητες επαύλεις. Στον ισόγειο χώρο διατηρείται η υφιστάμενη τυπολογία με τους ενιαίους χώρους και βεαίως η κεντρική επιβλητική σκάλα του κτηρίου, ενώ στον παρακείμενο χώρο θα λειτουργούν οι υπηρεσίες υποδοχής και οι ανεξαρτητές. Στην απέναντι πλευρά βάσει του πλάνου, θα δημιουργηθεί ένας χώρος-αναγνωστήριο με τζάκι ενώ εξωτερικά θα υπάρχουν κλασσικές υπηρεσίες ξενοδοχείου όπως πισίνα, χώρος προγεύματος και μπαρ.

Διαμερίσματα και επαύλεις

Στον περιβάλλοντα χώρο θα ανεγερθούν 14 οικιστικά διαμερίσματα και 12 ανεξάρτητες επαύλεις. Πάντως, οι ιδιοκτήτες και οι υπεύθυνοι του έργου υπογραμμίζουν ότι η οικιστική ανάπτυξη θα είναι διακριτική και η δόμηση χαμηλή, ενώ οι κατοικίες χωροθετούνται αραιά, ακολουθώντας τη φυσική τοπογραφία του εδάφους. Θα κατασκευα-

στούν επίσης πεζόδρομοι, κοινόχρηστοι οργανωμένοι καθιστικοί χώροι και χώροι στάθμευσης. Τώρα κατά πόσο θα υπάρξει ουσιαστικό ενδιαφέρον για αγορά των οικιστικών τεμαχίων, είναι ένα ζήτημα το οποίο θα ξεκαθαρίσει με την εξέλιξη του έργου. Πάντως, ο project manager του έργου αναφέρει ότι ήδη έχει εκφραστεί ενδιαφέρον από Κύπριους δυνητικούς αγοραστές. Η οικιστική ανάπτυξη εκτιμάται ότι θα τονώσει την κοινότητα, η οποία μετρώοντας λιγότερους από 60 κατοίκους επενδύει στις εξοχικές κατοικίες για την αναζωογόνησή της. Φυσικά για να γίνει κάτι τέτοιο, δεν αρκεί η ανακάλυψη του Βερεγγάρια. Όπως αναφέρθηκε στην παρουσίαση του έργου, στόχος του αρχιτεκτονικού σχεδιασμού είναι η συνολική επαναδιαμόρφωση του λόφου του Βερεγγάρια και η δημιουργία ενός έργου σημαντικού, που θα αναγεννήσει την κοινότητα του Προδρόμου και τα ορεινά θέρετρα, κρατώντας τα ζωντανά καθ' όλη τη διάρκεια του χρόνου. Ο επισκέπτης ωστόσο θα αναζητήσει και άλλες υπηρεσίες πλησίον του ξενοδοχείου ή εξοχικών κατοικιών, αλλά και δραστηριότητες που θα ενισχύσουν την τουριστική του εμπειρία, οι οποίες θα πρέπει να αναπτυχθούν.

Το ιδιοκτησιακό καθεστώς

Το 1984 το ξενοδοχείο Βερεγγάρια στον Πρόδρομο έβαλε λουκέτο στις εργασίες του και σε μία ιστορία 53 χρόνων που ξεκίνησε το 1928. Από τους χώρους του πέρασαν βασιλίσες και σημαντικές προσωπικότητες ενώ έχει χαρακτηριστεί ως το ξενοδοχείο των βασιλιάδων. Από το 1984 μέχρι σήμερα, το ξενοδοχείο παρέμεινε στα αζήτητα, ενώ προσπάθειες αναζήτησης αγοραστή, και μέσα από πλειστηριασμούς της Τράπεζας Κύπρου, δεν ευδοκίμησαν. Τον Δεκέμβριο του 2020 το ξενοδοχείο πέρασε στα χέρια της Prime Property Group, ενώ από τον περασμένο Μάιο, ο όμιλος προχώρησε στο λανσάρισμα του bbf, διεθνές brand, το οποίο ανέλαβε τα αναπτυξιακά έργα της εταιρείας, μεταξύ αυτών και το Βερεγγάρια, ενώ η Prime Property Group συνεχίζει την λειτουργία της ως διεθνές συνετικό γραφείο. CEO της εταιρείας bbf είναι ο Vladimir Romanov.

Τον Δεκέμβριο του 2020 το ξενοδοχείο πέρασε στα χέρια της Prime Property Group, ενώ από τον περασμένο Μάιο, ο όμιλος προχώρησε στο λανσάρισμα του bbf, διεθνές brand, το οποίο ανέλαβε τα αναπτυξιακά έργα της εταιρείας, μεταξύ αυτών και το Βερεγγάρια.

Το προφίλ του νέου Βερεγγάρια

Σημειώνεται ότι ο τρόπος σχεδιασμού γίνεται σε συνεργασία με τον όμιλο Thanos Hotels & Resorts ο οποίος έχει αναλάβει συμβουλευτικό ρόλο (Technical Services), στο Βερεγγάρια Luxury Boutique Hotel όσον αφορά τον τρόπο σχεδιασμού του ξενοδοχείου και τις παροχές σε επίπεδο εγκαταστάσεων. Μιλώντας στην «Κ» ο CEO του ομίλου Θάνος Μιχαηλίδης ανέφερε ότι όλο το πρόγραμμα του ξενοδοχείου θα διατηρηθεί, όμως εσωτερικά, εκτός από την κεντρική σκάλα και κάποια άλλα στοιχεία, όλα τα άλλα θα ανασκευαστούν και θα γίνουν βάσει σύγχρονων προδιαγραφών. Σύμφωνα λοιπόν με τον σχεδιασμό, το εξωτερικό κέλυφος του κτηρίου θα συντηρηθεί και θα ανακτήσει την παλιά του αίγλη. Η γκριζα πέτρα κυριαρχεί στις όψεις, τα παράθυρα παραμένουν στην αρχική τους μορφή, η στέγη κτιζείται ξανά, ακολουθώντας την παλαιότερη γεωμε-

τρία της. Οι προσθήκες στο κέλυφος είναι μεμονωμένες και αφορούν μόνο τα μπαλκόνια στους ορόφους, τους χώρους προγεύματος και μπαρ στο ισόγειο και δύο νέα κλιμακοστάσια διαφυγής. Η είσοδος του ξενοδοχείου αναπαλινώνεται στην αρχική της μορφή και διατηρείται το κλιμακοστάσιο. Κοντά στο χώρο υποδοχής, θα προστεθούν υποδομές για ανεγκυστήρες, ώστε να συνδέεται το ισόγειο με τους υπόλοιπους ορόφους. Από το χώρο της εισόδου ο επισκέπτης μπορεί να κατευθυνθεί στο εστιατόριο, στην καφετέρια, στο χώρο μπιλιάρδου και στο καθιστικό, με το τζάκι και το αναγνωστήριο. Τα δύο παλιά τζάκια του ξενοδοχείου συντηρούνται και επαναχρησιμοποιούνται, ενώ οι μεγάλες γυάλινες πόρτες στο χώρο του προγεύματος και του μπαρ επιτρέπουν την οπτική επαφή τους εξωτερικούς χώρους του ξενοδοχείου και το δάσος, ενώ το καλο-

καίρι παραμένουν ανοικτές, συνδέοντας τους εσωτερικούς με τους εξωτερικούς χώρους του ισόγειου.

Στη θέση του χώρου της παλιάς πισίνας διαμορφώνεται ένας μεγάλος υπαίθριος χώρος κοινωνικής συνάντησης και δραστηριότητας, που φιλοξενεί τη νέα εξωτερική πισίνα, καθιστικούς χώρους, εξωτερικό χώρο προγεύματος και μπαρ. Κάτω από το επίπεδο του χώρου αυτού δημιουργείται το νέο πολυτελές σπα του ξενοδοχείου, που περιλαμβάνει μεγάλη θερμαινόμενη πισίνα, γυμναστήριο, χώρο yoga, χώρους massage, sauna, jacuzzi και εκτενείς εξωτερικούς χώρους άσκησης και χαλάρωσης. Στο πρώτο και δεύτερο επίπεδο του ξενοδοχείου βρίσκονται οι σουίτες και τα διαμερίσματα Condo, με την πλειοψηφία των σουιτών να διαθέτει μπαλκόνια με απρόσκοπτη θέα στο δάσος και στις θάλασσες της Μόρφου και της Τηλλυρίας.

Η Ολομέλεια θα αποφασίσει για πλαφόν στα καύσιμα

Στην Ολομέλεια της Βουλής οδηγείται αύριο Πέμπτη η Πρόταση Νόμου του ΑΚΕΛ για επιβολή πλαφόν στα καύσιμα. Αυτό αποφασίστηκε ομόφωνα σε κλειστή συνεδρία -για το συγκεκριμένο θέμα- της Επιτροπής Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού. Σε δηλώσεις του μετά τη συνεδρία, ο Βουλευτής του ΑΚΕΛ Κώστας Κώστας ανακοίνωσε πως η Επιτροπή αποφάσισε ομόφωνα να στείλει στην επόμενη Ολομέλεια την Πρόταση Νόμου για το πλαφόν στα καύσιμα. Υπενθύμισε ότι η Πρόταση έχει σκοπό την βελτίωση του νομοθετικού πλαισίου, να κλείσει κενά και να αφαιρέσει στρεβλώσεις.

Πρόσθεσε πως στην Πρόταση Νόμου αφαιρούνται οι λέξεις «εύλογα» και «υπερβολικά» από την απόφαση του Υπουργού για το πότε θα εκδώσει σχετικό διάταγμα, ενώ προστίθενται η προστασία του καταναλωτή και οι διεθνείς συνθήκες. «Αυτό που ελπίζουμε τώρα- είπε- είναι πως όλα τα κόμματα θα αρθούν στο ύψος των περιστάσεων και κανένα δεν θα προχωρήσει να ζητήσει αναβολή γιατί κάτι τέτοιο θα στείλει την Πρόταση Νόμου για συζήτηση στα μέσα ή τέλη Σεπτεμβρίου». Ο κ. Κώστας ανέφερε πως αυτό που συμβαίνει με τα καύσιμα είναι αισχροκέρδεια καθώς τις τελευταίες εβδομάδες ενώ έχουμε μια αισθητή μείωση του πετρελαίου διενθώς, βρισκόμαστε περίπου στα 100 δολάρια το βαρέλι, στην Κύπρο δεν υπάρχουν μειώσεις αλλά αυξήσεις στις τιμές των καυσίμων. «Θέλουμε

Η πρόταση έχει σκοπό την βελτίωση του νομοθετικού πλαισίου, να κλείσει κενά και να αφαιρέσει στρεβλώσεις.

να δώσουμε ακόμα ένα όπλο στα χέρια του εκάστοτε Υπουργού Ενέργειας με απώτερο σκοπό και στόχο να προστατεύσουμε τον καταναλωτή, να προστατεύσουμε τους πολίτες.

Καταχρηστικές ρήτρες

Στην Επιτροπή συζητήθηκε επίσης η συμμόρφωση των αρμόδιων αρχών του κράτους σε σχέση με τις πρόσφατες εξελίξεις στο δικαίο της Ευρωπαϊκής Ένωσης σχετικά με τις καταχρηστικές ρήτρες σε δανειακές συμβάσεις, θέμα που ενέγραψε ο Βουλευτής των Οικολόγων Σταύρος Παπαδόυρης. Όπως είπε ο κ. Παπαδόυρης, αν εφαρμόζονταν το δικαίο της ΕΕ θα σημειωνε ότι οι δικαστές αυτεπάγγελα θα μπορούσαν να εξετάζουν θέματα καταχρηστικών ρητρών σε οποιαδήποτε υπόθεση, κάτι που δεν γίνεται στην Κύπρο. Είπε πως ρώτησαν εθνικά κοινοβούλια των χωρών της Ένωσης κατά πόσον έχουν εναρμονιστεί και έχουν λάβει απαντήσεις από 18 κοινοβούλια, με τα πλείστα να απαντούν πως έχουν υιοθετήσει πλήρως την οδηγία δίνοντας προστασία στους δανειολήπτες.

Όπως είπε, θα τους δοθεί η νομική γνωμάτευση από τη Νομική Υπηρεσία. Πρόσθεσε ότι θα πρέπει να προχωρήσουν με νομοθετικές ρυθμίσεις, για το νομοσχέδιο περί προστασίας του καταναλωτή και σημείωσε ότι «αυτή είναι η 9η απόφαση του Δικαστηρίου της ΕΕ και είναι άξιο απορίας πώς η Γενική Εισαγγελία δεν έχει μπει σε αυτή τη διαδικασία». «Ως μέλος της ΕΕ οι οδηγίες είναι εκεί για να προστατεύσουν τον κόσμο και δεν είναι προαιρετικές αλλά είμαστε υποχρεωμένοι να τις ακολουθούμε», είπε και πρόσθεσε πως

η συζήτηση θα συνεχιστεί αρχές Σεπτεμβρίου με στόχο να ενσωματώσουν όλες τις πρόνοιες της οδηγίας αυτής. Από την πλευρά του ο Κώστας Κώστα του ΑΚΕΛ είπε πως είναι με ικανοποίηση που ακούουν από την εκπρόσωπο της υπηρεσίας Προστασίας του Καταναλωτή του Υπουργείου Εμπορίου, ότι οι υποθέσεις που αφορούσαν αποφάσεις της υπηρεσίας για καταχρηστικές ρήτρες σε δανειακές συμβάσεις με τράπεζες έχουν προχωρήσει στο Δικαστήριο και ήδη έχουμε μια απόφαση. «Αναμένουμε μια σχετική γνωμάτευση της Νομικής Υπηρεσίας για τις τελευταίες αποφάσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και τον Σεπτέμβριο θα το ξανα-συζητήσουμε», είπε. Πρόσθεσε ότι στόχος είναι να σταματήσει αυτό το απαράδεκτο φαινόμενο των καταχρηστικών ρητρών σε συμβάσεις οποιασδήποτε μορφής για να προστατευθούν οι πολίτες. «Κάναμε μεγάλο αγώνα εδώ και χρόνια, από το 2017 που μάθαμε τυχαία στην Επιτροπή ότι υπάρχουν 59 αποφάσεις της υπηρεσίας Προστασίας Καταναλωτή για καταχρηστικές ρήτρες σε δανειακές συμβάσεις και σε συμβάσεις με developers, για να φτάσουν αυτές οι υποθέσεις στο Δικαστήριο». Ο Βουλευτής του ΑΚΕΛ ανέφερε στη συνέχεια πως η Κυβέρνηση θα πρέπει να προχωρήσει σε αλλαγή της Νομοθεσίας έτσι ώστε αυτεπάγγελα να μπορούν τα Δικαστήρια να παρεμβαίνουν και να εξετάζουν περιπτώσεις καταχρηστικών ρητρών, κάτι που εφαρμόζεται στην ΕΕ.

ΑΡΘΡΟ / Του ΓΙΑΝΝΗ ΓΕΩΡΓΟΥΛΑ

Κυπριακό

Θα λυθεί επιτέλους το πρόβλημα που κρατάει 50 χρόνια; Κάθε νέα πρόταση για λύση που πέφτει στο τραπέζι είναι χειρότερη από την προηγούμενη. Μάλλον το σχέδιο Ανάν ήταν η ευκαιρία που χάθηκε για την επανένωση της νήσου, όμως ο λαός πίστεψε ότι δεν ήταν ιδανικό. Όλοι μας θέλουμε να τελειώνει η συνεχιζόμενη κατοχή της Κερύνειας, της Καρπασίας και των Βαρωσίων. Όλοι μας θέλουμε να ζήσουμε αρμονικά με τους Τουρκοκύπριους αδελφούς μας αλλά όχι με οποιοδήποτε κόστος. Πρέπει να σταματήσει επιτέλους η θυματοποίηση για δήθεν απομόνωση τους από την παγκόσμια κοινότητα. Πρέπει και οι ίδιοι να θέλουν τη λύση του προβλήματος αλλά δεν καταλαβαίνουν γιατί εξέλεξαν για ηγέτη τους έναν δικτομισμό. Δεν μπορούν επίσης κάποιον και στις δυο πλευρές (Ελληνοκυπριακή και Τουρκοκυπριακή) να επικαλούνται τον Ακιντζί λέγοντας ότι μας δόθηκε η ευκαιρία για λύση κι εμείς την πετάξαμε. Σίγουρα με έναν ηγέτη σαν τον Ακιντζί οι πιθανότητες λύσης του προβλήματος αυξάνονται δραματικά, γιατί μιλάμε για έναν άνθρωπο αγαπητό και πάλιν τόνων, όμως η όποια προσπάθεια λύσης

δεν πρέπει να προσωποποιείται αλλά πρέπει να είναι διαρκής και να αγκαλιάζεται από όλους. Είναι γνωστό ότι διαπραγματευόμαστε με την Τουρκία και όχι με τους Τουρκοκύπριους. Ο Ερντογάν χρησιμοποιεί κατά το δοκούν έναν ολόκληρο λαό για προσωπικό πολιτικό όφελος. Πρέπει οι Τουρκοκύπριοι να δουν την πραγματικότητα και να αποφασίσουν ποιο δρόμο θέλουν να διαλέξουν. Αυτών της καταπάτησης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και της περιφρόνησης του διεθνούς δικαίου ή τον δρόμο της ελευθερίας και των αξιών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Εμείς με τη σειρά μας να τους αγκαλιάσουμε και να τους βοηθήσουμε ώστε να καλυτερεύσει το βιοτικό τους επίπεδο. Οι Αμερικανοί πολύ σωστά λένε ότι «it takes two to tango» όμως αυτή τη στιγμή εμείς χορεύουμε μόνοι μας έχοντας απέναντι κάποιον που πυροβολεί στα πόδια μας. Η λύση θα έρθει όταν ο ελεύθερος κόσμος αποφασίσει ότι θα βάλει τέλος στις παράλογες απαιτήσεις του Ερντογάν και τον στείλει εκεί που του αξίζει.

Ο κ. Γιάννης Γεωργούλας είναι σύμβουλος Στρατηγικής και Επιχειρήσεων.

ΙΟΥΛΙΟΣ 2022

Γαστρονόμος

Η ΜΑΓΕΙΡΙΚΗ ΧΩΡΙΣ ΜΥΣΤΙΚΑ

ΤΩΡΑ ΚΑΙ ONLINE
WWW.GASTRONOMOS.COM.CY

Κυριακή
17/07

Όλη η Ελλάδα
και η Κύπρος στο τηγάνι!

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

THE KYRIAKH

Εβδομασσια Εφημερίδα των Κυριακών της Εργασίας

10ήμερο αγωνίας για την ενέργεια στην Ευρώπη

Κλειστός έως τις 21 Ιουλίου ο αγωγός Nord Stream 1 για εργασίες συντήρησης, υποστηρίζει η Μόσχα – Φόβοι ότι δεν θα ξανανοιξει

Ηγγικεν η ώρα της κρίσης για τις ευρωπαϊκές βιομηχανίες, τα νοικοκυριά της Ευρώπης και τους καταναλωτές της και την απόφασή τους να διακόψουν ένα μακροχρόνιο ενεργειακό ιδύλλιο με τη Ρωσία. Ενώ βρίσκεται σε εξέλιξη η συντονισμένη προσπάθειά τους να απεξαρτηθούν από τον ενεργειακά πλούσιο γείτονά τους, τη Ρωσία, οι ευρωπαϊκές οικονομίες αγωνιούν μήπως αντιμετωπίσουν την μήνιν του Κρεμλίνου και βρεθούν χωρίς το ρωσικό αέριο πολύ νωρίτερα απ' ό,τι θα ήθελαν.

Από τη Δευτέρα είναι κλειστός ο αγωγός Nord Stream 1, ένας από τους τρεις που μεταφέρουν ρωσικό αέριο στην Ευρώπη και σίγουρα ο σημαντικότερος για τη Γερμανία. Η Μόσχα έκλεισε τον Nord Stream 1 θεωρητικά

μόνο για δέκα ημέρες προκειμένου να γίνουν εργασίες συντήρησης, δοκιμάζοντας, έτσι, τα νεύρα πρωτίστως των Γερμανών που διερωτώνται εάν θα ξανανοιξει ο αγωγός ή θα κλείσει για πάντα. Ήδη στη μεγαλύτερη ευρωπαϊκή οικονομία επικρατεί ατμόσφαιρα εγρήγορσης αλλά και ενός πανικού που δεν κρύβεται. Ο υπουργός Οικονομίας, Ρόμπερτ Χάμπεκ, προειδοποιεί την κοινή γνώμη της χώρας του για το ενδεχόμενο να βρεθεί ενώπιον «μιας πρωτόγνωρης δοκιμασίας», ενώ εύχεται να αποφευχθεί η πλήρης ενεργοποίηση του έκτακτου μηχανισμού ενεργειακής ασφάλειας που μπορεί «να εξωθήσει στα άκρα την κοινωνική αλληλεγγύη».

Την ίδια στιγμή η υπουργός Εξωτερικών Αναλένα Μπέρμποκ εκφράζει

Σε περίπτωση που η Μόσχα κλείσει οριστικά τις στρόφιγγες, η Γερμανία είναι πολύ πιθανό να βυθιστεί σε ύφεση.

την αγωνία της με τη φράση «η Ρωσία είναι απρόβλεπτη». Από την πλευρά της η Μόσχα επιμένει πως θα αυξήσει την παροχή αερίου προς την Ευρώπη και θα ανοίξει κανονικά ο Nord Stream όταν επιστρέψει η τουρμπίνα του αγωγού που βρίσκεται στον Καναδά για επισκευή. Ο Καναδάς έχει από την Κυριακή ανακοινώσει ότι επισκεύασε την τουρμπίνα και την επιστρέφει στη Γερ-

μανία κατ' εξαίρεση των κυρώσεων.

Θα είναι, πάντως, ένα δεκαήμερο αγωνίας για την Ευρώπη καθώς οικονομικά ινστιτούτα, διεθνείς οργανισμοί και ανεξάρτητοι οικονομολογοί προειδοποιούν για τα δεινά που περιμένουν την Ευρώπη γενικότερα και την ύφεση στην οποία θα βυθιστεί σχεδόν αυτόματως η ατμομηχανή της ευρωπαϊκής οικονομίας, η Γερμανία, όταν οι βιομηχανίες της θα αναγκαστούν να μειώσουν ή και να διακόψουν πλήρως την παραγωγή τους. Στις προειδοποιήσεις προστίθενται τώρα και οι δυσοίονες εκτιμήσεις της Goldman Sachs που προεξοφλεί ότι αν το Κρεμλίνο πάρει τη σκληρή απόφαση και διακόψει πλήρως τη ροή του αερίου, το κόστος του όπως και το κόστος της ηλεκτρικής ε-

νέργειας θα γίνει απρόσιτο για τα ευρωπαϊκά νοικοκυριά, καθώς θα αναρριχηθεί σε ένα απίστευτο μηνιαίο κόστος της τάξης των 500 ευρώ. Η εκτίμηση γίνεται ακόμη πιο δυσόιων όταν λάβει κανείς υπόψη ότι περίπου το 40% της κατανάλωσης φυσικού αερίου στην Ευρώπη αφορά τα νοικοκυριά και κυρίως τη θέρμανσή τους.

Το Βερολίνο έχει από τα τέλη Μαρτίου ενεργοποιήσει τον έκτακτο μηχανισμό ενεργειακής ασφάλειας που προβλέπει ότι σε περίπτωση ανεπάρκειας ή μεγάλης έλλειψης αερίου αναλαμβάνει το κράτος την ευθύνη για τη διανομή της ενέργειας, δίνοντας προτεραιότητα στα νοικοκυριά, στα νοσοκομεία και γενικώς σε φορείς που καλύπτουν ζωτικές ανάγκες και αφήνει

σε δεύτερη μοίρα τις βιομηχανίες. Ανεβαίνει, όμως, το θερμομέτρο της αγωνίας καθώς δεν μπορεί κανείς να διανοηθεί την έκταση των συνεπειών αν χρειαστεί να διακόψουν την παραγωγή τους εμβληματικές βιομηχανίες της Γερμανίας όπως η Volkswagen και η BMW. Και βέβαια οι φόβοι των Ευρωπαίων είναι σε μεγάλο βαθμό δικαιολογημένοι δεδομένου ότι είναι καιρός που ο κολοσσός του φυσικού αερίου, η Gazprom, έχει μειώσει τις ροές του αερίου προς την Ευρώπη με διάφορα προσχήματα. Εγκαινίασε, άλλωστε, αυτή την τακτική πριν από σχεδόν ένα χρόνο, στα τέλη του περασμένου καλοκαιριού, εμποδίζοντας τις ευρωπαϊκές χώρες να συγκεντρώσουν τα αναγκαία αποθέματα ενώ πλησιάζε ο χειμώνας.

Τα ρωσικά παιχνίδια με τους αγωγούς δοκιμάζουν τις ενεργειακές αντοχές της Ευρώπης

Από χτες είναι κλειστός ο αγωγός Nord Stream 1, ένας από τους τρεις που μεταφέρουν ρωσικό αέριο στην Ευρώπη και ο σημαντικότερος για τη Γερμανία.

Περίπου το 35% του αερίου που καταναλώνει η Ευρώπη εισάγεται από τη Ρωσία

ΤΟ ΜΕΙΓΜΑ ΤΟΥ ΑΕΡΙΟΥ ΠΟΥ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΕΙ Η ΕΥΡΩΠΗ

ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ ΑΠΟ:

Ρωσία

34%

Νορβηγία

19%

Αλγερία

7%

LNG

20%

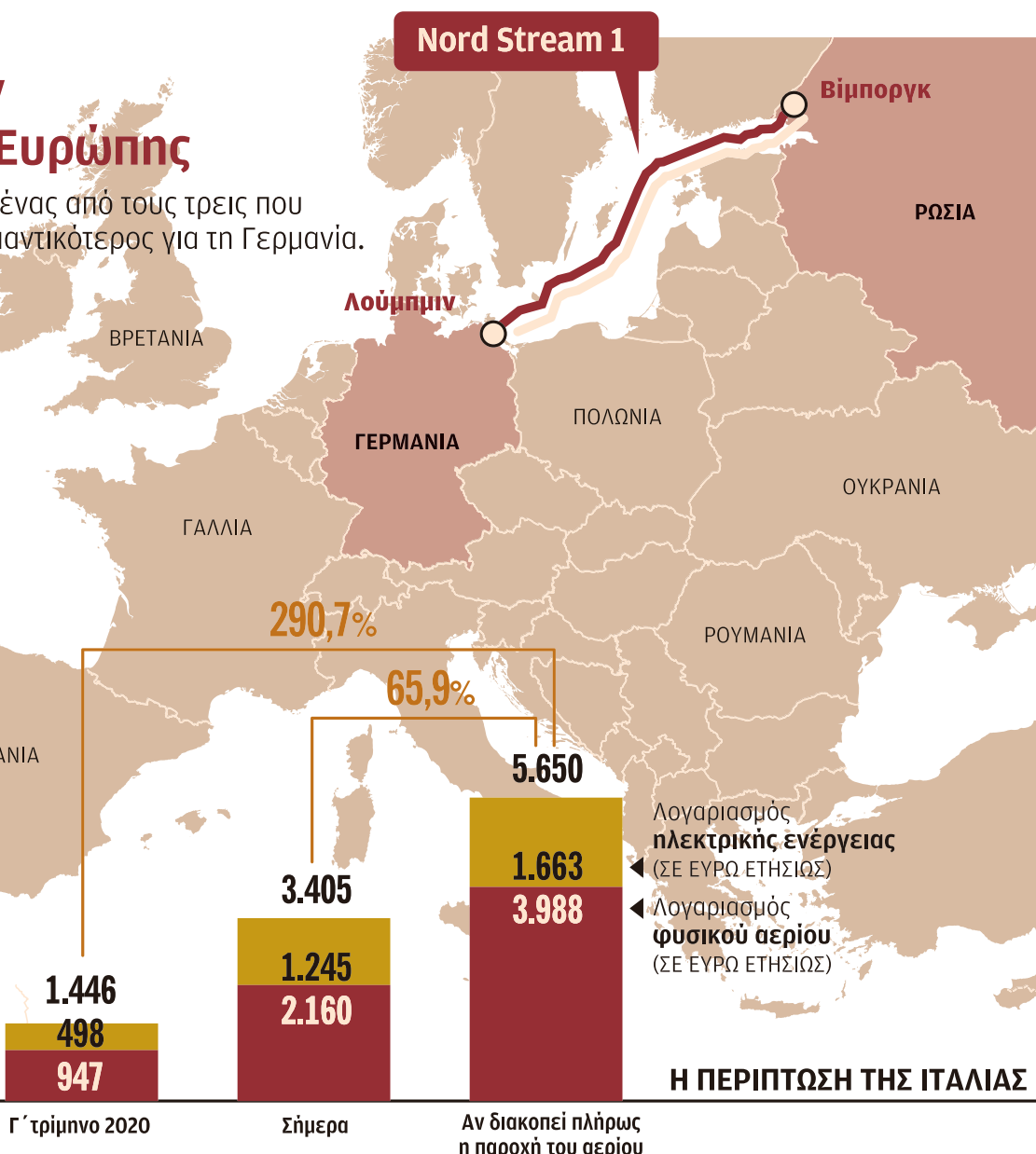
Άλλες

9%

Εγχώρια παραγωγή

11%

Η Goldman Sachs προβλέπει εκτόξευση του κόστους της ενέργειας κατά 65% αν η Gazprom διακόψει πλήρως τη ροή του φυσικού αερίου

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

«Φωτιά» στα τιμολόγια ρεύματος και φυσικού αερίου

Ένα σενάριο εφιαλτικό για τα ευρωπαϊκά νοικοκυριά αναδύεται μέσα από τις εκτιμήσεις της Goldman Sachs για την περίπτωση που η Μόσχα αποφασίσει να διακόψει πλήρως τη ροή φυσικού αερίου στην Ευρώπη. Ο κολοσσός υπολογίζει πως στην περίπτωση αυτή θα καταστεί απρόσιτο και απαγορευτικό το κόστος του φυσικού αερίου και της ηλεκτρικής ενέργειας για τα ευρωπαϊκά νοικοκυριά, καθώς θεωρεί αναπόφευκτη μια νέα εκτόξευση των τιμών του φυσικού αερίου στην Ευρώπη προκειμένου να παραμείνουν βιώσιμες και κερδοφόρες οι εταιρείες πάροχοι. Προβλέπει, συγκεκριμένα, αύξηση του ενεργειακού κόστους κατά περίπου 65% πάνω

Εφιαλτικό για τα νοικοκυριά το σενάριο πλήρους διακοπής φυσικού αερίου από τη Ρωσία.

από τα σημερινά ήδη δυσθεώρητα επίπεδα που ήδη υπερβαίνουν τα 170 ευρώ η μεγαβατώρα. Το αποτέλεσμα θα είναι η αντίστοιχη εκτόξευση των τιμών της ηλεκτρικής ενέργειας. Στην περίπτωση αυτή ένα μέσο ευρωπαϊκό νοικοκυριό που καταναλώνει ετησίως περίπου 3 μεγαβατώρας ηλεκτρικής ενέργειας και 15 μεγαβατώρας φυσικού αερίου,

θα πρέπει να πληρώσει σε ένα έτος περίπου 5.650 ευρώ συνολικά για ηλεκτρική ενέργεια και φυσικό αέριο που σημαίνει ότι πρέπει να καταβάλει περίπου 470 έως και 500 ευρώ τον μήνα για το συνολικό κόστος της ηλεκτρικής ενέργειας και του φυσικού αερίου. Όπως τονίζει ο επενδυτικός κολοσσός, αν συγκρίνουμε το προβλεπόμενο αυτό απαγορευτικό κόστος με το αντίστοιχο που ίσχυε το καλοκαίρι του 2020, βλέπουμε ότι μιλάμε για μια αύξηση των τιμολογίων ηλεκτρικού ρεύματος και φυσικού αερίου της τάξης σχεδόν του 300% για τα ευρωπαϊκά νοικοκυριά. Με προφανείς τις αναλογίες με τα ελληνικά νοικοκυριά, η Goldman Sachs αναφέρει ως

ιδιαίτερος ευάλωτα τα νοικοκυριά της Ιταλίας. Όπως επισημαίνει, στη γειτονική χώρα ένας μέσος μισθός δεν υπερβαίνει τις 28.500 ευρώ ετησίως και αφαιρουμένων των φόρων περιορίζεται σε περίπου 1.500 ευρώ τον μήνα. Η Goldman Sachs διαπίστωσε, άλλωστε, ότι περίπου το 30% των ιταλικών οικογενειών έχουν ήδη ανανεώσει τα συμβόλαιά τους με τους παρόχους τους και επομένως καταβάλουν ήδη τιμές κοντά στις τρέχουσες τιμές της αγοράς. Δεν έχουν, όμως, ακόμη υποστεί τις πραγματικές συνέπειες της ακριβής ενέργειας στον προϋπολογισμό τους, καθώς η μεγαλύτερη κατανάλωση φυσικού αερίου γίνεται τους χειμερινούς μήνες.

Η Γερμανία θα αναγκαστεί να περικόψει ενέργεια σε μεγάλες βιομηχανικές μονάδες

Η Γερμανία και η Ιταλία, οι δύο χώρες της Ευρώζωνας με τη μεγαλύτερη εξάρτηση από το ρωσικό αέριο, θα αντιμετωπίσουν μείζον πρόβλημα έλλειψης ενέργειας αν η Μόσχα αποφασίσει να διακόψει πλήρως τις ροές. Σύμφωνα με την Goldman Sachs, στην ακραία αυτή περίπτωση θα πληγεί περίπου το 65% με 80% της βιομηχανικής παραγωγής στις δύο αυτές χώρες. Ειδικότερα στη Γερμανία, η πλήρης διακοπή θα έχει μακροπρόθεσμες και ουσιαστικές

συνέπειες όσον αφορά την ενεργειακή ασφάλεια της χώρας. Υπολογίζει πως η μεγαλύτερη ευρωπαϊκή οικονομία θα αντιμετωπίσει έλλειψη περίπου 20 δις. κυβικών μέτρων αερίου σε ετήσια βάση, που θα πλήξει περίπου το 65% των βιομηχανιών της, με την υπόθεση βεβαίως ότι δεν θα ληφθούν μέτρα για να μειωθεί η κατανάλωση. Και, φυσικά, αν διακοπεί πλήρως η ροή του αερίου, είναι σαφές πως θα ενεργοποιηθεί το «επίπεδο 3»

Σύμφωνα με την Goldman Sachs, θα πληγεί το 65% με 80% της παραγωγής της Ιταλίας και της Γερμανίας.

του έκτακτου μηχανισμού για την ενεργειακή ασφάλεια. Όπως προειδοποιεί η Goldman Sachs, η κυβέρνηση θα αναλάβει

την ευθύνη για τη διανομή ενέργειας και θα αρχίσει να μειώνει ή και να διακόπτει την παροχή στις ιδιαίτερα ενεργοβόρες βιομηχανίες που καταναλώνουν μεγάλες ποσότητες αερίου, όπως οι χημικές βιομηχανίες και οι βιομηχανίες χάρτου. Αν, πάντως, δεν διακοπεί πλήρως η ροή του καυσίμου αλλά μειωθεί μόνον κατά 50%, τότε θα είναι σαφώς μικρότερες οι ελλείψεις για τις βιομηχανίες των δύο χωρών. Η Goldman Sachs εκτιμά ότι ειδι-

κότερα το σύστημα της Γερμανίας θα ισορροπήσει, με την προϋπόθεση βεβαίως ότι αντλεί από άλλους προμηθευτές περίπου 20 δις. κυβικά μέτρα και ότι μειώνεται η ζήτηση κατά λιγότερο από 10% σε ορισμένους τομείς. Η χώρα που θα δεχθεί το μεγαλύτερο πλήγμα μετά τη Γερμανία σε περίπτωση πλήρους διακοπής της ροής του αερίου αναμένεται να είναι η Ιταλία. Η Goldman Sachs εκτιμά πως σε περίπτωση πλήρους διακοπής

στη ροή του αερίου, οι βιομηχανίες της Ιταλίας θα αντιμετωπίσουν ελλείψεις περίπου 12 δις. κυβικών μέτρων αερίου, που αντιστοιχούν στο 80% της κατανάλωσης αερίου από τις βιομηχανίες. Σε αντίθεση με τη Γερμανία, όμως, η Ιταλία έχει διασφαλίσει σημαντικές προμήθειες φυσικού αερίου από άλλους προμηθευτές και εκτιμάται πως μέσα σε 24 μήνες θα μπορεί να απεξαρτηθεί από τις εισαγωγές φυσικού αερίου.

Σε σχέση με το 2020 το συνολικό κόστος για τις βιομηχανίες έχει αυξηθεί κατά σχεδόν 200%.

Βιομηχανίες τροφίμων και ποτών, μετάλλων, χάλυβα και μηχανολογικού εξοπλισμού και χημικής βιομηχανίες θα πληγούν περισσότερο.

σμένου έτους. Το 2019 η ζήτηση από τις βιομηχανίες αντιπροσώπευε περίπου το 35% της συνολικής κατανάλωσης φυσικού αερίου στην Ευρώπη, αν εξαιρέσουμε, βέβαια, την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας. Οι χημικές βιομηχανίες, οι βιομηχανίες τροφίμων και ποτών, μετάλλων, χάλυβα, μηχανολογικού εξοπλισμού και χάρτου είναι οι πλέον ενεργοβόρες στην Ευρώπη. Ως εκ τούτου είναι εκείνες που θα πληγούν τα μέγιστα σε περίπτωση σημαντικών ελλείψεων φυσικού αερίου και σύμφωνα με την Goldman Sachs είναι εκείνες που διατρέχουν τον μεγαλύτερο κίνδυνο να αναγκαστούν να μειώσουν την παραγωγή τους.

Μοναδικό οικοσύστημα υπηρεσιών αποκλειστικά για e-shops!

Για περισσότερες πληροφορίες σαρώστε τον κωδικό QR.

G.A.P. VASSILOPOULOS GROUP

VOGUE
GREECE

17/07
Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

THE BIG *Blue* ISSUE

Luna Bijl by Panos Davios

Η προειδοποίηση

Βλέποντας το εμπορικό πλεόνασμα της Γερμανίας να σημειώνει μια πρωτοφανή ανατροπή και να μετατρέπεται σε έλλειμμα τον Μάιο, ο Γερμανός καγκελάριος Ολαφ Σολτς προειδοποίησε ότι «δεν μπορούμε πλέον να παίρνουμε σαν δεδομένη την οικονομική ανάπτυξη που γνωρίσαμε πριν από την πανδημία και τον πόλεμο στην Ουκρανία».

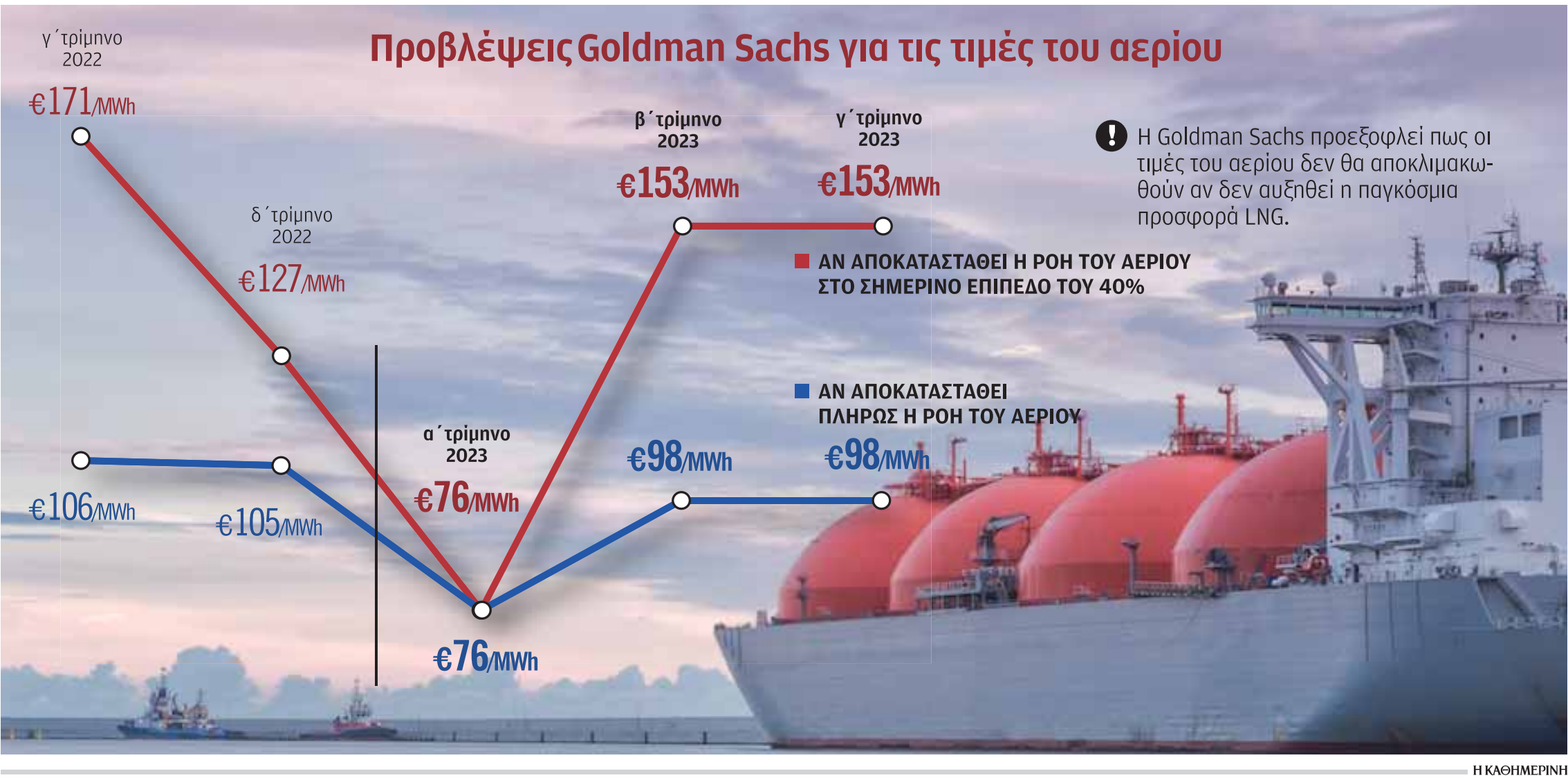
Οι εκτιμήσεις

Στις εκτιμήσεις για το πώς θα διαμορφωθούν οι τιμές του αερίου τους επόμενους μήνες, η Goldman Sachs προεξοφλεί ότι δεν πρόκειται να αποκλιμακωθούν σε επίπεδα κάτω από τα τρέχοντα «παρά μόνον όταν αυξηθεί η παγκόσμια προσφορά LNG». Εκτιμά πως αυτό θα γίνει από το 2025 και μετά, όταν θα έχουν ολοκληρωθεί ορισμένες εγκαταστάσεις υδροποίησης.

Κρίση α λα 1970

Σκολιάζοντας την ανεπάρκεια ενέργειας, ο Κέβιν Μπουκ, διευθυντικό στέλεχος της εταιρείας ερευνών ClearView Energy Partners LLC, δήλωσε ότι «πρόκειται για μια ενεργειακή κρίση ανάλογη εκείνης της δεκαετίας του 1970 αλλά με το φυσικό αέριο», και προσέθεσε πως «ο κόσμος σκέφτεται σήμερα για το αέριο όπως κάποτε σκεφτόταν για το πετρέλαιο».

❗ Η Goldman Sachs προεξοφλεί πως οι τιμές του αερίου δεν θα αποκλιμακωθούν αν δεν αυξηθεί η παγκόσμια προσφορά LNG.

Οι μεγάλες ανατροπές που έφερε η κρίση

Οικονομικές σταθερές αναθεωρούνται, η Γερμανία κατέγραψε το πρώτο εμπορικό της έλλειμμα από το 1991

Της **ΡΟΥΜΠΙΝΑΣ ΣΠΑΘΗ**

Ανατροπές αδιανόητες μέχρι πρόσφατως φέρνει στην Ευρώπη αυτό το εκρηκτικό μείγμα της ενεργειακής κρίσης και του πολέμου στην Ουκρανία, που επέτεινε και πολλαπλασίασε τις παρενέργειες της πανδημίας. Η διαστημική εκτόξευση που έχει σημειώσει το κόστος της ενέργειας με πρωταγωνιστή το φυσικό αέριο και τη δραματική μείωση των ροών του από τη Ρωσία προς την Ευρώπη έχει αυξήσει δυσανάλογα το κόστος της παραγωγής των μεγαλύτερων ενεργειακών εταιρειών της Ευρώπης, εξωθώντας στην αρωγή των κυβερνήσεων. Έχει οδηγήσει, άλλωστε, σε μείωση της παραγωγής μεγάλων ευρωπαϊκών βιομηχανιών, με τις γερμανικές αυτοκινητοβιομηχανίες να πλήττονται τα μέγιστα,

ενώ η εκτόξευση του κόστους ζωής εν μέσω πληθωρισμού και ενεργειακής κρίσης έχει οδηγήσει σε περιορισμό της εξωτερικής ζήτησης και των γερμανικών εξαγωγών. Με αναπόφευκτο συνεπακόλουθο μοιάζει έτσι η είδηση - έκπληξη μέσα στην εβδομάδα και αφορά μια πρωτοφανή αντιστροφή: το φημισμένο και κατά πολλούς διαβόητο εμπορικό πλεόνασμα της Γερμανίας, που τόσο συζητήθηκε την περίοδο των μνημονίων ως η άλλη όψη των ελλείμμάτων του Νότου, αντιστρόφως πλήρως και για πρώτη φορά έπετα από 30 χρόνια η μεγαλύτερη ευρωπαϊκή οικονομία παρουσίασε τον Μάιο εμπορικό έλλειμμα ύψους 1 δισ. ευρώ. Η είδηση θα μπορούσε να προκαλέσει λιγότερη έκπληξη, αν δεν επρόκειτο για την παγκόσμια πρωταθλήτρια των ε-

Το Βερολίνο σκέφτεται ξανά την αναστολή του «φρένου χρέους» για να αντιμετωπίσει το ενεργειακό πρόβλημα.

μπορικών πλεονασμάτων, που εμφανίζει εμπορικό πλεόνασμα στις συναλλαγές προϊόντων κάθε χρόνο από το 1952 και μετά και πλεόνασμα στις συναλλαγές αγαθών και υπηρεσιών κάθε χρόνο από το 1993 και μετά. Έχει, άλλωστε, θεμελιώσει σε μεγάλο βαθμό πάνω σε αυτά τα πλεονάσματα το μεταπολεμικό οικονομικό της θαύμα. Έχει, όμως, παράλληλα επικριθεί επανειλημμένως από το ΔΝΤ και άλλους διεθνείς οργανισμούς, αλλά ακόμη και

από την αμερικανική κυβέρνηση, για την επίμονη άρνηση του Βερολίνου να επενδύσει τα εμπορικά πλεονάσματα σε έργα υποδομής, ώστε να εκσυγχρονίσει τις απρχαιωμένες υποδομές της χώρας, να τονώσει την εγκώρια ζήτηση και να αμβλύνει τις ανισορροπίες στην παγκόσμια οικονομία. Σε ό,τι αφορά τη μεγαλύτερη ευρωπαϊκή οικονομία, οι ανατροπές δεν τελειώνουν εδώ. Η ενεργειακή κρίση αναγκάζει το Βερολίνο να εξακολουθήσει να παραβιάζει θέσφατα, όπως το λεγόμενο «φρένο χρέους» που αναγκάστηκε να αναστείλει πριν από δύο χρόνια εν μέσω του πρώτου κύματος της πανδημίας και της συνεπακόλουθης βαθύτατης ύφεσης. Κι ενώ είχε θέσει ως χρονικό ορίζοντα για την επαναφορά του το επόμενο έτος και ο υπουργός Οικονομικών,

Κρίστιαν Λίντνερ, έχει και πάλι υποστηρίξει πως οι χώρες της Ευρωζώνης πρέπει να επιστρέψουν σε δημοσιονομική πειθαρχία από το 2023, φαίνεται τώρα πως ο κυβερνητικός συνασπισμός αναθεωρεί και πάλι. Ενόψει της πιθανότητας να διακόψει πλήρως τις ροές φυσικού αερίου η Μόσχα, προοπτική που σύμφωνα με όλες τις εκτιμήσεις θα εξωθήσει τη Γερμανία σε ύφεση, το Βερολίνο ετοιμάζεται να παρατείνει την αναστολή του ορίου που έχει επιβάλει στον δανεισμό της χώρας και για το επόμενο έτος. Και στο μεταξύ η γερμανική κυβέρνηση σχεδιάζει μια γενναία κρατική ενίσχυση ύψους 9 δισ. ευρώ στον γερμανικό ενεργειακό κολοσσό Uniper, που κινδυνεύει να καταρρεύσει έχοντας επωμισθεί το υψηλό κόστος του αερίου από τη διεθνή αγορά.

Αγωνία για το ρεύμα, χαμηλώνουν φώτα και θερμοστάτες

Έχοντας διασφαλίσει επί δεκαετίες και επί πολλές γενιές υψηλό βιοτικό επίπεδο και ανέσεις κάθε είδους όπως η ρύθμιση της επιθυμητής θερμοκρασίας χειμώνα και καλοκαίρι, οι πολίτες της Ευρώπης βρίσκονται ίσως για πρώτη φορά μετά τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο αντιμέτωποι με την ενεργειακή ανασφάλεια. Μέσα στην καρδιά του καλοκαιριού οι Ευρωπαίοι εκφράζουν την ανησυχία τους για το αν θα έχουν θέρμανση τον χειμώνα ή τι άλλο πρόκειται να τους λείψει σε περίπτωση που η Ρωσία διακόψει πλήρως την παροχή φυσικού αερίου ως αντιποίνια για τις εναντίον της κυρώσεις.

Από τη στιγμή που η Μόσχα μείωσε δραματικά τις ροές του φυσικού αερίου προς την Ευρώπη, οι ευρωπαϊκές οικονομίες του Βορρά, με πρώτη τη Γερμανία, αντιμετωπίζουν με δέος την προοπτική πλήρους διακοπής της ροής του καυσίμου. Πρόσθετος λόγος βέβαια η αναστολή της λειτουργίας του αγωγού Nord Stream 1 για λόγους συντήρησης από αύριο και θεωρητικά για 10 ημέρες, που έχει όμως εμπνεύσει έντονη ανησυχία στο Βερολίνο για το ενδεχόμενο να μην ανοίξει ξανά. Δεδομένης της μεγάλης εξάρτησης από το ρωσικό αέριο, η Γερμανία ήταν η πρώτη ευρωπαϊκή χώρα που από το τέλος Μαρτίου έσπευσε να

ενεργοποιήσει μηχανισμό έκτακτης ανάγκης για την περίπτωση σημαντικής μείωσης ή και πλήρους διακοπής της προσφοράς αερίου. Το παράδειγμα της ακολούθησε σύντομα η Αυστρία, αλλά προ ημερών ο Γερμανός υπουργός Οικονομίας Ρόμπερτ Χάμπεκ αναβάθμισε το επίπεδο συναγερμού, εκδηλώνοντας την εντεινόμενη ανησυχία που επικρατεί στη χώρα. Πρόκειται για έκτακτους μηχανισμούς που προβλέπουν ότι σε περίπτωση σοβαρής έλλειψης αερίου αναλαμβάνει το κράτος την ευθύνη για τη διανομή της ενέργειας δίνοντας προτεραιότητα στα νοικοκυριά της χώρας, στα νοσοκομεία και στους φορείς κά-

λυψης άμεσων αναγκών της κοινωνίας. Εκτός, όμως, από την εγρήγορση που επιδεικνύει το Βερολίνο, στη μεγαλύτερη ευρωπαϊκή οικονομία ιδιωτικοί και δημόσιοι φορείς αρχίζουν να περιορίζουν την κατανάλωση ενέργειας με κάθε τρόπο. Εταιρείες εκμετάλλευσης ακινήτων ανακοινώνουν ότι θα χαμηλώσουν τον θερμοστάτη του ζεστού νερού ή του καλοριφέρ τις νυχτερινές ώρες και άλλες ότι θα ανεβάσουν τη θερμοκρασία των κλιματιστικών το καλοκαίρι. Σε ορισμένες περιοχές έχουν αρχίσει ήδη να χαμηλώνουν τα φώτα του δήμου ή ακόμη και τους φωτεινούς σηματοδότες τις νυχτερινές ώρες. Αλλού κλείνουν την

παροχή ζεστού νερού στις δημόσιες υπηρεσίες και στα γυμναστήρια. Προδίδουν, άλλωστε, την έντονη ανησυχία τους όταν καλούν τους πολίτες να περιορίσουν όσο μπορούν την κατανάλωση ενέργειας στη διάρκεια του καλοκαιριού, «για να έχουν ζεστά διαμερίσματα τον χειμώνα». Την αγωνία των Ευρωπαίων, όμως, σκιαγραφεί πιο ανάγλυφα η αντίδραση των ίδιων των Γερμανών που θυμίζει συνθήκες πολέμου. Αγοράζουν καυσόξυλα για σόμπες και για τζάκια, σόμπες υγραερίου και φιάλες υγραερίου, πλέει και γενικάς κάθε είδους καύσιμη ύλη που μπορεί να χρησιμοποιηθεί για θέρμανση.

Επισιτιστική ανασφάλεια απειλεί τις κοινωνίες, εκτόξευση των τιμών στα τρόφιμα

Μετά την εκτόξευση που σημείωσαν από την αρχή του πολέμου στην Ουκρανία σε επίπεδα απρόδικα για μεγάλο μέρος του πλανήτη, οι τιμές των σιτηρών υποχώρησαν τις τελευταίες ημέρες, σημειώνοντας μείωση 25%. Αιτία της αποκλιμακώσης ήταν βέβαια η ελπίδα πως υπάρχει προοπτική συνεργασίας της Ρωσίας με σκοπό να αποφευχθεί μια παγκόσμια επισιτιστική κρίση. Η Ρωσία μείωσε, άλλωστε, προ ημερών τον φόρο εξαγωγής των σιτηρών για να αυξήσει τις εξαγωγές της. Ανεξάρτητα, όμως, από τις προθέσεις της Ρωσίας, η παγκόσμια κοινότητα γνωρίζει μια πρωτοφανή επισιτιστική ανασφάλεια και

στον δυτικό κόσμο η προοπτική παγκόσμιας ανεπάρκειας σιτηρών, δημητριακών, καλαμποκιού, ρυζιού και γενικότερα βασικών ειδών διατροφής αποτελεί εφιαλτικό σενάριο αδιανόητο έως τώρα. Οι ανεπιτυγμένες οικονομίες παράγουν σημαντικό μέρος των σιτηρών και των τροφίμων που καταναλώνουν, ενώ έχουν τη δυνατότητα να βρουν εναλλακτικούς προμηθευτές για όποια βασικά είδη διατροφής παρουσιάσουν ελλείψεις λόγω του πολέμου. Η επισιτιστική κρίση δεν αφήνει πάντως αλώβητο τον αναπτυσσόμενο κόσμο, καθώς η εκτόξευση των τιμών βασικών ειδών διατροφής

καλλιεργεί ανασφάλεια πρωτοφανή μετά τη λήξη του Β' Παγκοσμίου Πολέμου. Σύμφωνα με στοιχεία της Παγκόσμιας Τράπεζας, περίπου προ 10 ημερών ο παγκόσμιος δείκτης τιμών των αγροτικών προϊόντων ήταν κατά 34% αυξημένος σε σύγκριση με τον Ιανουάριο του 2021. Οι τιμές του καλαμποκιού και του σιταριού επίσης υψηλότερες κατά 47% και κατά 42% αντιστοίχως, σε σύγκριση πάντα με τις αντίστοιχες πριν από ενάμιση χρόνο. Όπως επισμαίνει η Παγκόσμια Τράπεζα, το 83% των χωρών μεσαίου εισοδήματος και το 70% των χωρών υψηλού εισοδήματος αντιμετωπίζουν έναν πληθωρισμό των

τιμών των τροφίμων που ήδη υπερβαίνει αισθητά το 5%, ενώ σε κάποιες αναπτυσσόμενες χώρες είναι ήδη διψήφιος. Οι τιμές των τροφίμων είχαν πάρει την ανιούσα πριν από τον πόλεμο στην Ουκρανία. Στη σχετική ανάλυσή της, όμως, η Παγκόσμια Τράπεζα υπογραμμίζει πως ο πόλεμος έχει αλλοιώσει ουσιαστικά τους μηχανισμούς με τους οποίους διεξάγεται το παγκόσμιο εμπόριο τροφίμων, αλλά και η παραγωγή εμπορευμάτων και βασικών ειδών διατροφής και κατά συνέπεια οι τιμές θα διατηρηθούν σε ιστορικά υψηλά επίπεδα μέχρι και το τέλος του 2024. Από την έναρξη του πολέμου, άλλωστε, πάνω από 30

χώρες ανά τον κόσμο επέβαλαν περιορισμούς στις εξαγωγές βασικών ειδών διατροφής προκαλώντας τεχνητές ελλείψεις στην παγκόσμια αγορά και οδηγώντας τις τιμές σε περαιτέρω άνοδο. Από τη Μαλαισία που απαγόρευσε τις εξαγωγές πουλερικών μέχρι την Ινδία που επέβαλε αυστηρούς περιορισμούς στις εξαγωγές σιτηρών και ζάχαρης και από την Αίγυπτο και το Καζακστάν που έχουν επιβάλει περιορισμούς στις εξαγωγές σιτηρών μέχρι την Ινδονησία που απαγόρευσε τις εξαγωγές φοινίκελιου, οι κινήσεις αυτές πολλαπλασιάζουν το πρόβλημα. Σε ό,τι αφορά την Ευρώπη, δεν μπορεί να νιώθει πλέον

ασφαλής ούτε καν για την επάρκεια ζυμαρικών. Οι μαζικές προμήθειες των Ιταλών, φοιτητών και νοικοκυριών χαμηλού εισοδήματος, με ζυμαρικά των σούπερ μάρκετ από την αρχή του πολέμου ανάγκασαν τους παραγωγούς ζυμαρικών στην Ιταλία να προειδοποιήσουν για το ενδεχόμενο μελλοντικών ελλείψεων. Στη Βρετανία αρχίζουν να εμφανίζονται ελλείψεις της παραδοσιακής τηγανιτής πατάτας και του τηγαντού ψαριού, καθώς τα καταστήματα που τα πουλούν εισάγουν από την Ουκρανία το 50% των ελαίων που χρησιμοποιούν και από τη Ρωσία το 40% των ψαριών.

Υποδεχόμαστε το μέλλον της εργασίας με την

4

εβδομαδιαία εργασία

για τον Ιούλιο και τον Αύγουστο.

«Γκάζι» για απεξάρτηση από τα ρωσικά καύσιμα

Η στροφή στο υδροποιημένο αέριο (LNG), η μεγάλη αύξηση των εισαγωγών άνθρακα και οι δεύτερες σκέψεις για την πυρηνική ενέργεια

Εν μέσω μιας ενεργειακής κρίσης που θυμίζει την πετρελαϊκή της δεκαετίας του 1970 και με τον πόλεμο στην Ουκρανία να απομακρύνει από την παγκόσμια αγορά τους ρωσικούς υδρογονάνθρακες, ένας ολόκληρος κόσμος διψασμένος για ενέργεια αναζητεί εναλλακτικούς ενεργειακούς πόρους.

Στρέφεται αναπόφευκτα στο υδροποιημένο φυσικό αέριο (LNG, που αναδενκνύεται ως η καλύτερη εναλλακτική για το μεγαλύτερο μέρος του πλανήτη, αλλά την ίδια στιγμή η παγκόσμια οικονομία βρίσκεται αντιμέτωπη με την

ανεπάρκεια του καυσίμου. Αποτέλεσμα, να έχουν αποδυθεί οι χώρες της Ασίας και της Ευρώπης σε αγώνα δρόμου για να διασφαλίσουν το καύσιμο που απαιτεί υδροποίηση, μεταφορά με πλοία και επαναεξάερωση και ως εκ τούτου συνεπάγεται υψηλό κόστος. Βρίσκεται έτσι σε εξέλιξη ένας πυρετός έργων υποδομής για τις εξαγωγές και τις εισαγωγές LNG, με το G7 να υπόσχεται στήριξη στις αναγκαίες επενδύσεις.

Την ίδια στιγμή η Ευρώπη επιχειρεί την ανέγερση τερματικών σταθμών με τη διαδικασία του κατεπείγοντος και

Η τιμή του φυσικού αερίου στην Ευρώπη σημείωσε τα υψηλότερα επίπεδα των τελευταίων 4 μηνών.

pros το παρόν αυξάνει θεαματικά τις εισαγωγές που μεταφέρονται με πλοία.

Παράλληλα, μοιάζουν πλέον με περριττή πολυτέλεια τα φιλόδοξα σχέδια για στροφή στην πράσινη ενέργεια και την οικονομία με μηδενικό αποτύπωμα

άνθρακα, καθώς η οικονομική καταστροφή από την έλλειψη ενέργειας φαίνεται πιο άμεση από την κλιματική αλλαγή. Ευρώπη και Αμερική ξεχνούν τις εξαγγελίες τους και επιστρέφουν στα ρυπογόνα καύσιμα, με την Ευρώπη να εισάγει δυσθεώρητες ποσότητες άνθρακα από όλα τα μέρη του κόσμου, από τις ΗΠΑ μέχρι και την Ινδονησία, και τον Γερμανό υπουργό Οικονομικών να μιλάει για «μια μικρή αλλά αναγκαία στροφή». Και βέβαια την Κίνα και την Ινδία να αυξάνουν τις αγορές και την κατανάλωση άνθρακα, που ουσιαστικά

δεν περιορίσαν ποτέ. Αποκαλυπτική η δήλωση του Αλεξ Μσίμανγκ, στελέχους της νομικής εταιρείας Vinson & Elkins LLP, που σχολιάζοντας την αύξηση χρήσης άνθρακα στις ΗΠΑ μιλώντας στη Wall Street Journal τόνισε ότι «αυτή τη στιγμή επικρατεί η αίσθηση πως είναι καλύτερα με περισσότερο άνθρακα παρά με περισσότερη Ρωσία».

Και βέβαια, η πυρηνική ενέργεια φαίνεται και στις ΗΠΑ μια εναλλακτική που μπορεί να προσφέρει καθαρή ενέργεια, παρά τους κινδύνους. Στο μεταξύ, η τιμή του φυσικού αερίου στην

Ευρώπη, που έχει σημειώσει διαστημική εκτόξευση 700% τον τελευταίο ενάμιση χρόνο, συνεχίζει απρόσκοπτα την ανοδική της πορεία και χθες σημείωσε τα υψηλότερα επίπεδα των τελευταίων 4 μηνών. Έτσι τα προθεσμιακά συμβόλαια στην αγορά της Ολλανδίας σημείωσαν άνοδο 2,6% στα 166,29 ευρώ ανά μεγαβατώρα. Ανάμεσα στους παράγοντες που τις έδωσαν νέα ώθηση και οι απεργίες των εργαζομένων σε τρεις μονάδες παραγωγής υδρογονανθράκων στη Νορβηγία, που απειλούν να μειώσουν την παραγωγή.

Κύμα επενδύσεων για έργα υποδομής LNG

Το φυσικό αέριο είναι σήμερα το σημαντικότερο εμπόρευμα στον κόσμο. Αποτελεί επιταχυντή του παγκόσμιου πληθωρισμού, οδηγεί τις τιμές σε άλματα εξωφρενικά, ακόμη και με τα δεδομένα των σημερινών ταραγμένων αγορών – στην Ευρώπη έχει εκτοξευθεί κάπου 700% από τις αρχές του περασμένου έτους – και οδηγεί τη Γηραιά Ηπειρο στα πρόθυρα ύφεσης. Βρίσκεται στην καρδιά μιας νέας εποχής αντιπαράθεσης ανάμεσα στις μεγάλες δυνάμεις, τόσο έντονες ώστε οι κυβερνήσεις των δυτικών χωρών αφήνουν σε δεύτερη μοίρα τη μάχη κατά της κλιματικής αλλαγής. Εν ολίγοις, το φυσικό αέριο ανταγωνίζεται και μάλλον επισκιάζει το πετρέλαιο ως παράγοντας διαμόρφωσης της γεωπολιτικής. Και δεν υπάρχει αρκετό για όλους.

Ο πόλεμος στην Ουκρανία λειτούργησε ως καταλύτης που αναβάθμισε την κρίση του αερίου σε νέα επίπεδα, καθώς απέσπασε από την παγκόσμια αγορά ένα κρίσιμο τμήμα της προσφοράς. Η Ρωσία μειώνει τις ροές στους αγωγούς προς την Ευρώπη, η οποία δηλώνει έτσι κι αλλιώς ότι θέλει να διακόψει τις αγορές από τη Μόσχα. Είναι έτσι σε εξέλιξη ένας αγώνας δρόμου και ένας παγκόσμιος ανταγωνισμός ανάμεσα στις χώρες που προσπαθούν να διασφαλίσουν τα περιορισμένα φορτία υδροποιημένου αερίου προτού φτάσει ο χειμώνας στο βόρειο ημισφαίριο.

«Πρόκειται για μια ενεργειακή κρίση ανάλογη εκείνης της δεκαετίας του 1970, αλλά με το φυσικό αέριο», σχολιάζει σχε-

Στο Κατάρ βρίσκεται σε εξέλιξη σχέδιο αξίας 29 δισεκατομμυρίων δολαρίων για τις εξαγωγές LNG, με σημαντικούς μετόχους τους κολλοσσούς της Exxon Mobil και της Shell.

Εργα πολλών δισ. σε Βόρεια Αμερική και Κατάρ, επισπεύδονται σχέδια για 20 τερματικούς σταθμούς υδροποιημένου αερίου στην Ευρώπη.

τικά ο Κέβιν Μουκ, διευθυντικό στέλεχος της εταιρείας ερευνών ClearView Energy Partners LLC, που τονίζει πως «ο κόσμος σκέπτεται για το αέριο όπως κάποτε σκεπτόταν για το πετρέλαιο, καθώς έχει γίνει ορατός ο ουσιαστικός ρόλος του στις σύγχρονες οικονομίες». Ήταν ένα εμπόρευμα σε ύπνωση και τώρα που η παγκοσμιοποίηση δείχνει να υποχωρεί σε μεγάλο μέρος της παγκόσμιας οικονομίας, το εμπόριό του οδεύει προς την αντίθετη κατεύθυνση. Παγκοσμιοποιείται γρήγορα, αλλά όχι αρκετά γρήγορα. Πολλές χώρες στράφηκαν σε αυτό στο πλαίσιο της μετάβασης στην καθαρή ενέργεια και οι με-

γαλύτερες χώρες παραγωγοί, όπως οι ΗΠΑ, που εξελίχθηκαν ταχύτατα σε σημαντική εξαγωγική δύναμη ώστε να ανταγωνίζονται το Κατάρ για την πρώτη θέση, βλέπουν να αυξάνεται η ζήτηση για το προϊόν τους. Το περασμένο έτος 44 χώρες εισήγαγαν αέριο, σχεδόν διπλάσιες από όσες εισήγαγαν πριν από μια δεκαετία. Το καύσιμο αυτό, όμως, μεταφέρεται πιο δύσκολα από το πετρέλαιο, καθώς πρέπει να υδροποιηθεί σε ειδικές εγκαταστάσεις όπως στη μονάδα του Τέξας. Για να καλυφθεί η μεγάλη ζήτηση θα απαιτηθεί ένα κύμα νέων επενδύσεων που έχει ήδη δρομολογηθεί. Πάρε, άλλω-

στε, νέα ώθηση την περασμένη εβδομάδα, όταν οι ηγέτες του G7 δεσμεύθηκαν να προωθήσουν δημόσιες επενδύσεις σε υποδομές για το αέριο. Επιταχύνονται, έτσι, υποδομές για LNG στη Βόρεια Αμερική. Τον Ιούνιο η Cheniere Energy ενέκρινε τερματικό σταθμό στο Τέξας, τον Απρίλιο ο Ινδονήσιος μεγιστάνας Σουκάντο Ταντότο υποσχέθηκε τη στήριξη του σε σχέδιο LNG στον Καναδά και στο Κατάρ βρίσκεται σε εξέλιξη σχέδιο αξίας 29 δισ. δολ. για τις εξαγωγές LNG με σημαντικούς μετόχους τους κολλοσσούς της Exxon Mobil και της Shell.

Στην Ευρώπη από τη στιγμή που άρχισε

ο πόλεμος στην Ουκρανία ανακαινίσθηκαν ή επισπεύσθηκαν σχέδια για περίπου 20 τερματικούς σταθμούς LNG. Η Γερμανία, που δεν διαθέτει κανέναν τερματικό σταθμό, έχει ήδη διαθέσει 3 δισ. δολ. για να νοικιάσει τέσσερις πλωτούς και να τους συνδέσει με το δίκτυο της χώρας. Ο πρώτος πρέπει να είναι λειτουργικός περίπου στα τέλη του έτους. Και η Κίνα, η πρώτη στον κόσμο σε εισαγωγές LNG, βρίσκεται σε έναν πρωτοφανή κατασκευαστικό πυρετό, καθώς σχεδιάζει το πώς 10 τερματικοί σταθμοί θα είναι λειτουργικοί το επόμενο έτος.

BLOOMBERG

Δυναμική επιστροφή της πυρηνικής ενέργειας στις ΗΠΑ

Καθώς αποδεικνύεται δύσκολο να

επιτευχθούν οι στόχοι της καθαρής ενέργειας, ενώ την ίδια στιγμή αυξάνεται η ζήτηση για ηλεκτρική ενέργεια, η πυρηνική ενέργεια κάνει δυναμική επιστροφή στις ΗΠΑ με την υποστήριξη πολλών Αμερικανών πολιτικών. Παράλληλα, το αυξανόμενο κόστος άλλων πηγών ενέργειας καθιστά την πυρηνική ενέργεια πιο ανταγωνιστική σε όλο τον κόσμο, συμπεριλαμβανομένων και των ΗΠΑ, που έχουν τον μεγαλύτερο στόλο στον κόσμο σε πυρηνικές μονάδες. Παράγουν περίπου το 20% της ηλεκτρικής ενέργειας που καταναλώνει η υπερδύναμη και το 50% της καθαρής ενέργειας. Οι ΗΠΑ έχουν 92 πυρηνικούς αντιδραστήρες, αν και την τελευταία δεκαετία έκλεισαν οι 12.

Πολλοί Αμερικανοί πολιτικοί προτείνουν τόσο την παράταση ζωής των υφιστάμενων αντιδραστήρων όσο και την ανέγερση νέων. Ακόμη και οι πλέον επιφυλακτικοί αρχίζουν να υποστηρίζουν την ιδέα κυρίως στην Καλιφόρνια, της οποίας ο μοναδικός πυρηνικός αντιδραστήρας, ο Ντιάμπλο Κάνιον, πρέπει θεωρητικά να κλείσει το 2025. Πρόσφατη μελέτη του Πανεπιστημίου Στάνφορντ και του MIT κατέληξε στο συμπέρασμα πως αν παραμείνει σε λειτουργία ο εν λόγω αντιδραστήρας για 10 χρόνια ακόμη, μπορεί να μειώσει τις εκπομπές καυσαερίων στην Καλιφόρνια κατά τουλάχιστον 10% σε σύγκριση με τα επίπεδα του 2017 και να περιορίσει την εξάρτηση της πολιτείας από το φυσικό αέριο. Επίσης μπορεί να εξοικονομήσει 2,6 δισ. δολάρια από το κόστος της ηλεκτρικής ενέργειας.

Το κυνήγι της καθαρής ενέργειας έχει δώσει νέα διάσταση στην πυρηνική ενέργεια. Έτσι, η κυβέρνηση Μπάιντεν έχει θεσπίσει ταμείο με κεφάλαια ύψους 6 δισ. δολ. με τα οποία θα ενισχυθούν οικονομικά οι εταιρείες διαχείρισης όσων πυρηνικών αντιδραστήρων αντιμετωπίζουν πρόβλημα οικονομικής βιωσιμότητας. Η προθεσμία για την υποβολή των

Ο πυρηνικός αντιδραστήρας Ντιάμπλο Κάνιον στην Καλιφόρνια.

Αμερικανοί πολιτικοί προτείνουν την παράταση ζωής των υφιστάμενων αντιδραστήρων και την ανέγερση νέων.

σχετικών αιτήσεων έληγε χθες αλλά μάλλον θα παραταθεί, ενώ θα χαλαρώσουν και τα κριτήρια επιλεξιμότητας. Παράλληλα με το ταμείο των 6 δισ. δολαρίων, η κυβέρνηση έχει διαθέσει 2,5 δισ. δολ. για τη χρηματοδότηση δύο σχεδίων που στοχεύουν στην επίδειξη και παρουσίαση των νέων τεχνολογιών πυρηνικής ενέργειας στις πολιτείες της Ουάσινγκτον και του Ουαϊόμινγκ. Επίσης, πρωτοβουλία που ανέλαβαν προ μηνών μέλη των δύο κομμάτων του Κογκρέσου προβλέπει οικονομική βοήθεια για τη στήριξη της πυρηνικής ενέργειας στις ΗΠΑ με διάφορα μέτρα, όπως π.χ. φοροαπαλλαγές. Ανάμεσα στους πολιτικούς που ανέλαβαν την πρωτοβουλία ήταν και η γερουσιαστής της Δυτικής Βιρτζίνιας, Σέλεϊ Μουρ Καπίτο, που υποστήριξε προσφάτως πως για την ανέγερση πυρηνικών αντιδραστήρων θα μπορούσαν να διατεθούν οι μονάδες που λειτουργούν με ενέργεια από άνθρακα και έχουν κλείσει ή αναμένεται να κλείσουν στο πλαίσιο της εγκατάλειψης των ορυκτών καυσίμων.

THE NEW YORK TIMES

Η Ευρώπη αγοράζει μεγάλες ποσότητες άνθρακα από παντού, συμφόρηση στα λιμάνια

Οι ευρωπαϊκές χώρες προσπαθούν να αναπληρώσουν το κενό που αφήνουν οι πωλήσεις ρωσικού άνθρακα και έχουν αποδυθεί σε ένα κυνήγι του καυσίμου ανά τον κόσμο. Έχουν έτσι αυξήσει τις εισαγωγές του ρυπογόνου καυσίμου κατά περισσότερο από 30% και αναπληρώνουν τα αποθέματά τους.

Σύμφωνα με την εταιρεία δεδομένων και αναλύσεων Kpler, στο σημαντικότερο δίκτυο λιμένων και τερματικών σταθμών για τις εισαγωγές ενέργειας και εμπορευμάτων, το δίκτυο Αμβέρσας, Ρότερνταμ, Αμστερνταμ, οι εισαγωγές άνθρακα έφτασαν στη διάρκεια του

πρώτου εξαμήνου τα 26,9 εκατ. τόνους σημειώνοντας αύξηση 35% σε σύγκριση με την αντίστοιχη περίοδο του περασμένου έτους. Έτσι τα αποθέματα αυτού του δικτύου έφτασαν σχεδόν τα 6,6 εκατ. τόνους, διπλασιάστηκαν δηλαδή σε σύγκριση με τα επίπεδα του πρώτου τριμήνου, που ήταν τα χαμηλότερα των τελευταίων πέντε ετών.

Ο καταγιγισμός εισαγωγών έχει, βέβαια, ανεπιθύμητη παρενέργεια τη συμφόρηση στα λιμάνια. Τις προσπάθειες των ευρωπαϊκών χωρών να αναπληρώσουν τον ρωσικό άνθρακα διευκολύνει η αυξημένη προσφορά από ΗΠΑ, Κο-

Εχει αυξήσει τις εισαγωγές του ρυπογόνου καυσίμου περισσότερο από 30% για να αναπληρώσει τα αποθέματα.

λομβία και Αυστραλία, τις χώρες παραγωγούς άνθρακα καλύτερης ποιότητας ή υψηλότερης θερμικής δυνατότητας, που όταν καίγεται παράγει υψηλότερη θερμοκρασία και περισσότερη ενέργεια. Αυξάνεται έτσι ο ανταγωνισμός για αυτό το καύσιμο, που πολλοί θα ήθελαν να

το αφήσουν για πάντα στο παρελθόν, καθώς οι ενεργειακές σε Ασία και Ευρώπη προσπαθούν να διασφαλίσουν πρόσθετες εισαγωγές εν μέσω της ενεργειακής κρίσης.

Γερμανία και Αυστρία θέτουν ξανά σε λειτουργία αδρανείς μονάδες παραγωγής ενέργειας με άνθρακα, ενώ η Ιαπωνία και η Νότια Κορέα συγκεντρώνουν αποθέματα ενόψει του καυτού καλοκαιριού. Ευρωπαϊκές χώρες, συμπεριλαμβανομένων της Πολωνίας έχουν υποβάλει αιτήματα για εισαγωγές στις εξαγωγικές εταιρείες της Αυστραλίας, μεταξύ των οποίων και στη Whitehaven

Coal. Υπάρχει διαφορά ανάμεσα στις τιμές της Ευρώπης και της Αυστραλίας, που καθιστά βιώσιμη οικονομικά τη μεταφορά φορτίων από την περιοχή Ασίας-Ειρηνικού, παρά το υψηλό κόστος της μεταφοράς.

Ακόμη και ο χαμηλής ποιότητας άνθρακας από την Ινδονησία κατέφθασε στις ευρωπαϊκές αγορές, αλλά η εταιρεία Kpler υποστηρίζει ότι ήταν μείγμα με αμερικανικό άνθρακα υψηλότερης θερμικής δυνατότητας.

«Βλέπουμε συμφόρηση στα κυριότερα ευρωπαϊκά λιμάνια», σχολιάζει ο Αμπτινβάν Γκούπτα, αναλυτής φορτώ-

σεων ξηρού φορτίου στην Braemar. Στις 29 Ιουνίου περίμεναν 71 πλοία μεταφοράς ξηρού φορτίου στην ευρύτερη περιοχή Αμβέρσας, Ρότερνταμ, Αμστερνταμ.

Ο αριθμός αυτός ήταν τριπλάσιος σε σύγκριση με τα 24 πλοία που ήταν κατά μέσο όρο τα τελευταία πέντε έτη. Και ο χρόνος αναμονής για αυτά τα πλοία φτάνει περίπου τις 10 ημέρες, σύμφωνα με την Kpler, που ευελπιστεί πως η κατάσταση θα βελτιωθεί στα μέσα Ιουλίου και ο χρόνος αναμονής θα περιοριστεί περίπου στις 8 ημέρες.

BLOOMBERG

Marketing and Channel Enablement

Supply Chain & Logistics

Vast Technology Portfolio

Scan the code to Learn More

Εκατοντάδες drones για τον Πούτιν

Η Τεχεράνη θα τα πουλήσει στη Μόσχα για χρήση στα μέτωπα της Ουκρανίας

Την Τεχεράνη πρόκειται να επισκεφθεί την ερχόμενη εβδομάδα ο Ρώσος πρόεδρος Βλαντιμίρ Πούτιν, ενώ η Ουάσιγκτον κατηγορεί το Ιράν για την επικείμενη πώληση εκατοντάδων βομβαρδιστικών μη επανδρωμένων αεροσκαφών (drones) στη Μόσχα για χρήση στα μέτωπα πολέμου της Ουκρανίας. Στη συνάντηση κορυφής, στις 19 Ιουλίου, θα συμμετάσχει και ο Τούρκος πρόεδρος Ταγίπ Ερντογάν. Η σύνοδος ήταν προγραμματισμένη εδώ και μήνες, με την ατζέντα της να αφορά τις εξελίξεις στη Συρία.

Ο σύμβουλος εθνικής ασφαλείας του Λευκού Οίκου, Τζέικ Σάλιβαν, ανέφερε μιλώντας σε δημοσιογράφους ότι οι ΗΠΑ διαθέτουν πληροφορίες, σύμφωνα με τις οποίες η Τεχεράνη «προετοιμάζεται να εξοιλήσει τη Ρωσία με εκατοντάδες μη επανδρωμένα αεροσκάφη, με την ολοκλήρωση της παραγωγής να έχει επείγοντα χαρακτήρα. Οι πληροφορίες μας κάνουν επίσης λόγο για προετοιμασίες του Ιράν για εκπαίδευση ρωσικών στρατευμάτων στη χρήση των drones, ενδεχομένως

Στην προγραμματισμένη σύνοδο κορυφής μεταξύ Ρωσίας και Ιράν, στις 19 Ιουλίου, θα συμμετάσχει και ο Ταγίπ Ερντογάν.

αυτές τις ημέρες». Ο κ. Σάλιβαν προσέθεσε ότι οι πληροφορίες αυτές ενισχύουν την εκτίμηση των αμερικανικών υπηρεσιών ότι οι εντατικοί βομβαρδισμοί από το ρωσικό πυροβολικό έχουν εξαντλήσει τα αποθέματα πυρομαχικών του ρωσικού στρατού, ο οποίος αναζητεί τώρα νέες μεθόδους ανεφοδιασμού. Ο σύμβουλος εθνικής ασφαλείας υπογράμμισε ότι τέτοια ι-ρανικά drones χρησιμοποιούνται από

Βομβαρδιστικά μη επανδρωμένα αεροσκάφη (drones) σε άγνωστη υπόγεια τοποθεσία, στο Ιράν. Η φωτογραφία διανεμήθηκε τον περασμένο Μάιο από τον ιρανικό στρατό.

το αντάρτικο των Χούτι στην Υεμένη για τις επιθέσεις τους εναντίον στόχων εντός των συνόρων της Σαουδικής Αραβίας.

Τα αεροσκάφη drones έχουν παίξει κρίσιμο ρόλο στον πόλεμο της Ουκρανίας, με τα τουρκικής κατασκευής Bayraktar να έχουν αποκτήσει καλή φήμη, χάρη στις βομβαρδιστικές, αλλά και κατασκοπευτικές δυνατότητές τους.

Οι ισχυρισμοί αυτοί του Σάλιβαν συ-

νέπρισαν με τη χθεσινή ανακοίνωση του εκπροσώπου Τύπου του Κρεμλίνου, Ντμίτρι Πεσκόφ, για την τριμερή σύνοδο στην Τεχεράνη. Ο Τούρκος πρόεδρος, ο οποίος έχει αυτοανακηρυχθεί κεντρικός διαμεσολαβητής στη σύρραξη Ρωσίας - Ουκρανίας, είχε τηλεφωνική επικοινωνία τη Δευτέρα με τον Ουκρανό ομόλογό του Βολοντίμιρ Ζελένσκι, προκειμένου να συζητήσουν την κατάσταση στη χώρα και τη συνέχιση των εξεργιών

στην. Ο εκπρόσωπος Τύπου του υπουργείου Εξωτερικών του Ιράν, Νασέρ Κανανί, δεν διέψευσε τους αμερικανικούς ισχυρισμούς για αμυντική συνεργασία Ρωσίας - Ιράν. «Η συνεργασία μας στον τομέα της υψηλής τεχνολογίας προϋπήρχε του πολέμου στην Ουκρανία. Δεν υπήρξε κάποια συνταρακτική εξέλιξη στη σχέση Μόσχας - Τεχεράνης έκτοτε», είπε ο Κανανί.

REUTERS

Οκτώ οι υποψήφιοι πρωθυπουργοί

Εκκινάει σήμερα η διαδικασία για την επιλογή διαδόχου του Μπόρις Τζόνσον

Οι Βρετανοί Εργατικοί κατήγγειλαν χθες την κυβέρνηση του υπό παραίτηση πρωθυπουργού Μπόρις Τζόνσον για νέα παραβίαση των κοινοβουλευτικών κανόνων, μετά την άρνηση να προγραμματίσει κοινοβουλευτικό χρόνο για την πρόταση μομφής που ζήτησε η αντιπολίτευση. Στόχος των Εργατικών ήταν να υποχρεώσουν τον Τζόνσον να αποχωρήσει άμεσα και όχι στις αρχές Σεπτεμβρίου, όπως προβλέπει το χρονδιάγραμμα που κατήρτησε το κόμμα μετά την παραίτησή του, την περασμένη εβδομάδα.

Η εσωκομματική διαδικασία για την επιλογή διαδόχου του Τζόνσον ξεκινάει σήμερα, με την πρώτη ψηφοφορία μεταξύ των οκτώ υποψηφίων που συγκέντρωσαν την υποστήριξη τουλάχιστον 20 βουλευτών. Του πρώην υπουργού Οικονομικών Ρίσι Σούνακ, του νυν υπουργού Οικονομικών Ναντίν Ζαχάουι, της υπουργού Εξωτερικών Λιζ Τρας, της πρώην υπουργού Ισότητας Κέμι Μπάντενχοκ, της υπουργού Εμπορίου Πένι Μόρντο, του επι-

Καταγγελία Εργατικών για την άρνηση της κυβέρνησης να προγραμματίσει κοινοβουλευτικό χρόνο για την πρόταση μομφής.

κεφαλής της επιτροπής Εξωτερικών Υποθέσεων της Βουλής Τομ Τάγκενχατ, της υφυπουργού Δικαιοσύνης Σουέλα Μπρέιβμαν και του επικεφαλής της επιτροπής Υγείας της Βουλής, Τζέρεμι Χαντ.

Ο πρώην υπουργός Υγείας Σατζίντ

Ο υπουργός Οικονομικών Ναντίν Ζαχάουι είναι ένας από τους οκτώ υποψηφίους που συγκέντρωσαν την υποστήριξη τουλάχιστον 20 βουλευτών για την ηγεσία των Συντηρητικών.

Τζάβιντ δεν συγκέντρωσε την απαιτούμενη στήριξη. Την Κυριακή και τη Δευτέρα θα γίνουν τηλεοπτικές αναμετρήσεις μεταξύ των επικρατέστερων υποψηφίων, ενώ έως το τέλος της ερχόμενης εβδομάδας το πεδίο θα έχει περιορισθεί σε δύο υποψηφίους. Μεταξύ

των δύο θα κληθούν να επιλέξουν τα μέλη του κόμματος, με ψηφοφορία που θα έχει ολοκληρωθεί το αργότερο στις αρχές Σεπτεμβρίου.

Τα μέτωπα προδιαγράφονται ως εξής. Από τη μία πλευρά είναι ο Ρίσι Σούνακ, ο οποίος φαίνεται να συγκε-

ντρώνει τις προτιμήσεις της κεντρώς πτέρυγας του κόμματος και ταυτόχρονα τα βέλη των οπαδών του Μπόρις Τζόνσον και της δεξιάς πτέρυγας. Εως τώρα, ένθερμοι υποστηρικτές του Τζόνσον, όπως ο Ναντίν Ντόρις και ο Τζέικομπ Ρίσι Μογκ, ανακοίνωσαν τη στήριξή τους προς την υπουργό Εξωτερικών Λιζ Τρας, η οποία ενδέχεται να αναδειχθεί υποψήφια της δεξιάς πτέρυγας του κόμματος.

Οι επικρατέστεροι

Ο Σούνακ και η Τρας είναι οι επικρατέστεροι σύμφωνα με δημοσκοπήσεις της εταιρείας Opinium μεταξύ των μελών του Συντηρητικού Κόμματος. Χθες, πάντως, η έναρξη της εσωκομματικής καμπάνιας του Σούνακ δεν ήταν εντελώς ανέφελη. Οι υποστηρικτές του επιδοκίμαζαν μεγαλόφωνα τα λεγόμενά του με τον χαρακτηριστικό τρόπο που επιδοκίμαζαν τους ομιλήτες στη Βουλή των Κοινοτήτων, αλλά η δημοσιογράφος του Sky News Μπέθ Ρίγκμπι του έθεσε ένα άβολο ερώτημα. Του θύμισε ότι είχε και ο ίδιος δεχθεί πρόστιμο από τη βρετανική αστυνομία για κορώνο-πάρτι μαζί με τον Μπόρις Τζόνσον, ενώ η σύζυγός του απέφυγε να πληρώσει φόρο πολλών εκατομμυρίων δολώνοντας στις φορολογικές αρχές ότι είναι κάτοικος εξωτερικού. «Δεν νομίζετε ότι η αντιπολίτευση θα τα χρησιμοποιήσει αυτά εναντίον σας στις εκλογές;», ρώτησε.

Αντιμέτωπος με αντιπάλους που ζητούν την άμεση μείωση της φορολογίας, ο Σούνακ διαβεβαίωσε ότι και αυτός θα ρίξει τους φόρους, τους οποίους ο ίδιος αύξησε ως υπουργός Οικονομικών, αλλά αυτό θα γίνει «όταν έρθει η ώρα».

THE GUARDIAN

Η Ουκρανία εξαντλεί το δυτικό πολεμικό υλικό

Το υγ' αριθμόν ένα διδαγία του πολέμου στην Ουκρανία είναι ότι τα κράτη πρέπει να διατηρούν στοκ βασικού πολεμικού υλικού και όχι να κυνηγούν πάντα τα πιο εξελιγμένα τεχνολογικά οπτικά συστήματα. Αυτό σημειώνουν Βρετανοί αναλυτές στους Financial Times, παρατηρώντας τις δυσκολίες της Δύσης να εφοδιάσει την Ουκρανία με αντιαεροπορικούς πυραύλους και πυροβόλα.

Το Μάιο, όταν η Ουάσιγκτον παρήγγειλε στην εταιρεία Raytheon 1.300 αντιαεροπορικούς πυραύλους Stinger, η απάντηση ήταν «θα μας πάρει λίγο χρόνο». Κάποια ηλεκτρονικά εξαρτήματα αυτών των πυραύλων κατασκευάστηκαν για τελευταία φορά σε μεγάλη κλίμακα πριν από 20 χρόνια και δεν είναι καν διαθέσιμα. Στη Γαλλία θα απαιτηθούν 18 μήνες για να κατασκευάσει η εταιρεία Nexter άλλα 18 πυροβόλα Caesar, όπως αυτά που έστειλε στην Ουκρανία.

Η Βρετανία χρειάστηκε να αγοράσει πυροβόλα από έναν Βέλγο έμπορο όπλων, γιατί τα δικά της αποθέματα δεν επαρκούσαν για να τα στείλει στην Ουκρανία. Στις ΗΠΑ, το Πεντάγωνο έχει μόνο πέντε βασικούς προμηθευτές. Τη δεκαετία του 1990 είχε 51. «Θεωρούσαμε ότι η Δύση δεν θα χρειαστεί ποτέ πια να πολεμήσει σε βιομηχανική κλίμακα», σημειώνει δυτικός αναλυτής.

Τα δύο φρετζ της Δύσης μετά τη λήξη του Ψυχρού Πολέμου –τα όπλα υψηλής τεχνολογίας και οι άκρως αποτελεσματικές εφοδιαστικές αλυσίδες– οδήγησαν στην υποτίμηση της σημασίας να υπάρχουν στοκ βασικών

Η Δύση δυσκολεύεται να εφοδιάσει την Ουκρανία με αντιαεροπορικούς πυραύλους και πυροβόλα.

πολεμοφοδίων. Ολόκληρη η ετήσια παραγωγή βλημάτων πυροβολικού 155 mm των ΗΠΑ επαρκεί μόλις για 15 ημέρες μαχών στην Ουκρανία.

«Είναι κάτι σαν τη μεγάλη κρίση των βλημάτων κατά τον Α' Παγκόσμιο Πόλεμο», παρατηρεί ο πρώην αξιωματούχος του ΝΑΤΟ Τζέιμς Σι. Το 1915, οι Βρετανοί στρατιώτες στα χαρακώματα ξέμειναν από πυρομαχικά, κάτι που οδήγησε σε μαζικές απώλειες και στην παραίτηση του τότε πρωθυπουργού Χέρμπερτ Ασκούιθ.

F.T.

Παραδοσιακά ΜΜΕ «ψηφίζουν» οι Ευρωπαίοι

Η τηλεόραση φαίνεται να κερδίζει τη μάχη της ενημέρωσης στην Ε.Ε., σύμφωνα με το Ευρωβαρόμετρο που αποκρυπτογράφησε τους τρόπους με τους οποίους ενημερώνονται οι Ευρωπαίοι.

Το 75% των ερωτηθέντων –και ιδιαίτερα οι άνω των 55 ετών– μαθαίνει τι γίνεται στον κόσμο από την τηλεόραση. Οι ειδησεογραφικές ιστοσελίδες ενημερώνουν το 43%, το ραδιόφωνο το 39%, ενώ από ιστολόγια και πλατφόρμες κοινωνικής δικτύωσης μαθαίνει τις ειδήσεις το 26% των ερωτηθέντων.

Σε εφημερίδες και περιοδικά στρέφεται περίπου το 21% των πολιτών, χωρίς ωστόσο τα έντυπα μέσα να έχουν ιδιαίτερη απήχηση στους νέους (14 έως 26 ετών), οι οποίοι εμπιστεύονται τις πλατφόρμες κοινωνικής δικτύωσης και τα μπλογκ (46%). Το αντίστοιχο ποσοστό στους άνω των 55 ετών δεν ξεπερνάει το 15%.

Να σημειωθεί ότι, παρά την έντονη παρουσία των ψηφιακών μέσων στην ενημέρωση, οι Ευρωπαίοι εξακολουθούν να θεωρούν περισσότερο αξιόπιστα τα παραδοσιακά ΜΜΕ (ραδιο-τηλεόραση και έντυπα). Το 49%, επί-

σης, πιστεύει ότι η κρατική ραδιοτηλεόραση «λέει αλήθεια». Μοναδική εξαίρεση σε αυτή την τάση αποτελεί η Πολωνία, όπου οι πολίτες εμπιστεύονται ολοκληρωτικά τους ιδιωτικούς ραδιοτηλεοπτικούς σταθμούς για την ενημέρωσή τους. Αναλόγως, οι Ούγγροι στρέφουν την πλάτη σε όλα τα οργανωμένα ΜΜΕ και εμπιστεύονται πε-

Το 75% –και ιδιαίτερα οι άνω των 55 ετών– μαθαίνει τι γίνεται στον κόσμο από την τηλεόραση, ενώ από ειδησεογραφικές ιστοσελίδες ενημερώνεται το 43%.

ρισσότερο τις ομάδες και τους φίλους στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης. Η έρευνα κατέδειξε ότι το βασικό ενδιαφέρον των λαών της Ε.Ε. είναι οι πολιτικές εξελίξεις (50%). Επονται τα ευρωπαϊκά και διεθνή θέματα (46%) και τα τοπικά νέα (47%).

Η Ινδία ξεπερνάει σε πληθυσμό την Κίνα

Η πολυπληθέστερη χώρα στον κόσμο αναμένεται να γίνει του χρόνου η Ινδία, ξεπερνώντας την Κίνα των 1,4 δισ. κατοίκων, σύμφωνα με στοιχεία του ΟΗΕ. Τον Νοέμβριο ο πληντής μας θα φιλοξενεί πλέον 8 δισ. ανθρώπων, οι οποίοι δεν θα είναι καθυστερήσεις δεν είναι τόσο ταχύς όσο παλαιότερα.

Το ποσοστό γεννήσεων εμφανίζει τον βραδύτερο ρυθμό του από τη δεκαετία του 1950. Παρ' όλα αυτά, ειδικό των πληθυσμιακών μελετών εκτιμούν ότι το 2080 η Γη θα έχει πληθυσμό 10,4 δισ. ανθρώπων, οι οποίοι δεν θα είναι κατανεμημένοι ισορροπημένα σε όλες τις ηπείρους. Περίπου το ήμισυ της πληθυσμιακής αύξησης στον πλανήτη τα επόμενα 30 χρόνια θα σημειωθεί σε μόλις οκτώ χώρες: Λαϊκή Δη-

μοκρατία του Κονγκό, Αίγυπτος, Αιθιοπία, Ινδία, Νιγηρία, Πακιστάν, Φιλιππίνες και Τανζανία.

Την ίδια στιγμή, ορισμένες από τις πιο προηγμένες οικονομίες του κόσμου βιώνουν ήδη το φάσμα της πληθυσμιακής συρρίκνωσης, καθώς το ποσοστό γεννήσεων υποχωρεί κάτω από τα 2,1 παιδιά ανά γυναίκα, γνωστό ως «ποσοστό ανανέωσης». Σε 61 χώρες της υπηλίου ο ΟΗΕ εκτιμά ότι ο πληθυσμός θα υποχωρήσει κατά τουλάχιστον 1% μέχρι το 2050. Η Κίνα, με ένα από τα χαμηλότερα ποσοστά γεννητικότητας στον κόσμο (1,15 παιδιά ανά γυναίκα), έχει ανακοινώσει ότι ο πληθυσμός θα αρχίσει να μειώνεται από τον χρόνο, πολύ νωρίτερα από ό,τι εκτιμούσαν οι ειδικοί.

“Ευχαριστούμε

για την εμπιστοσύνη σας για πάνω από 25 χρόνια.

Ευγενική υπενθύμιση όπως τερματίσετε την μεταξύ μας τραπεζική σχέση.”

Μετά λύπης & χαιρετισμών,
RCB Bank

Επιβράδυνση επενδύσεων σε startups το 2022

Μετά το ρεκόρ που κατέγραψαν πέρυσι αντλώντας κεφάλαια άνω του 1 δισ. δολάρια

Της ΔΕΣΠΟΙΝΑΣ ΚΟΝΤΗ

Ρεκόρ χρηματοδότησης κατέγραψαν οι ελληνικές startups το 2021 αντλώντας κεφάλαια άνω του 1 δισ. δολ. σε μια χρονιά που αποδείχθηκε «χρυσή» σε διεθνές επίπεδο για τις εταιρείες τεχνολογίας. Την ίδια στιγμή, ο κλάδος των startups στην Ελλάδα, που περιλαμβάνει εταιρείες με κεφαλαιοποίηση κοντά στα 8 δισ. δολ., έχει αρχίσει να γίνεται υπολογισμός και σε επίπεδο απασχόλησης, με τα σχετικά στοιχεία να δείχνουν πως ο αριθμός των εργαζομένων πλήρους απασχόλησης κινείται σχεδόν στα ίδια επίπεδα με τον αριθμό που απασχολούν στην Ελλάδα σε θέσεις τεχνολογίας διεθνείς εταιρείες.

Βέβαια, ο πληθωρισμός, η αύξηση του κόστους δανεισμού, η διαφανόμενη ύφεση και οι γεωπολιτικές εξελίξεις των τελευταίων μηνών προκαλούν αβεβαιότητα σε εταιρείες αλλά και σε επενδυτές, με τους τελευταίους να συμβουλεύουν τις startups να διαχειρίζονται με σύνεση τα κεφάλαιά τους «και από το σκεπτικό ανάπτυξη με κάθε κόστος (growth at all cost) να βαίνουν προς το σκεπτικό as επίζισουμε για να ευδοκμήσουμε (survive to thrive)», αναφέρει στην «Κ» ο Ανδρέας Σταυρόπουλος, εταίρος στο Threshold Ventures, μέλος Δ.Σ. του ΤΑΙΠΕΔ και μέλος Δ.Σ. Endeavor Greece.

Το περιβάλλον αυτό θα αποτυπωθεί και στα κεφάλαια που αναμένεται να αντλήσουν φέτος οι ελληνικές startups

παρουσιάζοντας μια επιβράδυνση 20%-40%, παρά την ισχυρή δυναμική που επέδειξε ο κλάδος στις αρχές του έτους με την εξαγορά του 49% της Viva Wallet από την JP Morgan και την ανάδειξη της ως unicorn. Τα παραπάνω αποτελούν ευρήματα της έρευνας «2021 Greek-Tech Ecosystem Insights & Predictions for 2022», που διεξήγαγε η Endeavor Greece αντλώντας στοιχεία, μεταξύ άλλων, και από τους ίδιους τους ιδρυτές εταιρειών τεχνολογίας.

Η έρευνα

Σύμφωνα με την έρευνα που δημοσιεύει η «Κ», οι χρηματοδοτήσεις προς τις ελληνικές startups (εταιρείες που από το σύνολο των εργαζομένων τους, άνω του 20% απασχολείται στην Ελλάδα) ξεπέρασαν πέρυσι το 1 δισ. δολ. (δανεισμός και ΑΜΚ), σημειώνοντας άνοδο 110% σε σύγκριση με το 2020. Οι εταιρείες που ξεχώρισαν είναι οι Storfund (410 εκατ. δολ.), Blueground (180 εκατ. δολ.), FlexCar (53 εκατ. δολ.) κ.ά., ενώ καταγράφηκαν 6 εξαγορές η συνολική αξία των οποίων άγγιξε τα 200 εκατ. δολ. Ανάμεσα τους ξεχώρισαν οι εξαγορές της ελληνικής Lenses.io από τη γερμανική Celonis, της Moosend από τη Sitecore και της Niometrics από τη Mobileum. Οι γύροι χρηματοδότησης από 65 το 2020 ανέβηκαν στους 85 το 2021 (+30%) με τον κλάδο του fintech να κυριαρχεί στις προτιμήσεις των επενδυτών, απορροφώντας το 55% των κεφαλαίων που επενδύθηκαν πέρυσι.

Σύμφωνα με την έρευνα «2021 Greek-Tech Ecosystem Insights & Predictions for 2022», που διεξήγαγε η Endeavor Greece, οι χρηματοδοτήσεις προς τις ελληνικές startups (εταιρείες που από το σύνολο των εργαζομένων τους, άνω του 20% απασχολείται στην Ελλάδα) σημείωσαν πέρυσι άνοδο 110% σε σύγκριση με το 2020. Οι γύροι χρηματοδότησης από 65 το 2020 ανέβηκαν στους 85 το 2021 (+30%), με τον κλάδο του fintech να κυριαρχεί στις προτιμήσεις των επενδυτών, απορροφώντας το 55% των κεφαλαίων που επενδύθηκαν πέρυσι.

Τα μεγέθη ανεβαίνουν για τις εταιρείες που δεν έχουν μέχρι στιγμής αξιοσημείωτη παρουσία στην Ελλάδα, ωστόσο έχουν κάποια σύνδεση με τη χώρα μας, κυρίως όσον αφορά την καταγωγή των επενδυτών. Ετσι οι «εταιρείες διασποράς», οι οποίες σε αριθμό αγγίζουν τις 523, άντλησαν πέρυσι 6,8 δισ. δολ., ποσό έξι φορές μεγαλύτερο από αυτό που άντλησαν οι ελληνικές startups. Η δε αξία τους είναι 13 φορές μεγαλύτερη και ξεπερνά τα 100 δισ. δολάρια.

Θέσεις εργασίας

Θέσεις απασχόλησης στην Ελλάδα δημιουργούν—και μάλιστα με την ίδια ένταση— τόσο διεθνείς εταιρείες όσο και νεοφυείς εταιρείες, καθώς ο αριθμός των εργαζομένων και στις δύο αυτές

κατηγορίες επιχειρήσεων είναι σχεδόν ίδιος. Ειδικότερα, 138 διεθνείς εταιρείες (από startups μέχρι και μεγάλες εταιρείες τεχνολογίας)—εκ των οποίων 73 πολυεθνικές—έχουν δημιουργήσει στην Ελλάδα ομάδες με 8.650 εργαζομένους σε θέσεις γύρω από τον κλάδο της τεχνολογίας. Τέτοια είναι τα παραδείγματα των Atos, Citrix, Nokia, Accenture, Microsoft, Pfizer, Ericsson κ.ά. Την ίδια στιγμή, 12.785 εργαζόμενοι απασχολήθηκαν το 2021 σε ελληνικές startups αλλά και εταιρείες σε πιο προχωρημένα στάδια ανάπτυξης (scaleups) παγκοσμίως, εκ των οποίων το 66%, ήτοι 8.536, απασχολείται στην Ελλάδα.

Το 2022 ξεκίνησε δυναμικά, με τις εταιρείες να σπκώνουν το α' εξάμηνο κεφάλαια ύψους 331,2 εκατ. δολ. (μέσω

δανεισμού και ΑΜΚ) και να σημειώνονται 11 εξαγορές-συγχωνεύσεις, εκ των οποίων η πιο emblematicή ήταν της ελληνικής Accusonus από τη Facebook. Μέχρι όμως το τέλος του έτους αναμένεται επιβράδυνση των επενδύσεων σε ποσοστό 20%-40%, σε σύγκριση με το 2021, δεδομένου ότι ο αριθμός των κεφαλαίων που έχουν αντλήσει μέχρι το α' εξάμηνο οι ελληνικές startups αντιμετωπίζει το 30% του συνόλου των κεφαλαίων που εξασφάλισαν το 2021. «Όπως και σε προηγούμενες εποχές η—κάπως υπερβολική μέχρι πρόσφατα—εμφρορία των αγορών ακολουθείται από μια γενική “διόρθωση” προς τα κάτω, που είναι ικανή να κρατήσει, εάν το παρελθόν επαναληφθεί, 3-4 χρόνια», υπογραμμίζει ο κ. Σταυρόπουλος,

τονίζοντας πως σε δύσκολες εποχές, σαν αυτή που διανύει ο κλάδος σήμερα με την άνοδο των επιτοκίων και την απειλή ύφεσης, μπορούν να δημιουργηθούν επιτυχημένα παραδείγματα εταιρειών. «Μετά 12 καλά χρόνια το χρήμα ακριβαίνει και πάλι ενώ το μακροοικονομικό ρίσκο χρειάζεται να ληφθεί υπόψη από τους CEO αλλά και τους επενδυτές», αναφέρει ο Νίκος Μπονάτσος, διευθύνων σύμβουλος της General Catalyst και endeavor mentor. «Οι Έλληνες ιδρυτές είναι πιο διασυνδεδεμένοι όσο ποτέ άλλοτε» σχολιάζει, εκτιμώντας πως «οι επιχειρηματίες του lifestyle» θα εξαλειφθούν και τη θέση τους θα πάρουν γενναίοι και επιμονικοί νέοι επιχειρηματίες με εξαιρετικές εταιρείες που θα εξελιχθούν».

Στροφή σε μεγαλύτερες κατοικίες λόγω αύξησης της τηλεργασίας

Σε σημαντικό παράγοντα διαμόρφωσης της ζήτησης στην αγορά κατοικίας εξελίσσεται η ανάπτυξη της τηλεργασίας και η διατήρησή της στην καθημερινότητα πολλών εργαζομένων ακόμα και μετά την υποχώρηση της πανδημίας. Σύμφωνα με τα τελευταία διαθέσιμα στοιχεία της Eurostat, οι μισθωτοί στην Ελλάδα που εργάζονται από το σπίτι ως ποσοστό της συνολικής απασχόλησης ανήλθαν σε 14,8% το 2021, από 10,4% το 2020 και μόλις 5,2% το 2019. Έχουν δηλαδή

Σύμφωνα με το εβδομαδιαίο δελτίο οικονομικών εξελίξεων της Alpha Bank, «αυτή η διαχρονική αύξηση του ποσοστού της τηλεργασίας οδηγεί και σε αλλαγή στις προτιμήσεις στέγασης, τόσο κατά τη διάρκεια της πανδημίας όσο και την περίοδο μετά, αντανakώντας πιθανώς την επιθυμία για περισσότερο χώρο σε συνδυασμό με μειωμένη ανάγκη για μετακινήσεις. Οι πιθανές αλλαγές στις προτιμήσεις των νοικοκυριών προς την αναζήτηση μεγαλύτερων κατοικιών, για τη διευκόλυνση της τηλεργασίας, αναμένεται να οδηγήσουν στην αύξηση της ζήτησης για κατοικίες, αποτελώντας παράγοντα ανόδου των τιμών στο μέλλον».

Ηδη, πάντως, η τάση αυτή έχει αρχίσει να αποτυπώνεται στις αγοραπωλησίες. Σύμφωνα με την ανάλυση των στοιχείων των πωλήσεων κατοικιών, που πραγματοποιήθηκαν από το πανελλαδικό δίκτυο μεσιτικών γραφείων της RE/MAX Ελλάς, το 2021 οι κατοικίες επιφάνειας από 101 έως 150 τ.μ. κατέγραψαν την υψηλότερη ζήτηση, αποτελώντας τη δημοφιλέστερη κατηγορία, με μερίδιο 26% του συνόλου των συναλλαγών. Η αμέσως επόμενη πιο δημοφιλής κατηγορία αφορούσε κατοικίες επιφάνειας από 76 έως 100 τ.μ., με το 21% του συνόλου των ακινήτων που μεταβιβάστηκαν. Επιπλέον 16% των αγοραπωλησιών αφορούσε κατοικίες επιφάνειας άνω των 151 τ.μ., γεγονός ιδιαίτερα αξιοσημείωτο, καθώς πριν από το ξέσπασμα της πανδημίας η εν λόγω κατηγορία δεν συγκέντρωνε μερίδιο αγοράς μεγαλύτερο του 4%. Ουσιαστικά δηλαδή πάνω από το 60% των αγοραπωλησιών αφορούσε ακίνητα τουλάχιστον δύο υπνοδωματίων.

Όπως επισημαίνει η Alpha Bank, η τηλεργασία—αν και παραδοσιακά στο παρελθόν ήταν συχνότερη σε στελέχη επιχειρήσεων υψηλής εξειδίκευσης—κατά τη διάρκεια της πανδημικής κρίσης διευρύνθηκε σημαντικά. Κατά τη διάρκεια της τρέχουσας ενεργειακής κρίσης, η τηλεργασία δύναται να αποτελέσει πολύτιμο εργαλείο για τη μείωση του κόστους των μετακινήσεων και της καταναλώσεως ενέργειας τόσο για τις επιχειρήσεις όσο και για τα νοικοκυριά και εξ αυτού διευρύνει τον ελεύθερο χρόνο.

N. Χ. ΡΟΥΣΑΝΟΓΛΟΥ

Η Ελλάδα κάνει βήματα στις μεταρρυθμίσεις

Ο Μάριο Νάβα, επικεφαλής της DG Reform της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, μιλάει στην «Κ»

Συνέντευξη στον ΓΙΑΝΝΗ ΠΑΛΑΙΟΛΟΓΟ

«Ιδιαίτερα αποφασισμένη» να επιμείνει στην οδό των μεταρρυθμίσεων χαρακτηρίζει την Ελλάδα ο Μάριο Νάβα, επικεφαλής της DG Reform (Γενική Διεύθυνση Στήριξης Διαρθρωτικών Μεταρρυθμίσεων) της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Η δέσμευση για μεταρρυθμίσεις, όπως σημειώνει ο κ. Νάβα μιλώντας στην «Κ», υφίσταται σε επίπεδο κυβέρνησης, δημοσίας διοίκησης και πολιτών. Η έξοδος από την ενισχυμένη εποπτεία αποτελεί «αναγνώριση» του έργου που έχει γίνει τα τελευταία χρόνια, επισημαίνει, και είναι προϊόν «σκληρής δουλειάς αλλά και των σκληρών διδαγμάτων» της οικονομικής κρίσης.

Ο Ιταλός αξιωματούχος της Κομισιόν κάνει ειδική αναφορά στη μεγάλη πρόοδο των τελευταίων ετών στην ψηφιακή διακυβέρνηση. «Είναι αξιοπρεπές αυτό που πέτυχαν (στην Ελλάδα) με το πρόγραμμα εμβολιασμού», τονίζει, σημειώνοντας επιπλέον ότι το έργο που έχει επιτελεστεί με τα λεγόμενα «γεγονότα ζωής» εξελί-

Το πρόγραμμα εμβολιασμού στην Ελλάδα εξελίσσεται σε «πρότυπο» για άλλες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

σεται σε «πρότυπο» για άλλες χώρες της Ε.Ε. Ο επικεφαλής της DG Reform υπενθυμίζει επίσης ότι η Ελλάδα ήταν «η πρώτη χώρα» που υιοθέτησε εθνικό Σχέδιο Δίκαιης Μετάβασης και η διαχείριση των συνεπειών της απανθρακοποίησης της οικονομίας. Παραδέχεται ότι θα κριθεί στην υλοποίηση, αλλά χαρακτηρίζει «μεγάλο επίτευγμα» το γεγονός ότι οι ελληνικές αρχές κατέθεσαν τόσο γρήγορα ένα σχέδιο με ξεκάθαρες ιδέες για το πώς θα διαπαιθθεί το 1,6 δισ. ευρώ που αναλογεί στη χώρα. «Η Ελλάδα ήταν κάπως αδύναμη στο να καταρτίσει σχέδια στο παρελθόν», λέει.

Επιπλέον, θεωρεί ότι έχει σημειωθεί «καλή πρόοδος» στη διαχείριση του μεταναστευτικού, όσον αφορά τόσο τις υποδομές φιλοξενίας όσο και την πολιτική για την ένταξη. Η κυβέρνηση έχει επικριθεί, πάντως, για αδιαφορία σχετικά με την ένταξη, παρατηρώ. «Υπάρχουν πάντα περιθώρια βελτίωσης και η Ελλάδα κινείται προς αυτή την κατεύθυνση», απαντά, σημειώνοντας ότι η χώρα μας, μεταξύ άλλων, συμμετέχει σε ένα έργο flagship (που η ίδια η Κομισιόν προτείνει στα κράτη-μέλη), μαζί με άλλα 12 κράτη-μέλη, που αφορά την ένταξη μεταναστών και την προσέκλυση ταλέντων.

Πρέπει να δοθούν περισσότερα κίνητρα σε ταλαντούχους νέους για να εργαστούν στο Δημόσιο και μεγαλύτερη έμφαση στην προαγωγή των αρίστων, λέει ο επικεφαλής της Γενικής Διεύθυνσης Στήριξης Διαρθρωτικών Μεταρρυθμίσεων της Κομισιόν, Μάριο Νάβα.

Ο σκοπός του προγράμματος, εξηγεί, «είναι να διασφαλίσει ότι όσοι φτάνουν και θα παραμείνουν νόμιμα (στις χώρες υποδοχής) θα συνεισφέρουν πραγματικά στην κοινωνία».

Η ηγεσία της DG Reform βρέθηκε στα τέλη του περασμένου μήνα στην Αθήνα. Ο σκοπός ήταν να διαβουλευτεί με την ελληνική κυβέρνηση και περισσότερους από 140 εκπροσώπους των ελληνικών αρχών για την ανάδειξη των κύριων μεταρρυθμιστικών προτεραιοτήτων της Ελλάδας για το 2023.

Ο προϋπολογισμός της DG Reform για την τεχνική υποστήριξη μεταρρυθ-

μίσεων στα κράτη-μέλη φτάνει τα 864 εκατ. ευρώ για την τρέχουσα επταετία (2021-2027). Η υπηρεσία αναβαθμίστηκε σε Γενική Διεύθυνση στις αρχές του 2020. Στην προηγούμενη μορφή της ήταν γνωστή με το ακρώνυμο SRSS (Υπηρεσία Υποστήριξης Διαρθρωτικών Μεταρρυθμίσεων), είχε συσταθεί το 2015 και είχε εστιάσει στην τεχνική υποστήριξη της Ελλάδας για την εφαρμογή του τρίτου μνημονίου.

Μέσω του SRSP (Structural Reform Support Program) και του διαδόχου του, του Εργαλείου Τεχνικής Υποστήριξης (Technical Support Instrument), η υπη-

ρεσία έχει συνδράμει τα κράτη-μέλη σε περισσότερα από 1.400 μεταρρυθμιστικά εγχειρήματα κατά την τελευταία πενταετία—μεταξύ των οποίων άνω των 200 αφορούν την Ελλάδα.

Ο κ. Νάβα επιβεβαιώνει ότι η ποιότητα της δημόσιας διοίκησης έχει αναβαθμιστεί σημαντικά από την εποχή της οικονομικής κρίσης και «ανταποκρίνεται αποτελεσματικά» στις ανάγκες που προκύπτουν. Ερωτώμενος για ζητήματα που εξακολουθούν να αποτελούν αδυναμίες, αναφέρει ότι πρέπει να δοθούν περισσότερα κίνητρα σε ταλαντούχους νέους για να εργαστούν στο Δημόσιο και να δοθεί περισσότερη έμφαση στην προαγωγή των αρίστων. Επιπλέον, όπως το θέτει ερώτημα, «υπάρχει ένα δημογραφικό ζήτημα»: το δημοσιοϋπαλληλικό προσωπικό χρειάζεται ανανέωση.

Το RRF και οι μεταρρυθμίσεις που περιλαμβάνονται στα εθνικά Σχέδια Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας έχουν δώσει νέα ώθηση και μια «νέα εστίαση» στα αιτήματα συνδρομής από τα κράτη-μέλη, αναφέρει ο κ. Νάβα. Το RRF, λέει, «έχει συμβάλει ώστε τα επείγοντα να μην εκτοπίζουν τα σημαντικά» στη δημόσια πολιτική. Δεν θεωρεί τυχαίο ότι οι χώρες του Νότου κατέγραψαν υψηλότερους δείκτες ανάπτυξης από τα κράτη-μέλη του Βορρά στην πρώτη χρονιά εφαρμογής του Ταμείου Ανάκαμψης, «για πρώτη φορά μετά 20 χρόνια».

Ο επικεφαλής της DG Reform θεωρεί ότι «έχουμε προχωρήσει πολύ» από την εποχή που η λέξη «μεταρρύθμιση», στο πλαίσιο των μνημονίων, είχε αποκτήσει μια αρνητική χροιά. «Όταν πηγαίνω στην Ελλάδα, νιώθω πραγματικά ευπρόσδεκτος. Και ο λόγος είναι ότι πλέον έχει γίνει κατανοητό ότι η δουλειά μας είναι να υποστηρίξουμε, όχι να κρίνουμε».

Στην Κύπρο

Η DG Reform δραστηριοποιείται επίσης ενεργά στην Κύπρο—και ειδικά στα Κατεχόμενα, παρέχοντας τεχνική υποστήριξη στην υπηρεσία των προσπαθειών για την επανένωση του νησιού. Για την περίοδο 2021-2027 το σχετικό ποσό σε κοινοτικά κονδύλια που διατίθεται φτάνει τα 240 εκατ. ευρώ.

Έχει γίνει πιο δύσκολη η συνεργασία με την τουρκοκυπριακή ηγεσία από τότε που τάχθηκαν υπέρ της λύσης των δύο κρατών στο νησί; «Είναι σαφές ότι η Κομισιόν παραμένει αφοσιωμένη στην επανένωση βάσει του πλαισίου που έχει θέσει ο ΟΗΕ», απαντά. «Όλη η βοήθεια που παρέχουμε έχει ως απώτερο στόχο αυτή την επανένωση. Γι' αυτό δίνουμε ιδιαίτερη έμφαση σε διακοινοτικά προγράμματα, που φέρνουν πιο κοντά τις δύο κοινότητες».

Οι αλλαγές στις προτιμήσεις των νοικοκυριών προς την αναζήτηση μεγαλύτερων κατοικιών, για τη διευκόλυνση της τηλεργασίας, αναμένεται να οδηγήσουν στην αύξηση της ζήτησης.

Το 2021 οι κατοικίες επιφάνειας από 101 έως 150 τ.μ. κατέγραψαν την υψηλότερη ζήτηση.

Ο τουρισμός, ανάχωμα στην ενεργειακή κρίση

Πώς θα μοιραστούν εισπράξεις 20 δισ. 17 κλάδοι οικονομικής δραστηριότητας

ΤΟΥ ΗΛΙΑ Γ. ΜΠΕΛΛΟΥ

Κρυφός άσος της ελληνικής οικονομίας αποκαλύπτεται πως είναι ο τουρισμός, η δυναμική ανάκαμψη του οποίου φέτος, ενδεχομένως και σε επίπεδα 10% υψηλότερα από αυτά του 2019, δημιουργεί προσδοκίες για υψηλότερη της αναμενόμενης ανάπτυξη. Και αυτό, διότι με βάση τις εκτιμήσεις για τα δευτερογενή, έμμεσα οφέλη από τον τουρισμό σε όλους κλάδους της οικονομίας, υπολογίζεται πως θα δημιουργήσει φέτος έως και 52,89 δισεκατομμύρια αξίας για το ακαθάριστο εγχώριο προϊόν. Όλα αυτά βέβαια υπό την προϋπόθεση πως δεν θα ενσκήψουν αρνητικά γεγονότα που θα μπορούσαν να επηρεάσουν δυσμενώς τον ελληνικό τουρισμό. Τούτου λεχθέντος, το ποσό αυτό των 52,89 δισ. που αντιστοιχεί σε περίπου 28% του προβλεπόμενου ΑΕΠ του 2022, προκύπτει από τον πολλαπλασιαστή του 2,65 που αποδίδουν οικονομολόγοι στον τουρισμό και την εκτιμώμενη αύξηση των ταξιδιωτικών εισπράξεων φέτος στα επίπεδα των 20 δισ. από 18,2 δισ. το 2019.

Οι οίκοι

Τις εκτιμήσεις αυτές ασπάζονται και μεγάλοι ξένοι οίκοι όπως η HSBC και η Bank of America, με την πρώτη να αναβαθμίζει την πρόβλεψή της για την ελληνική ανάπτυξη φέτος σε 6,5% από

Υπολογίζεται ότι μπορεί να δημιουργηθεί επιπλέον δημοσιονομικός χώρος της τάξης των 2,5 δισ. ευρώ.

4% προηγουμένως και τη δεύτερη να μιλάει επίσης για σημαντική θετική επίδραση.

Όταν γίνεται λόγος για δευτερογενή ή έμμεσα οφέλη από τον τουρισμό, σημαίνει πως το κάθε ευρώ που φέρνει ο τουρισμός στην Ελλάδα δημιουργεί συνολικά αξία 2,65 ευρώ για την οικονομία.

Το σκεπτικό είναι απλό: το ξενοδοχείο δαπανά μεγάλο μέρος των χρημάτων που εισπράττει σε μισθούς, οι οποίοι με τη σειρά τους ενισχύουν το διαθέσιμο εισόδημα των νοικοκυριών που και αυτό δαπανάνται στην οικονομία. Παράλληλα, η αύξηση των αφίξεων δημιουργεί ανάγκες για πρόσθετο προσωπικό οπότε ενισχύεται και η απασχόληση.

Επιπλέον, δαπάνες των ξενοδοχείων για προμήθειες από τρόφιμα και ποτά έως καύσιμα και ηλεκτρική ενέργεια και από συντήρηση έως μεταφορές ενισχύουν το εισόδημα άλλων κλάδων και ούτω καθ' εξής. Οι δε ταξιδιώτες δαπανούν χρήματα και έξω από τα ξενοδοχεία, ενώ η γενικότερη άνθηση του κλάδου κινητοποιεί και νέες επεν-

Εμμεσα οφέλη του τουρισμού

	ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΕΣΟΔΩΝ	ΕΚΤΙΜΩΜΕΝΑ ΕΣΟΔΑ 2022 (δισ. ευρώ)	ΠΟΛΛΑΠΛΑΣΙΑΣΤΗΣ	ΑΜΕΣΑ ΚΑΙ ΕΜΜΕΣΑ ΟΦΕΛΗ (δισ. ευρώ)
Καταλύματα	45,3%	9,06	2,50	22,65
Εστίαση	18,0%	3,60	2,50	9,00
Θαλάσσιες μεταφορές	9,0%	1,80	2,41	4,33
Οδικές μεταφορές	7,1%	1,42	3,25	4,61
Εναέριες μεταφορές	5,4%	1,08	2,98	3,21
Εμπόριο	4,9%	0,98	3,69	3,61
Ψυχαγωγία	3,8%	0,76	1,90	1,44
Ταξιδιωτικά γραφεία	3,7%	0,74	3,68	2,72
Ενοίκιαση αυτ/των	1,8%	0,36	1,39	0,50
Συνέδρια	1,0%	0,20	4,13	0,82
ΣΥΝΟΛΟ	100%	20,00	Σταθμ. μ.δ. 2,65	52,89

ΠΗΓΗ: ΙΟΒΕ, ΚΕΠΕ, ΙΝΣΕΤΕ

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

δύσεις ενισχύοντας τον κατασκευαστικό και άλλους κλάδους. Έρευνα της Grant Thornton για τις επενδύσεις στη φιλοξενία (σύνολο καταλυμάτων και μονάδων εστίασης) καταγράφει μέσα ετήσια συνεισφορά στην οικονομία της χώρας ποσού 1,5 δισ. ευρώ. Το ύψος των ετήσιων επενδύσεων σε ανακαινίσεις αγγίζει το 1 δισ., ενώ η δημιουργία νέων καταλυμάτων τα 170 εκατ. Επίσης, οι λοιπές επενδύσεις σε καταλύματα ανέρχονται στα 300 εκατ. ετησίως και σε 140 εκατ. ανέρχονται τα κονδύλια επενδύσεων στις μονάδες εστίασης.

Όπως προσθέτει δε η Grant Thornton, η φιλοξενία αποτελεί τον πρώτο κλάδο σε επίπεδο προσφοράς θέσεων εργασίας (1 στις 4 θέσεις εργασίας στη χώρα).

Αισιοδοξία

Την ίδια ώρα, μέσω του τουρισμού τώνονται αυτονόητα και τα δημόσια

έσοδα από τον φόρο προστιθέμενης αξίας και τους άλλους φόρους που εισπράττει η Πολιτεία. Η αισιοδοξία που επικρατεί τις τελευταίες εβδομάδες για την πορεία του ελληνικού τουρισμού και την υψηλότερη της αναμενόμενης ανάπτυξη του εδράζεται σε μια σειρά στοιχείων. Κατ' αρχήν η τουριστική δραστηριότητα κατά το πρώτο εξάμηνο της τρέχουσας χρονιάς έχει ήδη φτάσει, και σε περιπτώσεις και προορισμούς ξεπεράσει, τα μεγέθη-ρεκόρ της αντίστοιχης περιόδου του 2019. Με βάση τα στοιχεία των κρατήσεων, των πτήσεων και των διανυκτερεύσεων εκτιμάται πως οι ταξιδιωτικές εισπράξεις θα διαμορφωθούν φέτος περίξ των 20 δισ. ευρώ, δηλαδή κατά 10% υψηλότερες από τα 18,2 δισ. του 2019. Επιμέρους αγορές ταξιδιωτών όπως η Γαλλία και η Γερμανία και δευτερευόντως η Βρε-

τανία βρίσκονται ήδη από 6% έως και 40% υψηλότερα από το πρώτο εξάμηνο του 2019.

Εφόσον οι εκτιμήσεις αυτές επιβεβαιωθούν, υπολογίζεται ότι μπορεί να δημιουργηθεί επιπλέον δημοσιονομικός χώρος της τάξης των 2,5 δισ. ευρώ. Ειδικότερα, ο προϋπολογισμός για το 2022 προβλέπει ταξιδιωτικές εισπράξεις της τάξης του 80% εκείνων του 2019, ήτοι περί τα 15 δισ.

Εξ αυτών το 50% περίπου θεωρείται δημοσιονομικός χώρος, όπως προκύπτει από τα φορολογικά έσοδα που δημιουργούνται. Εάν τελικά οι ταξιδιωτικές εισπράξεις διαμορφωθούν 10% υψηλότερα από το 2019, δηλαδή κοντά στα 20 δισ., αυτό σημαίνει επιπλέον εισπράξεις της τάξης των 5 δισ. ευρώ εκ των οποίων το 50% ή τα 2,5 δισ. αποτελούν πρόσθετο δημοσιονομικό χώρο.

Τα ξενοδοχεία στηρίζουν την παραγωγή

Ανάμεσα στους 9 τομείς της ελληνικής οικονομίας που εισπράττουν σημαντικά οφέλη από τον τουρισμό είναι ο πρωτογενής τομέας, σύμφωνα με έρευνα του ΙΤΕΠ για λογαριασμό του ΕΕΕ. Όπως προκύπτει από την έρευνα, το 88% της δαπάνης των ξενοδοχείων για αγορά τροφίμων και ποτών αφορά αγαθά ελληνικών προϊόντων. Το ποσοστό αυτό κατανέμεται κατά 36% σε τοπικούς παραγωγούς (εντός δηλαδή του νομού που δραστηριοποιείται για αγορά τροφίμων και ποτών αφορά αγαθά ελληνικών προϊόντων). Το ποσοστό αυτό κατανέμεται κατά 36% σε τοπικούς παραγωγούς (εντός δηλαδή του νομού που δραστηριοποιείται κάθε ξενοδοχείο) και το 52% στην υπόλοιπη Ελλάδα. Οι δαπάνες για αγορές προϊόντων τοπικής παραγωγής καταγράφουν τα πιο υψηλά ποσοστά τους στην Κρήτη (47%), στην Πελοπόννησο (46%) και στο Βόρειο Αιγαίο (44%). Η προμήθεια των ξενοδοχείων σε αυγά, μέλι, λάδι, ελιές, μαρμελάδες και προϊόντα μαναβικής είναι σχεδόν αποκλειστικά ελληνική υπόθεση, καθώς παράγονται είτε τοπικά είτε στο σύνολο της επικράτειας. Η προμήθεια κρέατος είναι κατά 78% ελληνική. Το αντίστοιχο ποσοστό στα ψάρια και στα θαλασσινά είναι 72%. Αλλά και το 97% των κρασιών που καταναλώνουν τα ξενοδοχεία είναι ελληνικά. «Τα ξενοδοχεία συνεκίζουν να είναι κινητήρας ανάπτυξης τόσο σε εθνικό όσο και σε τοπικό επίπεδο», σημειώνει ο πρόεδρος του Ξενοδοχειακού Επιμελητηρίου, Αλέξανδρος Βασιλικός, και προσθέτει: «Επενδύουν κάθε χρόνο 1 δισ. ευρώ για τις ανακαινίσεις και τις αναβαθμίσεις τους, ακόμη και μέσα στις δύσκολες συγκυρίες. Όμως, όπως δείχνουν και τα στοιχεία της έρευνας, το θετικό αποτέλεσμα της ξενοδοχειακής δραστηριότητας είναι ακόμη πιο σημαντικό για την οικονομία και την κοι-

νώνια, καθώς έχουν μια πολύ μεγάλη συμβολή και στη στήριξη του πρωτογενούς τομέα της χώρας. Κι αυτό μας κάνει να νιώθουμε υπερήφανοι για την προσφορά μας».

Επιπλέον, η έρευνα του ΙΤΕΠ καταγράφει πως πάνω από ένα στα τέσσερα ξενοδοχεία έχει αγκαλιάσει τη δράση του ΕΕΕ «Ελληνικό Πρωινό», που συνδέει απευθείας τον κλάδο με τον πρωτογενή τομέα, και τα μισά εξ αυτών έχουν λάβει και αντίστοιχη πιστοποίηση. Σύμφωνα με τον κ. Βασιλικό, «τα ελληνικά ξενοδοχεία που συμμετέχουν στο πρωτοποριακό πρόγραμμα «Ελληνικό Πρωινό» έχουν γίνει οι καλύτεροι πρεσβευτές στην υπηρεσία της ποιότητας πρωτογενούς παραγωγής και της ελληνικής γαστρονομίας». Αξίζει επίσης να σημειωθεί πως, σε αντίθεση με την ευρέως διαδεδομένη εικόνα για την έκταση του «all inclusive» στην έρευνα του ΙΤΕΠ διαπιστώνεται πως αφορά μόλις το 6% στο σύνολο των ξενοδοχείων της χώρας. «Καταρρίπτονται μύθοι σχετικά με το «all inclusive» και τη σχετική συζήτηση γύρω από αυτό», σχολιάζει ο πρόεδρος του ΕΕΕ και συμπληρώνει πως «πρώτον, είναι μόνο ένα μικρό μερίδιο στο σύνολο των ξενοδοχείων της χώρας. Δεύτερον, η εύκολη κριτική για φθηνές και μη ποιοτικές λύσεις σίτισης δεν επιβεβαιώνεται από τα στοιχεία, αφού είναι τα ξενοδοχεία 5 αστέρων που εμφανίζουν το μεγαλύτερο ποσοστό στο «all inclusive», που φτάνει το 25%. Αρα είναι αντίστοιχης ποιότητας και οι παρεχόμενες υπηρεσίες επισιτισμού, δίνοντας πρόσθετη αξία στην τουριστική εμπειρία που προσφέρεται στους επισκέπτες».

Νέα ρεκόρ περιμένουν ΤUI, υποργείο και ξενοδόχοι

Ιούλιος και Αύγουστος σε πολλούς από τους προορισμούς της Ελλάδας στους οποίους δραστηριοποιείται ο μεγαλύτερος ευρωπαϊκός τουριστικός οργανισμός, η TUI Group, κινούνται ήδη σε επίπεδα υψηλότερα από τα επίπεδα-ρεκόρ του 2019. Αυτό αποκαλύπτει στην «Κ» κορυφαίο στέλεχος του γερμανικού tour operator, υπογραμμίζοντας επιπροσθέτως πως ιδιαίτερα δυναμικά κινούνται οι επόμενοι δύο μήνες, δηλαδή ο Σεπτέμβριος και ο Οκτώβριος. Να σημειωθεί πως κατά το πρώτο τρίμηνο κάθε χρονιάς πραγματοποιείται τυπικά τζιρος που αντιστοιχεί μόλις στο 5% του έτους, το δεύτερο τρίμηνο στο 25% του έτους, το τρίτο τρίμηνο το 60% και το τέταρτο τρίμηνο το υπόλοιπο 10%. Όπως εκτιμούν τώρα οι ειδικοί του τουρισμού, ακόμα και αν εκδηλωθεί, όπως αναμένεται, μια ήπια επανάκαμψη της πανδημίας από το φθινόπωρο και μετά, τα μεγέθη που δείχνουν πως θα καταγραφούν το δεύτερο και το τρίτο τρίμηνο επαρκούν για να υπερκαλύψουν τόσο τις απώλειες του φετινού πρώτου τριμήνου όσο και την όποια τυχόν κάμψη του τέταρτου. Ο υπουργός Τουρισμού Βασίλης Κικίλιας, μιλώντας στην «Κ» αυτή την εβδομάδα, αποκάλυψε πως «τα στοιχεία αναφορικά με τις αφίξεις ταξιδιωτών δείχνουν ότι η φετινή σεζόν είμαστε είτε στα ίδια επίπεδα είτε σε αυξημένα σε σχέση με το 2019. Ευελπιστούμε ότι αντίστοιχα μεγάλος θα είναι οι αφίξεις στις αφίξεις του φθινόπωρο και στις αρχές του χειμώνα, καθώς ήδη μεγάλοι tour operators μάς ζητούν πακέτα για τον Νοέμβριο και τον Δεκέμβριο», προσθέτει ο υπουργός. Αλλά και ο

Τα στοιχεία αναφορικά με τις αφίξεις ταξιδιωτών δείχνουν ότι η φετινή σεζόν είμαστε είτε στα ίδια επίπεδα είτε σε αυξημένα σε σχέση με το 2019

πρόεδρος του Συνδέσμου Ελληνικών Τουριστικών Επιχειρήσεων, Γιάννης Ρέτσος, προ ημερών στη γενική συνέλευση του συνδέσμου, δήλωσε ότι φέτος ο τουρισμός «μπορεί να αγγίζει και, γιατί όχι, να ξεπεράσει σε έσοδα το 2019», ενώ ο πρώην πρόεδρος του Συνδέσμου, Ανδρέας Ανδρεάδης και διευθύνων σύμβουλος του ομίλου Sani/Ikos, μίλησε ανοιχτά για έσοδα της τάξης των 20 δισ. Δεν είναι βέβαια μόνον η αύξηση της επιβατικής κίνησης που ενισχύει τα έσοδα αλλά και οι αυξήσεις των τιμών στα ξενοδοχεία. Η μέση δαπάνη ανά επισκέπτη είναι σημαντικά αυξημένη. Κατά το πρώτο τετράμηνο του 2022 οι ταξιδιωτικές εισπράξεις επανέκτησαν το 86,6% εκείνων της αντίστοιχης περιόδου του 2019, χρονιά-ρεκόρ για τον ελληνικό τουρισμό. Παράλληλα, κατά το ίδιο διάστημα η μέση δαπάνη ανά ταξίδι αυξήθηκε κατά 20,3%.

Στα 3 δισ. ευρώ εκτινάχθηκε το εμπορικό έλλειμμα τον Μάιο

Στα τρία δισεκατομμύρια ευρώ και πλέον εκτινάχθηκε τον Μάιο το εμπορικό έλλειμμα, καθώς παρά τη σημαντική αύξηση των εξαγωγών οι εισαγωγές αυξήθηκαν πολύ περισσότερο, λόγω της πλήρους επανεκκίνησης της οικονομίας και της μεγάλης ανατίμησης των ενεργειακών προϊόντων τα οποία η Ελλάδα εισάγει. Σύμφωνα με τα στοιχεία που ανακοίνωσε η Ελληνική Στατιστική Αρχή, η αξία των εισαγωγών τον Μάιο του 2022 διαμορφώθηκε σε 7,87 δισ. ευρώ, συμπεριλαμβανομένων των πετρελαιοειδών, καταγράφοντας αύξηση σε σύγκριση με τον Μάιο του 2021 κατά 60,3%. Εξαιρουμένων των πετρελαιοειδών και των πλοίων, η αξία των εισαγωγών αυξήθηκε τον Μάιο του 2022 σε σύγκριση με έναν χρόνο πριν κατά 46,8%.

Η συνολική αξία των εξαγωγών τον Μάιο του 2022 διαμορφώθηκε σε 4,78 δισ. ευρώ έναντι 3,23 δισ. ευρώ τον Μάιο του 2021, καταγράφοντας αύξηση 47,6%. Εξαιρουμένων των πετρελαιοειδών και των πλοίων οι εξαγωγές αυξήθηκαν σε ετήσια βάση κατά 34,2%. Το εμπορικό έλλειμμα τον Μάιο αυξήθηκε κατά 84,7% και διαμορφώθηκε σε 3,09 δισ. ευρώ, με την αύξησή του να είναι επίσης σημαντική, 64,8%, ακόμη και εάν εξαιρεθούν τα πετρελαιοειδή και τα πλοία. Στο πεντάμηνο Ιανουαρίου - Μαΐου 2022 η συνολική αξία των εισαγωγών διαμορφώθηκε σε 35,23 δισ. ευρώ, ενισχυμένη κατά 50,1%, ενώ εξαιρουμένων των πετρελαιοειδών και των πλοίων η αύξηση ήταν 35,8%. Η συνολική αξία των εξαγωγών ήταν το

πρώτο πεντάμηνο του 2022 20,53 δισ. ευρώ, αυξημένη κατά 34,9% σε σύγκριση με το αντίστοιχο διάστημα του 2021. Εξαιρουμένων των πετρελαιοειδών και των πλοίων η αξία των εξαγωγών αυξήθηκε κατά 23,9%. Το έλλειμμα του εμπορικού ισοζυγίου διαμορφώθηκε το διάστημα Ιανουαρίου - Μαΐου 2022 σε 14,7 δισ. ευρώ καταγράφοντας αύξηση 77,9% σε σύγκριση με το διάστημα Ιανουαρίου - Μαΐου 2021. Σχολιάζοντας τα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ η πρόεδρος του Πανελληνίου Συνδέσμου Εξαγωγών (ΠΣΕ), Χριστίνα Σακελλαρίδη,

Παρά τη σημαντική αύξηση των εξαγωγών, οι εισαγωγές αυξήθηκαν πολύ περισσότερα.

σημείωσε τα εξής: «Γλυκόπικρη γεύση αφήνουν τα στοιχεία των εξαγωγών του Μαΐου και αυτό γιατί διατηρείται έντονα ανοδικά το μομέντουμ των εξαγωγών των ελληνικών προϊόντων από τη μια, ενώ από την άλλη παρατηρείται μεγάλη διευρύνση του εμπορικού ελλείμματος».

Αύξηση της αξίας των εξαγωγών καταγράφηκε σε όλες τις βασικές κατηγορίες προϊόντων, με τις μεγαλύτερες να αφορούν τα πετρελαιοειδή (69,4%) και να ακολουθούν τα βιομηχανικά προϊόντα (43,5%), τα μηχανήματα (33%) και τα τρόφιμα (18,1%).

ΔΗΜΗΤΡΑ ΜΑΝΙΦΑΒΑ

PLACELIFT
renovations - constructions

Τηλ: 77 770520

We will help you create the home of your dreams.

Μεγάλη παραμένει η εξάρτηση της Ελλάδας από το ρωσικό αέριο

Η μείωση των εισαγωγών οφείλεται σε τεχνικούς λόγους

Της ΧΡΥΣΑΣ ΛΙΑΓΓΟΥ

Η Ελλάδα έχει μειώσει την κατανάλωση ρωσικού αερίου, αλλά η εξάρτησή της εξακολουθεί να είναι μεγάλη. Σύμφωνα με τα στοιχεία που έχει στη διάθεσή της η «Κ», το α' εξάμηνο φέτος εισήχθη ρωσικό αέριο 13,3 τεραβατών την αντίστοιχη περυσινή περίοδο, μια μείωση της τάξης του 21,3%.

Η μείωση των εισαγωγών από τη Ρωσία (έπεσε μάλιστα σε μονοψήφιο ποσοστό τους δύο τελευταίους μήνες) οφείλεται έως ένα βαθμό σε τεχνικούς λόγους. Επρεπε η ΔΕΠΑ να απορροφήσει συγκεκριμένες ποσότητες αερίου που έρχεται μέσω του ΤΑΡ, γιατί αλλιώς κινδύνευε και να τις πληρώσει και να τις χάσει. Αντίθετα, βάσει της συμφωνίας με τη ρωσική Gazprom, μπορεί να πληρώσει τις ποσότητες που προβλέπει η συμφωνία σήμερα, αλλά έχει προθεσμία

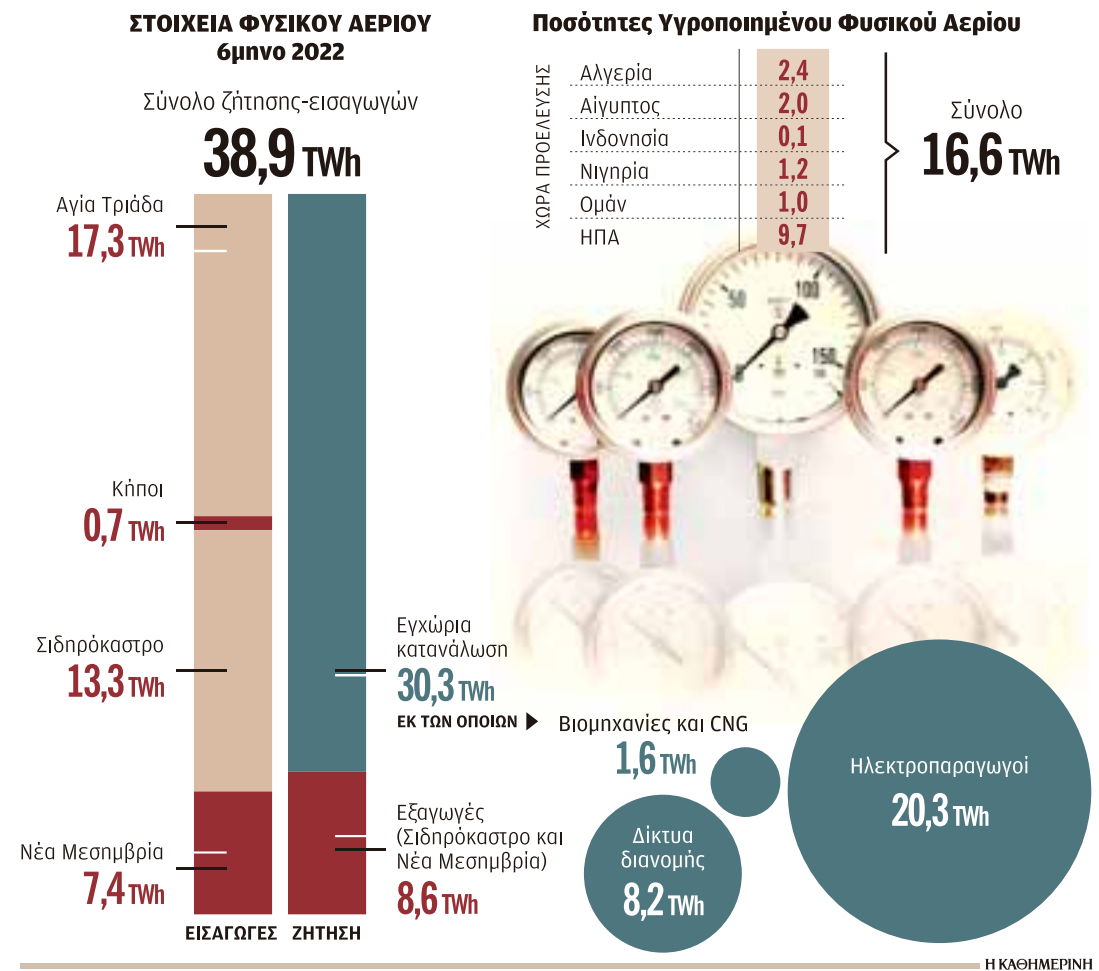
Το πρόβλημα είναι ότι στο εξάμηνο δεν έχει μειωθεί καθόλου η εξάρτηση της ηλεκτροπαραγωγής από το φυσικό αέριο.

Κατά την ίδια περίοδο έχει αυξηθεί η εξάρτηση από το υδρογονάνθρακα, οι εισαγωγές του οποίου αυξήθηκαν κατά 47,3% και από 11,7 τεραβάτρες πέρυσι ανήλθαν σε 17,3 το φετινό πρώτο εξάμηνο. Έως το τέλος Ιουνίου είχαν φτάσει στη Ρεβουθούσα 39 φορτία υδρογονάνθρακα φυσικού αερίου έναντι μόλις 15 πέρυσι. Βεβαίως πολλά από αυτά είχαν ως τελικό προορισμό άλλες χώρες, κυρίως τη Βουλγαρία, τη Ρουμανία και την Ουγγαρία.

Το πρόβλημα είναι ότι στο ε-

ξάμηνο δεν έχει μειωθεί καθόλου η εξάρτηση της ηλεκτροπαραγωγής από το φυσικό αέριο. Οι ηλεκτροπαραγωγοί απορρόφησαν 20,39 τεραβάτρες αερίου στο εξάμηνο του 2022, όσο ακριβώς (20,42) και στη διάρκεια της αντίστοιχης περυσινής περιόδου. Στην ουσία, εάν η Ρωσία διακόψει τις ροές αερίου προς την Ευρώπη συνολικά (και από άλλους αγωγούς, όχι μόνο από τον Nord Stream), στην Ελλάδα το πλήγμα θα είναι στην παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας. Λιγνίτες και νερά αποτελούν τη μόνη σίγουρη εφεδρεία του συστήματος, γι' αυτό χρησιμοποιούνται με φειδώ. Η διαθεσιμότητα του υδρογονάνθρακα φυσικού αερίου θα εξαρτηθεί από τη ζήτηση που θα εκδηλωθεί εάν σταματήσουν πλήρως οι ροές.

«Για την αντικατάσταση του φυσικού αερίου, που κατά 40%-50% προέρχεται από Ρωσία, υπάρχει πρόβλεψη για μεταφορά υδρογονάνθρακα LNG σε χρόνο-

ρεκόρ με δύο πλοία ταυτόχρονα στις εγκαταστάσεις της Ρεβουθούσας», είπε χθες ο υπουργός Ενέργειας Κώστας Σκρέκας. Επίσης υποστήριξε πως περισσότερο υδρογονάνθρακα φυσικού αερίου θα μπορούσε να έρθει με αντίστροφη ροή μέσω του αγωγού ΤΑΡ από την Ιταλία, με την οποία υπάρχουν ήδη διεργασίες για α-

ποθήκευση μεγάλων ποσοτήτων. Τέλος, παράλληλα με την πρόβλεψη για χρήση περισσότερου ντιζέλ (ο.σ. από πέντε μονάδες φυσικού αερίου που έχουν τη σχετική δυνατότητα) ο σχεδιασμός περιλαμβάνει και την «επιστροφή στον λιγνίτη». «Η αβεβαιότητα που προκλήθηκε από το κλείσιμο του βόρειου διαδρό-

μου Nord Stream 1 έπρεπε να συνυπολογιστεί. Εάν η λειτουργία επανέλθει μετά από δεκαήμερο συντήρησης, η τιμή του φυσικού αερίου θα είναι πτωτική, εάν όμως εργαλειοποιηθεί από τον Ρώσο πρόεδρο, τότε η Ευρώπη θα απειληθεί, όπως είπε και ο Γερμανός καγκελάριος», ανέφερε ο κ. Σκρέκας.

«Μειώστε τις εισαγωγές»

Η ισπανική κυβέρνηση κάλεσε χθες τους ενεργειακούς ομίλους της χώρας «να μειώσουν στο μέγιστο» τις εισαγωγές ρωσικού φυσικού αερίου, καθώς η Ρωσία έγινε, απρόσμενα, ο δεύτερος πύλοχος στην Ισπανία, ξεπερνώντας την Αλγερία. «Θα ήταν καλό» οι εταιρείες που εμπορεύονται φυσικό αέριο «να επιδιώξουν να μειώσουν στο μέγιστο» τις εισαγωγές από τη Ρωσία, δήλωσε η υπουργός Οικολογικής Μετάβασης Τερέζα Ριμπέρα μετά τη λήξη του υπουργικού συμβουλίου. Σε αντίθεση με το πετρέλαιο, στο ρωσικό φυσικό αέριο δεν έχει επιβληθεί εμπόριο από την Ευρωπαϊκή Ένωση λόγω της εισβολής της Ρωσίας στην Ουκρανία, όμως «η σύσταση είναι να αναζητηθούν εναλλακτικές λύσεις», επέμεινε η υπουργός. Τον Ιούνιο η Ρωσία έγινε ο δεύτερος μεγαλύτερος πύλοχος φυσικού αερίου στην Ισπανία, πίσω από τις ΗΠΑ. Σύμφωνα με τις ισπανικές αρχές, το 29,6% του αερίου που εισήχθη στη χώρα προερχόταν από τις ΗΠΑ, το 24,4% από τη Ρωσία και μόνο το 21,6% από την Αλγερία, τη χώρα που ήταν επί χρόνια ο μεγαλύτερος πύλοχος. Σύμφωνα με τη Ριμπέρα, οι αυξημένες αγορές ρωσικού φυσικού αερίου τον Ιούνιο προφανώς σχετίζονται με εμπορικές συμβάσεις που είχαν υπογραφεί πολύ πριν από τον πόλεμο στην Ουκρανία. Είναι ωστόσο σημαντικό οι ισπανικές εταιρείες «να διαφοροποιήσουν τις πηγές τους», τόνισε.

Ανω των 800.000 οι νέοι οφειλέτες με χρέη προς το Δημόσιο μέσα σε ένα μήνα

Περισσότεροι από 800.000 είναι οι νέοι οφειλέτες με χρέη στο Δημόσιο μέσα σε ένα μήνα. Σύμφωνα με τα στοιχεία της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων, οι οφειλέτες του Δημοσίου έφθασαν τα 4.744.758 τον Μάιο από 3.944.665 που ήταν τον Απρίλιο. Και οι ίδιες οι Αρχές έχουν προβληματιστεί από την εντυπωσιακή αύξηση των οφειλετών και αναζητούν τις αιτίες του φαινομένου.

Και είναι ιδιαίτερα εντυπωσιακό αυτό το νούμερο, καθώς τα νέα ληξιπρόθεσμα χρέη που δημιουργήθηκαν τον Μάιο δεν παρουσιάζουν σημαντική αύξηση που να δικαιολογεί μια τέτοια εξέλιξη.

Χρέη 4,037 δισ. στο 5μηνιο

Τα στοιχεία της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων για το πρώτο πεντάμηνο του έτους δείχνουν ότι τα «φρέσκα» ληξιπρόθεσμα χρέη έφθασαν σε 4,037

δισ. ευρώ, εκ των οποίων 3,733 δισ. ευρώ αφορούν φόρους που έμειναν απλήρωτοι στο διάστημα Ιανουαρίου - Μαΐου 2022.

Συνολικά τα ληξιπρόθεσμα χρέη προς την εφορία έχουν ανέλθει σε 112,537 δισ. ευρώ, εκ των οποίων 25,482 δισ. ευρώ είναι ανεπίδεκτα είσπραξης, με αποτέλεσμα το καθαρό χρέος να διαμορφώνεται σε 87,056 δισ. ευρώ.

Από τα 4.744.758 οφειλέτες, το

1.975.739 είναι ανοικτοί σε κατασχέσεις καταθέσεων και περιουσιακών στοιχείων, ενώ για 1.364.368 οφειλέτες έχουν επιβληθεί αναγκαστικά μέτρα είσπραξης οφειλών. Οι εισπράξεις «φρέσκων» ληξιπρόθεσμων οφειλών έφθασαν στο πρώτο πεντάμηνο τα 761 εκατ. ευρώ, ενώ την αντίστοιχη περίοδο του 2021 είχαν ανέλθει σε 661 εκατ. (αύξηση κατά 15,1%).

Σημειώνεται ότι το 53,4% των φο-

ρολογουμένων έχει χρέη στην εφορία που δεν ξεπερνούν τα 500 ευρώ. Συνολικά χρωστούν το ποσό των 326 εκατ. ευρώ, που αποτελεί μόλις το 0,3% του συνολικού ληξιπρόθεσμου χρέους. Πηγές της φορολογικής διοίκησης αναφέρουν ότι αυτή η κατηγορία των οφειλετών σε πολλές περιπτώσεις δεν γνωρίζει ότι έχει χρέη και όταν ενημερώνεται προχωρεί στην αποπληρωμή των οφειλών.

Αντίθετα, το 0,2% των οφειλετών ή

διαφορετικά 8.825 φορολογούμενοι χρωστούν το 80% των ληξιπρόθεσμων οφειλών και συγκεκριμένα 90 δισ. ευρώ. Το χρέος των ανωτέρω ξεπερνάει το 1 εκατ. ευρώ για τον καθέναν και όπως γίνεται αντιληπτό είναι ιδιαίτερα δύσκολο να εισπραχθεί. Σε αυτή την κατηγορία σημαντική είναι η συνεισφορά στη δημιουργία του χρέους των νομικών προσώπων, καθώς οι οφειλές τους αγγίζουν τα 66 δισ. ευρώ.

ΑΝΟΙΚΤΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΥΠΡΟΥ

www.ouc.ac.cy

25 ΧΡΟΝΙΑ ΕΞ ΑΠΟΣΤΑΣΕΩΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Ευέλικτες σπουδές εξ αποστάσεως στο καινοτόμο δημόσιο ψηφιακό πανεπιστήμιο της Κύπρου

ΠΤΥΧΙΟ | ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ | ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΘΕΜΑΤΙΚΕΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ

Υψηλής ποιότητας, σύγχρονα προπτυχιακά, μεταπτυχιακά, διδακτορικά και διά βίου μάθησης προγράμματα.

Ευέλικτες σπουδές από τον προσωπικό σου χώρο, στον δικό σου χρόνο και ρυθμό μάθησης, προσαρμοσμένες στις ανάγκες σου.

Εύχρηστη και λειτουργική Πλατφόρμα Τηλεκπαίδευσης και τελευταίας τεχνολογίας εργαλεία ψηφιακής διδασκαλίας και μάθησης.

Συνεχής αλληλεπίδραση, υποστήριξη και καθοδήγηση από εγνωσμένους κύρους διδακτικό προσωπικό.

Ακαδημαϊκό έτος 2022-2023

2η περίοδος υποβολής αιτήσεων

ΩΣ ΤΙΣ 20 ΙΟΥΛΙΟΥ 2022

ouc.ac.cy

Πέρασαν τα «πράσινα» στρες τεστ οι τράπεζες

Στον ευρωπαϊκό μέσο όρο ο βαθμός που έλαβαν οι τέσσερις συστημικές – Ποια προβλήματα εντοπίζει η άσκηση της ΕΚΤ

Της **ΕΥΓΕΝΙΑΣ ΤΖΩΡΤΖΗ**

Βαθμολογία στον μέσο όρο των ευρωπαϊκών τραπεζών έλαβαν οι τέσσερις ελληνικές τράπεζες στο κλιματικό στρες τεστ που ολοκλήρωσε η ΕΚΤ και τα αποτελέσματα του οποίου ανακοίνωσε την Παρασκευή. Η καλή επίδοση των ελληνικών τραπεζών, ωστόσο, δεν είναι παρά μια συνθήκη κατανόησης μεταξύ του επίσηπ και των τραπεζών σε πανευρωπαϊκό επίπεδο, οι οποίες, όπως παρατηρεί η ΕΚΤ, «δεν έχουν ενσωματώσει ακόμη επαρκώς τους κλιματικούς κινδύνους στο πλαίσιο διενέργειας ασκήσεων προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων (stress test) και τα εσωτερικά υποδείγματά τους».

Το μεγάλο πρόβλημα που ανέδειξε το κλιματικό στρες τεστ ήταν η απουσία στοιχείων που μπορούν να εξαγάγουν μετρήσιμα αποτελέσματα, έτσι ώστε να αξιολογηθεί ο περιβαλλοντικός κίνδυνος που υπάρχει ήδη στα τραπεζικά χαρτοφυλάκια, και σε αυτό οι ελληνικές τράπεζες δεν έκαναν τη διαφορά, αφού, σύμφωνα με πληροφορίες, ελλείψει στοιχείων για τις εκπομπές ρύπων μιας δανειοδοτημένης επιχείρησης, βασίστηκαν σε εξωτερικά μοντέλα και ενδεικτικές μεταβλητές (proxies), η αξιοπιστία των οποίων ελέγχεται. Το πρόβλημα δεν είναι ελληνικό, αλλά αφορά όλες τις τράπεζες της Ευρωζώνης, αφού, όπως παρατηρεί η ΕΚΤ, «οι περισσότερες τράπεζες, αντί για πραγματικά δεδομένα αντισυμβαλλομένου, δηλαδή του πιστούχου, χρησιμοποιούν εκτενώς ενδεικτικές μεταβλητές για τη μέτρηση πτυχών που σχετίζονται με το κλίμα». Αυτό σημαίνει ότι, απουσία στοιχείων για τις εκπομπές ρύπων μιας επιχείρησης που, π.χ., παράγει χημικά, η μια τράπεζα μπορεί να χρησιμοποιεί τα στοιχεία της αντίστοιχης βιομηχανίας μιας άλλης χώρας, τα οποία μοντελοποιεί, κάτι που ωστόσο δεν διασφαλίζει την αξιοπιστία της μέτρησης.

«Η άσκηση προσομοίωσης, η οποία επιμεριζόταν στον ευρύτερο οδικό χάρτη της ΕΚΤ για το κλίμα, δεν έχει ως σκοπό την αξιολόγηση της κεφαλαιακής επάρκειας», καθορίζεται στην ανακοίνωσή του ο επόπτης, προειδοποιώντας ωστόσο ότι τα αποτελέσματα της εν λόγω άσκησης

προσομοίωσης θα ενσωματωθούν στη διαδικασία εποπτικού ελέγχου και αξιολόγησης, το λεγόμενο SREP (Supervisory Review and Evaluation Process) από ποιοτική άποψη. Υπό αυτή την έννοια, ακόμη και αν δεν οδηγούν άμεσα σε κεφαλαιακές απαιτήσεις, τα αποτελέσματα του στρες τεστ επηρεάζουν την ποιότητα της διακυβέρνησης που παρακολουθεί ο SSM και έτσι κάθε άλλο παρά μπορούν να αγνοηθούν.

Οι 104 τράπεζες που ελέγχθηκαν πανευρωπαϊκά ταξινομήθηκαν σε τέσσερις κατηγορίες (πράσινη, κίτρινη, πορτοκαλί και κόκκινη) με βάση τις επιδόσεις τους

«Η άσκηση κλιματικής προσομοίωσης δεν έχει ως σκοπό την αξιολόγηση της κεφαλαιακής επάρκειας», τόνισε η ΕΚΤ στην ανακοίνωσή της.

σε τρεις διαφορετικές ενότητες «στρεσαρίσματος» και, σύμφωνα με πληροφορίες της «Κ», οι τέσσερις συστημικές τράπεζες στη χώρα μας πέρασαν τον πήχυ της αξιολόγησης και ταξινομήθηκαν στην «πορτοκαλί» περιοχή.

Η άσκηση

Η άσκηση χωρίστηκε σε τρία τμήματα. Το πρώτο ήταν ένα ερωτηματολόγιο για τις πρακτικές που ακολουθούν οι τράπεζες όταν χορηγούν δάνεια, καταγράφοντας τις δικές τους δυνατότητες διενέργειας άσκησης προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων σε σχέση με τους κλιματικούς κινδύνους. Τα ερωτήματα που κλήθηκαν να απαντήσουν ήταν, π.χ., «εάν περιλαμβάνεται ο κλιματικός κίνδυνος στο πλαίσιο των τεστ αντοχής του πιστωτικού ιδρύματος» ή «ποια επιχειρηματική μονάδα της τράπεζας έχει αναπτύξει ή σχεδιάζει να αναπτύξει το τεστ ακραίων καταστάσεων για τους κλιματικούς κινδύνους», και σε αυτό, σύμφωνα με πληροφορίες, οι ελληνικές τράπεζες αξιολογήθηκαν επαρκώς, καθώς σε μεγάλο βαθμό έχουν ενσωματώσει περιβαλλοντικά κριτήρια στις νέες δανειοδοτήσεις τους.

Σε πανευρωπαϊκό επίπεδο, πάντως, η ΕΚΤ διαπιστώνει ότι το 60% των τραπεζών δεν διαθέτει ακόμη πλαίσιο για τη διενέργεια ασκήσεων προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων σε σχέση με τους κλιματικούς κινδύνους. Αντιστοίχως, οι περισσότερες τράπεζες δεν περιλαμβάνουν τους κλιματικούς κινδύνους στα υποδείγματα πιστωτικού κινδύνου τους και μόλις το 20% συνυπολογίζει τους κλιματικούς κινδύνους ως μεταβλητή κατά τη χορήγηση δανείων.

Εκθεση σε κλιματική αλλαγή

Το δεύτερο, με σημαντικό βαθμό δυσκολίας, τμήμα του στρες τεστ αποτέλεσε η προσπάθεια μέτρησης της έκθεσης σε πιστούχους που επηρεάζονται από την κλιματική αλλαγή ή έχουν υψηλές εκπομπές ρύπων, καθώς, όπως παρατηρεί η ΕΚΤ, «περισσότερο από τα δύο τρίτα του εισοδήματος των τραπεζών προκύπτει από δανειοδοτήσεις σε κλάδους που είναι υψηλά στην κατάταξη των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου». Σε πολλές περιπτώσεις μάλιστα οι εκπομπές αυτές προέρχονται από μικρό αριθμό μεγάλων επιχειρήσεων, π.χ. διυλιστήρια, χημικές βιομηχανίες, κάτι που αυξάνει την έκθεση των τραπεζών σε κινδύνους μετάβασης. Το τμήμα αυτό του στρες τεστ ήταν το πιο κρίσιμο, στον βαθμό που ανέδειξε την ανεπάρκεια των στοιχείων από όλο το τραπεζικό σύστημα, οδηγώντας την ΕΚΤ στη διαπίστωση ότι «η άσκηση κατέδειξε ξεκάθαρα ότι απαιτείται περαιτέρω εργασία από την πλευρά πολλών ιδρυμάτων για τη συλλογή και τη διαχείριση δεδομένων με αναλύσεις που σχετίζονται με το κλίμα». «Το μερίδιο των εσόδων από τόκους που σχετίζονται με τις 22 βιομηχανίες με τις περισσότερες εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου ανέρχεται σε περισσότερο από το 60% των συνολικών εσόδων από τόκους κατά μέσον όρο για τις τράπεζες του δείγματος (μέσος όρος 65,2%)», παρατηρεί η ΕΚΤ, και «για να μπορέσουν οι τράπεζες να μετρήσουν την έκθεσή τους στους κλιματικούς κινδύνους στο μέλλον, θα είναι σημαντικό να ενισχύσουν τη δέσμευση των πελατών τους ώστε να αποκτήσουν πληροφορίες για τα σχέδια μετάβασης των πελατών τους».

Η ΕΚΤ παρατηρεί ότι οι ευρωπαϊκές τράπεζες «δεν έχουν ενσωματώσει ακόμη επαρκώς τους κλιματικούς κινδύνους στο πλαίσιο διενέργειας ασκήσεων προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων».

Κλίμα και νέα κόκκινα δάνεια

Το **τρίτο** τμήμα της άσκησης ήταν το πιο δύσκολο για τις ευρωπαϊκές τράπεζες, οι οποίες κλήθηκαν να προβλέψουν πόσα νέα μη εξυπηρετούμενα δάνεια θα έχουν από την κλιματική αλλαγή, με βάση τους δύο βασικούς κινδύνους, δηλαδή μιας μεγάλης ζημίας με καύσωνες ή αντίθετα εκτεταμένων πλημμυρών. Στο συγκεκριμένο τμήμα του στρες τεστ συμμετείχαν 41 ευρωπαϊκές τράπεζες – οι ελληνικές ήταν μεταξύ αυτών που συμμετείχαν και η ΕΚΤ «έτρεξε» για λογαριασμό τους την άσκηση. Από τα ευρήματα που δημοσιοποίησε πάντως η Κεντρική Τράπεζα προκύπτει ότι «οι πιστωτικές ζημιές και οι απώλειες και στα δύο σενάρια φυσικών κινδύνων ανέρχονται συνολικά σε 70 δισ. ευρώ

για 41 συμμετέχουσες τράπεζες», εκτίμηση που όπως σημειώνει μπορεί «να υποστηρίξει σημαντικά τον πραγματικό κλιματικό κίνδυνο, καθώς αντανάκλα ένα μέρος μόνο αυτού του κινδύνου λόγω: (i) της έλλειψης διαθέσιμων δεδομένων σε τόσο αρχικό στάδιο, (ii) του γεγονότος ότι η διαμόρφωση των υποδειγμάτων στα οποία βασίζονται οι προβολές των τραπεζών αποτυπώνει στοιχειωδώς μόνο τους κλιματικούς παράγοντες, (iii) της εξαιρέσεως των περιόδων ύφεσης και των δευτερογενών επιδράσεων από τα σενάρια και (iv) του γεγονότος ότι τα ανοίγματα που λαμβάνονται υπόψη στο πλαίσιο της άσκησης αντιστοιχούν μόλις στο ένα τρίτο των συνολικών ανοιγμάτων των 41 τραπεζών.

Πηγές κοντά στη διαδικασία εξηγούν ότι ήταν εξαιρετικά δύσκολο όχι μόνο για τις ελληνικές τράπεζες αλλά και τις ευρωπαϊκές να απομονώσουν τη διαφορά στην εξέλιξη των μη εξυπηρετούμενων δανείων που θα προσέθετε στα τραπεζικά χαρτοφυλάκια η κλιματική αλλαγή, και η σκοπιμότητα της άσκησης σε ό, τι αφορά αυτή την κατηγορία κινδύνου ήταν κυρίως προληπτική. Σε κάθε περίπτωση ο επόπτης, όπως σημειώνουν, πέτυχε τον στόχο του, που δεν ήταν άλλος από την κινητοποίηση των τραπεζών και την ευαισθητοποίηση των διοικητικών συμβουλίων σε θέματα κλιματικής αλλαγής, τα οποία εν μέσω ενεργειακής κρίσης βρίσκονται ψηλά στην ατζέντα της ΕΚΤ.

Σπουδές Κτηνιατρικής στο Πανεπιστήμιο Λευκωσίας Ένας νέος κόσμος, με πολλούς επαγγελματικούς ορίζοντες, ανοίγεται μπροστά σου

Θέλεις να σπουδάσεις σε έναν από τους πιο ραγδαία εξελισσόμενους τομείς της παγκόσμιας αγοράς, που θα σου προσφέρει την δυνατότητα είτε να αυτοεργοδοτηθείς, είτε να εργαστείς σε μεγάλο οργανισμό, είτε να αμφισβητήσεις στον τομέα της έρευνας ώστε να συμβάλεις στην ανάπτυξη της επιστημονικής καινοτομίας και προόδου; Τότε σπούδασε Κτηνιατρική, με το νεοσύστατο και πρωτοποριακό πρόγραμμα σπουδών Doctor of Veterinary Medicine, του Πανεπιστημίου Λευκωσίας.

Η Κτηνιατρική Σχολή του Πανεπιστημίου Λευκωσίας, που θα ξεκινήσει να δέχεται φοιτητές από τον Σεπτέμβριο κιόλας, έχει αξιολογηθεί και πιστοποιηθεί από το Φορέα Διασφάλισης και Πιστοποίησης της Ποιότητας της Ανώτερης Εκπαίδευσης (ΔΙΠΑΕ), που αυτό σου προσφέρει την εγγύηση ότι σπουδάξεις με ένα σωστό και ολοκληρωμένο πρόγραμμα σπουδών και στην αποφοίτησή σου θα έχεις στα χέρια σου έναν πανεπιστημιακό τίτλο αναγνωρισμένο, όχι μόνο από τις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αλλά και παγκόσμια.

Το πρόγραμμα έχει σχεδιαστεί από μια ομάδα επιφανών Καθηγητών και Ακαδημαϊκών και πρόεδρός του είναι ο τέως Κοσμήτορας της Κτηνιατρικής Σχολής του Πανεπιστημίου Cambridge Καθηγητής Ιατρικής Μικρών Ζώων Michael Herttage. Το πρόγραμμα είναι πενταετές, στα Αγγλικά και θα διδάσκεται από εγνωσμένους κύριους ακαδημαϊκούς. Επίσης, σε όλη τη διάρκεια των σπουδών, εκτός από τα θεωρητικά μαθήματα, προσφέρεται και η ευκαιρία πρακτικής άσκησης, έτσι από την πρώτη στιγμή θα μπορείς να βάζεις σε εφαρμογή τις γνώσεις σου, ν' αποκτήεις επαγγελματικές εμπειρίες και διεξότιπτες, να γνωρίζεις καλύτερα τον κλάδο που έχεις επιλέξει,

έτσι ώστε με την ολοκλήρωση των σπουδών σου να έχεις όλα τα εφόδια, θεωρητικά και πρακτικά, που θα σου εξασφαλίσουν ένα πετυχημένο επαγγελματικό μέλλον.

Σπουδάζοντας Κτηνιατρική στο Πανεπιστήμιο Λευκωσίας, θα έχεις τη δυνατότητα να ανοίξεις τη δική σου κτηνιατρική κλινική, να εργοδοτηθείς σε ένα μεγαλύτερο κτηνιατρικό οργανισμό, είτε ακόμα και να ασχοληθείς με τον τομέα της κτηνοτροφίας, ένα από τους πυλώνες της κυπριακής οικονομίας, που χρειάζεται όσο κανείς άλλος, ίσως, να ενισχυθεί με επιστήμονες που θα φέρουν νέες ιδέες και εφαρμογές ώστε να αναπτυχθεί ορθότερα ευεργετικότερα για τη γενικότερη οικονομία του τόπου.

Κι όχι μόνο αυτό. Ένα από τα πλέον ζητήματα που καλείται ν' αντιμετωπίσει η ανθρωπότητα σήμερα είναι η κλιματική αλλαγή. Και ο τομέας της κτηνοτροφίας θα παίξει καθοριστικό ρόλο, όχι μόνο στη διδασκαλία του πλανήτη, αλλά και στην υγεία του ανθρώπινου είδους - σκέψου μόνο πως οι πλέον επικίνδυνες και θανατηφόρες ασθένειες που είχαμε να αντιμετωπίσουμε τα τελευταία χρόνια, προήλθαν από ασθένειες των ζώων, οι οποίες προκλήθηκαν από λανθασμένες πρακτικές αναπαραγωγής τους και ανατροφής τους (νόσος τρελών αγελάδων, γρίπη των χοίρων, γρίπη των πτηνών, κορωνοϊός είναι μόνο μερικά παραδείγματα).

Γι' αυτό, είτε έχεις μια ιδιαίτερη αγάπη προς τα ζώα και θέλεις να τα φροντίζεις, είτε έχεις αγάπη για το περιβάλλον και θέλεις να συμβάλεις στη διάσωσή του, εγγράψου στη Σχολή Κτηνιατρικής του Πανεπιστημίου Λευκωσίας, ένα από τα διεθνώς αναγνωρισμένα ως καλύτερα πανεπιστήμια στον κόσμο, και πάρε το μέλλον σου στα χέρια σου.

ΠΡΟΩΘΗΤΙΚΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑ

Οι τράπεζες δρομολογούν τη διανομή μερίσματος

Το **έδαφος** για την υλοποίηση της δέσμευσής τους να διανείμουν μερίσμα για πρώτη φορά από το 2008 προετοίμαζαν οι τράπεζες, δρομολογώντας πρωτοβουλίες για την οριστική επιστροφή τους στην κερδοφορία, που αποτελεί το «κλειδί» και για την απόδοση αξίας στους μετόχους.

Αποτέλεσμα των προσπαθειών για τη βελτίωση της κερδοφορίας τους αποτελεί η επίδοση που κατέγραψαν ήδη στο α΄ τρίμηνο του έτους, με τον μεγαλύτερο δείκτη απόδοσης ιδίων κεφαλαίων μεταξύ των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που ανήλθε στο 21,4% έναντι 9,8% μέσου ευρωπαϊκού όρου. Η προσπάθεια για επιστροφή στην κερδοφορία, που σε ένα σημαντικό βαθμό μέχρι σήμερα βασίζεται στα χρηματοοικονομικά έσοδα κυρίως από πωλήσεις ελληνικών ομολόγων, αναμένεται να αποδώσει καρπούς μέσω νέων καθαρών εκταμιεύσεων ύψους 7 δισ. ευρώ το 2022, ενώ η προοπτική ανόδου των επιτοκίων θα σπινρίξει τα έσοδα από τόκους που έχουν πληγεί τα τελευταία χρόνια λόγω των γενικευμένων πωλήσεων κόκκινων δανείων.

Την αρχή αναμένεται να κάνει η Eurobank, η οποία έχει ανακοινώσει την πρόθεσή της να προχωρήσει στη διανομή μερίσματος από το 2023 – δηλαδή για την τρέχουσα οικονομική χρήση – και η Εθνική, που έχει θέσει ανάλογο στόχο. Alpha Bank και Τράπεζα Πειραιώς έχουν θέσει ανάλογους

Στο α΄ τρίμηνο είχαν τον υψηλότερο δείκτη απόδοσης ιδίων κεφαλαίων στην Ε.Ε., στο 21,4% έναντι 9,8% μέσου ευρωπαϊκού όρου.

στόχους για το 2024, δηλαδή για την οικονομική χρήση του 2023.

Η προοπτική διανομής μερίσματος προϋποθέτει τη σύμφωνη γνώμη του SSM, που παρακολουθεί τα επιχειρησιακά πλάνα των τραπεζών και την υλοποίηση των δεσμεύσεων για την επίτευξη μονοψήφιου δείκτη μη εξυ-

πηρετούμενων ανοιγμάτων (Non Performing Exposures – NPEs), στόχο τον οποίο έχουν πετύχει ήδη δύο από τις τέσσερις συστημικές τράπεζες – η Eurobank και η Εθνική μετά και το κλείσιμο της τιτλοποίησης Frontier II –, ενώ Alpha Bank και Τράπεζα Πειραιώς αναμένεται να έχουν επιτύχει ανάλογη μείωση του δείκτη NPE έως τα τέλη του 2022. Συγκεκριμένα, ο στόχος είναι ο δείκτης μη εξυπηρετούμενων δανείων να έχει μειωθεί:

- στο 7% από 45% το 2019 για την Alpha Bank
- στο 6,5% από 31% το 2019 για την Εθνική Τράπεζα,
- στο 5,8% από 33,5% το 2019 για τη Eurobank και
- στο 9% από 49% το 2019 για την Τράπεζα Πειραιώς.

Σε τεχνικό επίπεδο ο δρόμος για τη διανομή μερίσματος ανοίγει με τις αποφάσεις που δρομολογούνται στο πλαίσιο των γενικών συνελεύσεων για απευθείας συμψηφισμό συσσωρευμένων ζημιών, καθαρίζοντας έτσι τους ισολογισμούς τους από ζημιές παρελθουσών χρήσεων, συνολικού ύψους 49,9 δισ. ευρώ και για τις τέσσερις συστημικές τράπεζες. Πρώτη η Eurobank προχωράει στον συμψηφισμό συσσωρευμένων ζημιών προηγούμενων χρήσεων ύψους 13,8 δισ. ευρώ, η Alpha Bank 6,2 δισ. ευρώ, η Τράπεζα Πειραιώς 14,5 δισ. ευρώ και τέλος η Εθνική Τράπεζα 15,3 δισ. ευρώ.

EYGENIA TZORTZHI

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ
Η No1
ενημερωτική
εφαρμογή
στην Κύπρο

Κατεβάστε την εφαρμογή της Καθημερινής Κύπρου στο κινητό σας

ΣΤΟ ΕΠΑΡΧΙΑΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ Δικαιοδοσία Επικύρωσης Διαθηκών Αρ. Αίτησης 515/2022

Αναφορικά με τον Περί Επικύρωσης Διαθηκών (Επανάσφραγισή) Νόμο, Κεφ.192
Και
Αναφορικά με την SOPHIA PAPASAVVAS, τέως από την Αυστραλία, αποβιώσασα.
Δίδεται ειδοποίηση ότι στις 14 / 7 /2022 και η ώρα 9:00 π.μ. θα γίνει αίτηση στο ανώτερο κατονομαζόμενο Πρωτοκολλητέο για την Επανάσφραγισή της επικύρωσης της Διαθήκης της SOPHIAS PAPASAVVA, τέως από την Αυστραλία, αποβιώσασα, που παροχωρήθηκε από το Ανώτατο Δικαστήριο της Βικτωρίας, Αυστραλία στις 21/1/2021.

Άγης Χαράλαμπος
Δικηγόρος για τον GEORGE PAPPAS και SOULLA PAIKOPOULOS

Αύξηση κατώτατου μισθοῦ και συντάξεων εντός του 2023

Ερχεται νέο πακέτο μέτρων στήριξης χαμηλών και μεσαίων εισοδημάτων

ΤΟΥ ΠΡΟΚΟΠΗ ΧΑΤΖΗΝΙΚΟΛΑΟΥ

Αυξήσεις στις συντάξεις από τον Ιανουάριο του 2023, σταδιακή εισπαροχή αναδρομικών σε συντάξιους του ύψους 2,6 δισ. ευρώ, νέα αύξηση του κατώτατου μισθού και φορολογικές ελαφρύνσεις είναι τα μέτρα που σχεδιάζουν στην κυβέρνηση και αναμένεται να εξειδικεύσει ο πρωθυπουργός τον Σεπτέμβριο από το βήμα της ΔΕΘ. Το οικονομικό επιτελείο ήδη εργάζεται για την κοστολόγηση των μέτρων με γνώμονα πάντα τις αντοχές του προϋπολογισμού, αλλά και την εξεύρεση αντιμέτρων που θα επιτρέψουν στην κυβέρνηση να διαπραγματευτεί με τους ευρωπαϊκούς θεσμούς. Παρά το γεγονός ότι τον Αύγουστο ο χώρα εξέφραζε από την ενισχυμένη ε-ποπτεία, τα οποία μέτρα θα πρέπει να έχουν τη σύμφωνη γνώμη τους, αναφέρουν πηγές του οικονομικού επιτελείου. Αυτό σημαίνει ότι ταυ-τόχρονα με τιν κοστολόγηση των μέτρων, αναζητούνται πόροι που θα τα χρηματοδοτήσουν.

Το «ιακέτο» μέτρων θα στοχεύει στην ανακούφιση των μεσάιων και χαμηλών εισοδημάτων από το πλήγμα των αυξήσεων των τιμών, ιδίως στην ενέργεια, ενώ ταυτόχρονα θα στέλνει μήνυμα ότι η μεταρρυθμιστική πολιτική της κυβέρνησης και οι φοροελαφρύνσεις συνεχίζονται.

Βέβαια, αυτή τη φορά η αύξηση του ΑΕΠ δεν αποτελεί το μοναδικό στοιχείο που προσμετράει η κυβέρνηση και αυτό καθώς ο πληθωρισμός έχει πάρει την ανιούσα, δυσκολεύοντας τα οικονομικά επιτεύγματα στη διαμόρφωση του τελικού «πακέτου».

Κυβερνητικές πηγές αναφέρουν ότι στις σημερινές συνθήκες δεν υπάρχουν περιθώρια γενι-

κευμένων παρεμβάσεων, καθώς θα επιδεινώσουν την ήδη ευθραυστή δημοσιονομική κατάσταση και θα καταστήσουν τη χώρα μας ευάλωτη στην περίπτωση που η κατάσταση στην ενέργεια επιδεινωθεί. Στο πλαίσιο αυτό οι παρεμβάσεις που σχεδιάζονται θα έχουν ορίζοντα τετραετίας.

Τι σχεδιάζεται

• Αύξηση συντάξεων. «Σεπα-
γούνη» οι συντάξεις έπειτα από
12 χρόνια. Με βάση τους υπολο-
γισμούς του οικονομικού επιτε-
λείου οι αυξήσεις θα κυμανθούν
μεταξύ 4%-5% από το νέο έτος.
Σύμφωνα με τη νομοθεσία, την
αύξηση θα λάβουν οι συνταξιούχοι
που δεν έχουν προσωπική δια-
φορά ή έχουν αρνητική προσω-
πική διαφορά. Όπως προκύπτει
από τον νόμο Βρούση: «Το συ-
νολικό ποσό της συντάξης αυξά-
νεται από την 1-1-2023 κατ' έτος,
με κοινή απόφαση των υπουργών
Οικονομικών και Εργασίας και
Κοινωνικών Υποθέσεων με βάση
συντελεστή που προκύπτει από
το άθροισμα του ετήσιου ποσο-
στού μεταβολής του ΑΕΠ, συν το
ποσοστό μεταβολής του μέσου
ετήσιου γενικού Δείκτη Τιμών
Καταναλωτή του προηγούμενου
έτους, διαιρουμένου διά του δύο
και δεν υπερβαίνει το ποσοστό
μεταβολής του μέσου ετήσιου γε-
νικού Δείκτη Τιμών Καταναλωτή».
Αυτό πρακτικά σημαίνει ότι αν
το ΑΕΠ αυξηθεί το 2022 κατ-
επίπου 3,5%-4% και ο πληθωρισμός
αυξηθεί κατά 6%-6,5%, τότε η αύ-
ξηση στις συντάξεις θα φτάσει
κοντά το 4,5%-5%.

- Αύξηση κατώτατου μισθού. Μετά την αύξηση του κατώτατου μισθού τον περασμένο Μάιο ο οποίος διαμορφώθηκε στα 713 ευρώ (μεικτά) από 663 ευρώ που

Το οικονομικό επιτελείο κοστολογεί τα μέτρα με βάση τις αντοχές του προϋπολογισμού, καθώς δεν υπάρχουν περιθώρια γενικευμένων παρεμβάσεων.

Η κατάργηση της εισφοράς αλληλεγγύης θα οδηγήσει σε αύξηση αποδοχών από 22 έως και 676 ευρώ ετησίως στο Δημόσιο.

ήταν προηγουμένως, το οικονομικό επιτελείο εξετάζει νέα αύξηση στα μέσα του 2023. Σημειώνεται ότι η αύξηση του Μαΐου οδήγησε σε έναν επιπλέον μισθό (50 ευρώX14=700).

- Εισφορά αλληλεγγύης. Καταργείται το νέο έτος η εισφορά αλληλεγγύης που θεσμοθετήθηκε το 2011. Για τους ιδιωτικούς υπαλλήλους η εισφορά αλληλεγγύης έχει ανασταλεί από το 2021 ενώ καταργείται πλήρως από το 2023, συμπαρασύροντας και τους

εργαζόμενους στον δημόσιο τομέα και τους συνταξιούχους. Την κατάτμηση της εισφοράς αλληλεγγύης ανακόπηκε ο πρωτογενής Κ. Μητσότακας από το βήμα της Βουλής. «Σήμερα μπορούμε πια να πούμε με πολύ μεγαλύτερη βεβαιότητα ότι αυτή η κυβερνηση στην 1.1.2023 θα καταργήσει την εισφορά αλληλεγγύης για όλους. Για συνταξιούχους και δημοσίους υπαλλήλους», ανέφερε χαρακτηριστικά ο πρωτογενής. Η κατάτμηση της εισφοράς αλληλεγγύης θα οδηγήσει σε αυξήσεις των αποδοχών, που ξεκινούν από 22 ευρώ και ξεπερνούν ακόμη και τα 676 ευρώ τον χρόνο για συγκεκριμένες κατηγορίες δημοσίων λειτουργών.

- Αναδρομικά συνταξιούχων

Αν και το κονδύλι είναι εξαιρετικά μεγάλο και προσεγγίζει τα 2,6 δις ευρώ, ο πρωθυπουργός άφησε την περασμένη εβδομάδα παρά-

θυρο επιστροφής δώρων και επιχορηγικών συντάξεων του 11μηνου 2015- 2016, ακόμα και σε όσους δεν προσέφυγαν στον Δικαστήν.

Ερωτήσεις ο πρωθυπουργός σε συνέντευξη που παραχώρησε στον ΣΚΑΙ, επικάλυπτε το δημοσιονομικό κόστος, ωστόσο άφησε ανοικτό «παράθυρο» για καταβολή σε δόσεις, χωρίς, πάντως, να θεωρείται σχετικά. Σε κάθε περίπτωση ακόμα κι αν αποφασισθεί επιστροφή του ποσού, αυτό θα γίνει σταδιακά και όχι από το 2023.

- Εισφορές. Διατήρηση της μείωσης των εισφορών κατά τρεις μονάδες. Το κόστος για τον προϋπολογισμό θα ανέλθει στα 800 εκατ. ευρώ.

• Φορολογία εταιρειών. Περαιτέρω μείωση του συντελεστή φορολόγησης των εταιρικών κερδών από το 22% στο 20%. Σημειώνεται ότι τα φετινά κέρδη των επιχειρήσεων θα φορολογηθούν με συντελεστή 22% από 24%. Το μέτρο εντάσσεται στον σχεδιασμό της επόμενης τετραετίας.

- Τέλος επιτηδεύματος. Κατάργηση ή μείωση κατά 50% του τέλους επιτηδεύματος. Σύμφωνα με τον προϋπολογισμό, τα έσοδα από το τέλος επιτηδεύματος ανέρχονται σε περίπου 350-400 εκατ. ευρώ και αυτά αντλοφώνται από περίπου 611.000 ασκούντες επιχειρηματική δραστηριότητα, ανεξαρτήτως αν το εισόδημά τους είναι μικρό, μεσαίο ή μεγάλο.

- ΦΠΑ. Καθιέρωση δύο βασικών συντελεστών ΦΠΑ 11% και 22%, από 13% και 24% σήμερα, με διατήρηση του υπερμειωμένου συντελεστή ΦΠΑ στο 6%. Το μέτρο υπολογίζεται να θεσμοθετηθεί το 2024, εφόσον το επιτρέψουν οι συνθήκες, αναφέρονται πηγές του υπουργείου Οικονομικών.

Δύσκολη χρονιά για προμηθευτές και σούπερ μάρκετ

Ζημίες αναμένει ότι θα «γράψει» μία στις τέσσερις επιχειρήσεις του κλάδου των ταχυκίνητων αγαθών, συμπεριλαμβανομένων

σούπερ μάρκετ και προμηθευτών, τη φετινή χρονιά, εξέλιξη που σχετίζεται αφενός με το αυξημένο κόστος λειτουργίας που μειώνει σημαντικά τα περιθώρια κέρδους και αφετέρου λόγω των μείονων των πωλήσεων. Η εξέλιξη αυτή επηρεάζει έπειτα από δύο χρόνια σημαντικούς αύξοντες τζίρος και κερδών για τον κλάδο και ειδικά για τους λιανεμπόρους και δείχνει ότι τελικά οι πληθωριστικές πιέσεις, απόρροια και του πολέμου στην Ουκρανία, έχουν πολύ μεγαλύτερο αρνητικό αντίκτυπο στην κατανάλωση σι-
ο, τι η πανδημία.

Τα παραπάνω ευρήματα προκύπτουν μεταξύ άλλων από την κυλιόμενη έρευνα τάσεων στο λιανικό εμπόριο FMCG (Fast Moving Consumer Goods – ταχυκινητά αγαθά, δηλαδή αγαθά που καταναλώνονται συχνά και γι' αυτό αγοράζονται συχνά) του Ινστιτούτου Έρευνας Καταναλωτικών Αγαθών (IEA-KA). Η έρευνα διεξήχθη την περίοδο 13 έως 25 Μαΐου 2022 με τη χρήση δομημένου ερωτηματολογίου και δείγμα 150 ανώτερα και ανώτερα στελέχη επιχειρήσεων (λιανικό εμπόριο - αλυσίδες σούπερ μάρκετ και προμηθευτές FMCG) από τη Γενική Διεύθυνση και τα τμήματα μάρκετινγκ, πο-

λίσσεων, αγορών, οικονομικών, πληροφορικής κ.λπ. Αξίζει δε να σημειωθεί ότι το ΙΕΛΚΑ στην ανακοίνωσή του υποστηρίζει ότι η κατάσταση που επικρατεί στον κλάδο είναι δύσκολο να αναστραφεί άμεσα.

Η πλειονότητα των επιχειρήσεων, και συγκεκριμένα το 56%, αναμένει χειρότερο οικονομικό αποτέλεσμα ως προς την κερδοφορία της το 2022, ενώ μόλις 11% αναμένει καλύτερο

οικονομικό αποτέλεσμα. Κέρδη αναμένει το 49% των επιχειρήσεων, όμως το 25% εξ αυτών θεωρεί ότι θα είναι έως 2%.

Σύμφωνα με τα στελέχη του κλάδου, το κόστος ενέργειας είναι ο σημαντικότερος παράγοντας για την αύξηση των τιμών, με το 100% των ερωτώμενων να αναγνωρίζουν ότι αυτό το κόστος επηρεάζει πολύ (15%) πάρα πολύ (85%) αυξητικά τις τιμές. Αντιστοιχία, μεγάλη σημασία δίνεται στις διεθνείς τιμές πρώτων υλών με 98% (71% πάρα πολύ και 27% πολύ) και στα κόστη μεταφοράς με 97% (61% πάρα πολύ και 36% πολύ). Πιο σχετίζονται με τα καύσιμα. Για το σύνολο των ερωτώμενων ο πόλεμος στην Ουκρανία επηρέαζε αυξητικά στις τιμές των προϊόντων, με το 47% να υποστηρίζει ότι επηρέαζε πάρα πολύ, το 41% πολύ και το 12% λίγο. Οι επιχειρήσεις έχουν απορροφήσει μέρος των ανατιμήσεων, κάτι που σε μεγάλο βαθμό σημαίνει ότι θα ακολουθήσουν και άλλες ανατιμήσεις στη συνέχεια, ειδικά μάλιστα καθώς δεν παρατηρείται αποκατάσταση των τιμών των ενεργειακών προϊόντων, αλλά ούτε και των πρώτων και δευτέρων υλών. Όπως επισημαίνει το IEAKA, όσο οι τιμές δεν αποκατακάνονται, η απορρόφηση των ανατιμήσεων δεν θα αποτελέσει λύση για τις επιχειρήσεις.

Σύμφωνα με την έρευνα του ΙΕΛΚΑ, 9 στις 10 επιχειρήσεις έχουν απορροφήσει μέρος των αυξήσεων. Το ποσοστό της αύξησης που έχουν απορροφήσει ανέρχεται μεσοσταθμικά σε 25%. Το 26% των επιχειρήσεων έχει απορροφήσει έως 10%, το 26% έχει απορροφήσει 10%-25%, το 27% έχει απορροφήσει 25%-50% και το 20% πάνω από 50%.

ΔΗΜΗΤΡΑ ΜΑΝΙΦΑΒΑ

ΓΙΩΡΓΟΣ
ΝΤΑΛΑΡΑΣ

ΓΙΑΝΝΗΣ
ΚΟΤΣΙΡΑΣ

ΜΑΖΙ ΤΟΥΣ Η ΑΣΠΑΣΙΑ ΣΤΡΑΤΗΓΟΥ

ΤΕΤΑΡΤΗ **27** ΙΟΥΛΙΟΥ 2022

ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΤΑΔΙΟ ΠΕΓΕΙΑΣ | ΩΡΑ 21:00

ΤΑ ΚΑΘΑΡΑ ΕΣΟΔΑ ΘΑ ΔΙΑΤΕΘΟΥΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΚΣΤΡΑΤΕΙΑ ACCESS CITY ΡΑΦΗΣ ΚΑΙ ΣΤΟ ΚΟΙΝΟ ΤΑΜΕΙΟΝ ΥΠΟΤΡΟΦΙΩΝ
THANOS HOTELS & RESORTS ΚΑΙ ROUND TABLE 7 ΠΙΑΦΟΥ

ΠΡΟΠΩΛΗΣΗ ΕΙΣΙΤΗΡΙΩΝ

Tickethour
a ticketmaster company

ΚΑΙ ΣΕ ΟΛΑ ΤΑ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ ACS

ΔΙΟΡΓΑΝΩΤΕΣ

ΧΟΡΗΓΟΙ

ΔΙΑΧΡΟΝΙΚΟΣ ΣΥΝΕΡΓΑΤΗΣ

ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΕΣ

ASSERTUS

ΔΕΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ
ΔΟΥΛΕΙΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ

Mad4ad
• Advertising • Design • Print •

ΧΟΡΗΓΟΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

SUMMER TOUR

DEE JAY 93.5 RADIO

THE ISLAND'S DJ

ΣΑΒΒΑΤΟ 09/07 ΑΓΙΑ ΝΑΠΑ/ NISSI BAY 11:00 - 13:00 LIVE LINK 13:00-19:00 MUSIC	ΣΑΒΒΑΤΟ 13/08 ΠΑΦΟΣ/ ΠΟΛΗ CAMPING AREA 11:00 - 13:00
ΚΥΡΙΑΚΗ 17/07 GOVERNOR'S CAMPING AREA 11:00 - 13:00	ΣΑΒΒΑΤΟ 20/08 ΛΑΡΝΑΚΑ/ ΦΟΙΝΙΚΟΥΔΕΣ 18:00-20:00
ΚΥΡΙΑΚΗ 07/08 ΛΑΡΝΑΚΑ/ MAKENZY 11:00-13:00	

POWERED BY: **cyta mobile** | **vodafone**

SPONSORED BY: **POKKA** **the LIVE coffee experience**

Κέρδη 0,64% στο Χρηματιστήριο με ώθηση από τράπεζες, blue chips

Ο Γ.Δ. έκλεισε στις 794,60 μονάδες, ενώ ο τζίρος διαμορφώθηκε στα 48,96 εκατ. ευρώ

Της **ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ ΚΟΥΡΤΑΛΗ**

Σε θετικό έδαφος έκλεισε το Χρηματιστήριο Αθηνών, σε μία συνεδρίαση με αρκετή μεταβλητότητα και χαμηλό τζίρο, χάρη στην ξαφνική «επίθεση» των αγοραστών περίπου μία ώρα πριν από το «καμπανάκι» της λήξης. Η «α-φύπνιση» των επενδυτών λίγο μετά τις 16.00 με κινήσεις στις τραπεζικές μετοχές και σε αρκετά blue chips βοήθησε τον Γενικό Δείκτη να αποστασιοποιηθεί ελαφρώς από τις απώλειες που σημείωναν οι περισσότερες ευρωπαϊκές αγορές έπειτα από την περαιτέρω αποδυνάμωση του ευρώ, προς την απόλυτη ισοτιμία με το δολάριο ΗΠΑ για πρώτη φορά από τον Δεκέμβριο του 2002.

Πάντως, το περιβάλλον παραμένει δύσκολο και «ευθραυστο», και για να ανακτήσει το ανοδικό μομέντουμ το Χ.Α. χρειάζεται να επιστρέψει στις 840

Η απουσία εγχώριων καταλυτών ενισχύει τις πιθανότητες το Χ.Α. να ευθυγραμμίζεται απόλυτα με τις διεθνείς αγορές.

μονάδες – επίπεδο που θα επιβεβαιώσει την αλλαγή τάσης, με ενίσχυση του τζίρου. Η ενεργειακή κρίση στην Ευρώζων, οι ανησυχίες για ύφεση εντός του 2022 σε συνδυασμό με τις διαμάχες που υπάρχουν στην ΕΚΤ σχετικά με τις αυξήσεις των επιτοκίων καθώς και την τελική μορφή (ειδικά του conditionality) του εργαλείου κατά του κατακερματισμού κρατούν τους επενδυτές επιφυλακτικούς, διατηρώντας τη risk-off στάση.

Επιπλέον, η απουσία εγχώριων καταλυτών ενισχύει τις πιθανότητες το Χ.Α. να ευθυγραμμίζεται απόλυτα με τις διεθνείς αγορές παρά να αυτονο-

Από τα μη τραπεζικά blue chips, κατά τη χθεσινή συνεδρίαση του Χρηματιστηρίου, τα μεγαλύτερα κέρδη σημείωσε η Lamda Devel. στο +4,02% και ακολούθησε η Jumbo με άνοδο 3,21%, ενώ κέρδη άνω του 2% κατέγραψαν οι Coca-Cola, Quest, ΕΛΠΕ και Motor Oil.

μείται – κάτι που το έκανε σε μεγάλο βαθμό στις αρχές του έτους. Έτσι, στα στατιστικά της συνεδρίασης ο Γενικός Δείκτης έκλεισε με άνοδο 0,64% στις 794,60 μονάδες, ενώ ο τζίρος διαμορφώθηκε στα 48,96 εκατ. ευρώ. Σύμφωνα με τη Merit Securities, η μακροπρόθεσμη τάση είναι πτωτική, με τα σημεία στήριξης να εντοπίζονται στις 779 και 770 μονάδες και τα σημεία αντίστασης στις 840 και 867 μονάδες.

Ο δείκτης υψηλής κεφαλαιοποίησης ενισχύθηκε κατά 0,58% στις 1.898,58 μονάδες, ενώ στο +0,21% έκλεισε ο δείκτης μεσαίας κεφαλαιοποίησης και στις 1.300,37 μονάδες.

Από τα μη τραπεζικά blue chips, τα μεγαλύτερα κέρδη σημείωσε η Lamda Development στο +4,02% και ακολούθησε η Jumbo με άνοδο 3,21%, ενώ κέρδη άνω του 2% κατέγραψαν οι Coca-Cola, Quest, ΕΛΠΕ και Motor Oil. Στον αντιποδα, απώλειες άνω του 1% κατέγραψε η ΤΕΡΝΑ Ενεργειακή και ακολούθησαν με ήπιες απώλειες οι ΟΤΕ, Mytilineos, ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ, Βιοχάλκο, ΔΕΗ, ΟΠΑΠ και Aegean.

Ο τραπεζικός δείκτης σημείωσε κέρδη 0,60% στις 464,98 μονάδες, με την Alpha Bank να κλείνει στο +1,87%, την Εθνική Τράπεζα στο +1,72% και την Πειραιώς στο +0,81%, ενώ με α-

πώλειες 1,47% έκλεισε η Eurobank.

Το σκηνικό τέλειας καταγίδας λόγω του ενεργειακού διαμορφώνει αναταράξεις σε όλες τις αγορές του πλανήτη και ιδιαίτερα στις ευρωπαϊκές, σημειώνει ο Δημήτρης Τζάνας, διευθυντής επενδύσεων της Κύκλος Χρηματιστηριακή. Ενόσω, δε, το σκηνικό χαμηλής ορατότητας συνεχίζεται, δικαιώνονται οι αναλυτές που βλέπουν τα χειρότερα, με τους διαχειριστές να κορυφώνουν τον βαθμό αποστροφής προς τον μετοχικό κίνδυνο θεωρώντας ότι οι αγορές τίτλων στα χαμηλά (bottom fishing) συνιστούν ακόμη κίνηση υψηλού επενδυτικού κινδύνου, όπως προσθέτει.

Νέα άνοδο κατέγραψαν οι ευρωπαϊκές αγορές

Ανοδικά κινήθηκαν χθες οι ευρωπαϊκές αγορές, καθώς η υποχώρηση της τιμής του πετρελαίου κάτω από τα 100 δολ. το βαρέλι έδωσε ώθηση στις μετοχές των αεροδιαστημικών εταιρειών, των ταξιδιωτικών και των εταιρειών ειδών πολυτελείας. Παράλληλα, ανοδικά κινήθηκαν και τα ομόλογα της Ευρωζώνης, με τις αποδόσεις τους να υποχωρούν καθώς περιορίζονται οι προσδοκίες για μεγάλη άνοδο επιτοκίων από την ΕΚΤ εν μέσω εντεινόμενης ανησυχίας για ύφεση.

Έτσι, ο πανευρωπαϊκός δείκτης Eurostoxx 600 έκλεισε με κέρδη 0,5%, με τον δείκτη που παρακολουθεί τις ταξιδιωτικές εταιρείες και τις εταιρείες ψυχαγωγίας να συγκεντρώνει κέρδη 1,6%. Σημειωτέον ότι ο Eurostoxx 600 έχει καταγράψει απώλειες τους πέντε από τους τελευταίους έξι μήνες εξαιτίας της εντεινόμενης ανησυχίας για το ενδεχόμενο ύφεσης. Έχει προηγηθεί ανακοίνωση του επενδυτικού κολοσσού της BlackRock ότι μειώνει την έκθεσή της στις μετοχές των ανεπτυγμένων οικονομιών, καθώς προεξοφλεί αστάθεια εξαιτίας των προσπαθειών που καταβάλλουν οι κεντρικές τράπεζες για να ανακόψουν τον πληθωρισμό. Σημειωτέον ότι στις ΗΠΑ αναμένονται σήμερα τα τελευταία στοιχεία για τον πληθωρισμό, με πιθανότατη την περαιτέρω επιτάχυνσή του, που αυξάνει τις πιθανότητες για μια αύξηση των επιτοκίων κατά επιπλέον 75 μονάδες βάσης μέσα στον Ιούλιο.

Όσον αφορά τις εθνικές αγορές στην Ευρώπη, παρά την πολιτική κρίση

στη Βρετανία ο δείκτης FTSE 100 του Λονδίνου έκλεισε με κέρδη 0,18%. Στη Γερμανία δόθηκε στη δημοσιότητα η είδηση ότι η επενδυτική εμπιστοσύνη υποχώρησε σε επίπεδα κάτω από εκείνα του πρώτου κύματος της πανδημίας, αλλά ο δείκτης Xetra DAX της Φρανκφούρτης έκλεισε με κέρδη 0,57%. Ομοίως με κέρδη 0,8% έκλεισε ο CAC 40 χάρη στην άνοδο 3,9% που σημείωσε η μετοχή της ευρωπαϊκής αεροδιαστημικής βιομηχανίας Airbus και στο άλμα 6% που κατέγραψε η μετοχή της γαλλικής ενεργειακής EdF όταν διέρρευσε πως η γαλλική κυβέρ-

Υποχωρούν οι αποδόσεις των ομολόγων της Ευρωζώνης.

νηση προτίθεται να δαπανήσει πάνω από 8 δισ. ευρώ για να ανακτήσει τον πλήρη έλεγχο της. Την ίδια στιγμή, κι ενώ το ευρώ διολίσθαινε σε ένα προς ένα ισοτιμία προς το δολάριο για πρώτη φορά μετά 20 χρόνια, υποχωρούσαν οι αποδόσεις των δεκαετών ομολόγων της Γερμανίας στο 1,094%, καταγράφοντας τα χαμηλότερα επίπεδα των τελευταίων έξι εβδομάδων. Υποχωρούσαν όμως παράλληλα και οι αποδόσεις των δεκαετών ομολόγων του αμερικανικού δημοσίου, που μειώθηκαν κατά 0,08 εκατοστιαία μονάδα, στο 2,92%.

REUTERS, BLOOMBERG, FINANCIAL TIMES

Κάτω από τα 100 δολ. το βαρέλι κινήθηκε η τιμή του πετρελαίου.

</

ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ ΑΘΗΝΩΝ

ΔΕΙΚΤΕΣ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟΥ				
	Κλείσιμο	Προηγ.	Διαφορά	Μετ.
ΓΕΝΙΚΟΣ ΔΕΙΚΤΗΣ ΤΙΜΩΝ ΧΑ	794,60	789,58	5,02	0,64%
FTSE/X.A. LARGE CAP	1.898,58	1.887,69	10,89	0,58%
ΔΕΙΚΤΗΣ ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΗΣ ΑΓΟΡΑΣ Χ.Α.	5.283,90	5.265,59	18,31	0,35%
FTSE/X.A.ΥΨΗΛΗΣ ΜΕΡΙΣΜΑΤΙΚΗΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ	2.784,97	2.776,88	8,09	0,29%
ATHEX SELECT PLUS	2.904,86	2.890,98	13,88	0,48%
ATHEX SELECT	4.067,70	4.073,50	-5,80	-0,14%
ΔΕΙΚΤΗΣ ATHEX ESG	889,40	884,53	4,87	0,55%
FTSE/X.A.-Χ.Α.Κ. ΤΡΑΠΕΖΙΚΟΣ ΔΕΙΚΤΗΣ	351,93	349,83	2,10	0,60%
FTSE/X.A. MID & SMALL CAP ΘΕΜΕΛΙΩΔΩΝ ΜΕΓΕΘΩΝ	4.018,20	4.009,89	8,31	0,21%
FTSE/X.A. MID CAP	1.300,37	1.297,69	2,68	0,21%
FTSE/X.A. ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΠΟΙΗΣΗΣ PLUS	2.188,42	2.173,44	14,98	0,69%
FTSE/X.A. ΔΕΙΚΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ	465,98	463,29	2,69	0,58%
ΔΕΙΚΤΗΣ ΣΥΝΟΛΙΚΗΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ ΓΕΝΙΚΟΥ ΔΕΙΚΤΗ Χ.Α.	1.390,68	1.381,89	8,79	0,64%
FTSE/X.A. ΤΡΑΠΕΖΕΣ	464,98	462,21	2,77	0,60%
FTSE/X.A. ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ	3.872,52	3.736,76	135,76	3,63%
FTSE/X.A. ΑΣΦΑΛΕΙΕΣ	3.077,39	3.073,87	3,52	0,11%
FTSE/X.A. ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ & ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	3.263,05	3.274,14	-11,09	-0,34%
FTSE/X.A. ΕΜΠΟΡΙΟ	791,22	792,91	-1,69	-0,21%
FTSE/X.A. ΠΡΟΣΩΠΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ	7.993,69	7.770,21	223,48	2,88%
FTSE/X.A. ΤΡΟΦΙΜΑ & ΠΟΤΑ	8.351,47	8.181,86	169,61	2,07%
FTSE/X.A. ΠΡΩΤΕΣ ΥΛΕΣ	5.773,07	5.763,12	9,95	0,17%
FTSE/X.A. ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ & ΥΛΙΚΑ	2.850,99	2.853,97	-2,98	-0,10%
FTSE/X.A. ΕΝΕΡΓΕΙΑ	3.812,72	3.734,31	78,41	2,10%
FTSE/X.A. ΤΑΞΙΔΙΑ & ΑΝΑΨΥΧΗ	2.173,21	2.186,48	-13,27	-0,61%
FTSE/X.A. ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ	1.836,76	1.827,40	9,36	0,51%
FTSE/X.A. ΘΙΑΣΠΙΚΟΙΝΩΝΙΕΣ	4.477,29	4.519,27	-41,98	-0,93%
FTSE/X.A. ΥΓΕΙΑ	330,58	313,60	16,98	5,41%
FTSE/X.A. ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΟΙΝΗΣ ΩΦΕΛΕΙΑΣ	3.727,71	3.739,98	-12,27	-0,33%

ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΑΞΙΑΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ	
ΤΡΑΠΕΖΕΣ	19.362.131,29
ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΟΣ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΣ	5.153.759,24
ΣΤΑΘΕΡΗ ΘΛΑΦΩΝΙΑ	4.297.682,03
ΤΥΧΕΡΑ ΠΑΧΝΙΔΙΑ	4.098.323,70
ΣΥΜΒΑΤΙΚΟΣ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΣ	2.851.967,81
ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ	2.718.881,03
ΔΙΥΛΙΣΤΗΡΙΑ	2.004.638,89
ΠΑΧΝΙΔΙΑ	1.878.275,73
ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ & ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ	1.593.793,58
ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ	957.673,01
ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ & ΘΕΜΑΤΟΦΥΛΑΚΕΣ	894.730,96
ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ	778.026,23
ΑΝΑΨΥΚΤΙΚΑ	544.104,67
ΔΙΥΛΩΤΗΡΙΑ & ΕΜΠΟΡΙΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΕΙΔΩΝ	313.794,25
ΕΠΙΕΝΔΥΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	302.482,96
ΤΣΙΜΕΝΤΑ	295.502,86
ΕΙΔΗ ΠΡΟΣΩΠΙΚΗΣ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ	218.698,80
ΜΗ ΣΙΔΗΡΟΥΧΑ ΜΕΤΑΛΛΑ	111.459,91
ΛΟΓΙΣΜΙΚΟ	101.338,99
ΥΔΡΕΥΣΗ	95.109,43
ΔΙΑΡΚΗ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΑ ΑΓΑΘΑ	83.583,24
ΑΣΦΑΛΕΙΕΣ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ & ΖΗΜΙΩΝ	78.479,64
ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΜΕΝΑ ΧΗΜΙΚΑ	62.163,59
ΤΑΞΙΔΙΑ & ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ	60.967,72
ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ	40.137,00
ΣΙΔΗΡΟΣ & ΧΑΛΥΒΑΣ	38.553,22
ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ	34.760,08

ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΕΣ ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ

ΑΝΟΔΟΣ	Κλείσιμο	Μετ.	ΠΤΩΣΗ	Κλείσιμο	Μετ.
CENERGY HOLDINGS (KA)	2.795	5,47%	KPI - KPI (KO)	5,520	-4,17%
LAMDA DEVELOPMENT(KO)	5,565	4,02%	ΜΟΤΟΔΥΝΑΜΙΚΗ (KO)	1,865	-3,37%
JUMBO (KO)	14,160	3,21%	EUROBANK HOLDINGS (KO)	0,749	-1,47%
QUEST HOLDINGS (KO)	4,205	2,56%	ΕΛΤΟΝ (KO)	1,745	-1,41%
ΜΟΤΟΡ ΟΙΛ (KO)	16,120	2,15%	PROFILE (KO)	3,185	-1,39%
COCA-COLA HBC AG (KO)	22,320	2,15%	SPACE HELLAS (KO)	8,360	-1,18%
ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ ΣΥΜ. (KO)	6,120	2,00%	ΠΛΑΙΣΙΟ COMPUTERS (KO)	3,470	-1,14%
ALPHA ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΑΙ ΣΥΜ. (KO)	0,774	1,87%	INTRACOM HOLDINGS (KO)	1,582	-1,13%
EKTER (KO)	1,110	1,83%	ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ (KO)	16,330	-1,03%
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (KO)	2,950	1,72%	ΙΛΥΔΑ (KO)	0,970	-1,02%

ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ

ΑΞΙΑ	ΕΜΠΟΡΕΥΣΙΜΟΤΗΤΑ
ALPHA ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΑΙ ΣΥΜ. (KO)	7.632.013,14
EUROBANK HOLDINGS (KO)	5.185.362,08
ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ (KO)	5.153.759,24
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (KO)	4.402.486,30
ΟΤΕ (KO)	4.297.682,03
ΟΠΑΠ (KO)	3.907.298,53
ΔΕΗ (KO)	2.569.211,37
ΠΕΙΡΑΙΩΣ FINANCIAL HOLDINGS (KO)	2.123.215,90
ΜΟΤΟΡ ΟΙΛ (KO)	2.004.638,89
JUMBO (KO)	1.878.275,73
ΡΗΟΝΙΚ VEGA MEZZ PLC (KO)	1,26%
ΙΛΥΔΑ (KO)	0,62%
ALPHA ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΑΙ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (KO)	0,42%
ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ (KO)	0,27%
ΠΕΙΡΑΙΩΣ FINANCIAL HOLDINGS (KO)	0,22%
ΕΠΣΙΛΟΝ NET (KO)	0,21%
LOGISMOS (KO)	0,19%
EUROBANK HOLDINGS (KO)	0,19%
EKTER (KO)	0,18%
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (KO)	0,16%

ΠΑΡΑΓΩΓΑ - ΗΜΕΡΗΣΙΟ ΔΕΛΤΙΟ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ

ΑΝΑΛΥΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ ΑΓΟΡΑΣ ΠΑΡΑΓΩΓΩΝ

	ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΡΑΞΕΩΝ	ΟΓΚΟΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΝΟΙΚΤΩΝ ΣΥΜΒΟΛΑΙΩΝ
Σ.Μ.Ε. σε Δείκτες	288	2.970	3.793
FTSE/X.A. Τράπεζες	2	2	27
FTSE/X.A. Large Cap	286	2.968	3.766
Σ.Μ.Ε. σε Μετοχές	1.219	13.733	245.454
ΑΔΜΗΕ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ Α.Ε. (KO)	11	54	4.834
ALPHA ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΣΥΜΜ (KO)	160	3.218	85.804
COCA-COLA HBC AG (KO)	18	26	1.292
CENERGY HOLDINGS (KA)	21	81	6.956
ΕΛΛΑΚΤΩΡ (KO)	3	20	621
EUROBANK HOLDINGS (KO)	134	2.832	25.342
ΕΥΔΑΠ (KO)	0	0	134
FOURLIS ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (KO)	4	9	1.515
ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ (KO)	5	31	6.470
ΕΛΛΗΝ. ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ-Χ.Α. (KO)	0	0	728
ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ (KO)	4	12	1.110
INTRACOM HOLDINGS (KO)	8	18	3.829
JUMBO (KO)	9	19	549
LAMDA DEVELOPMENT(KO)	36	98	4.505
MARFIN INVESTMENT GROUP (KO)	2	57	18.891
ΜΟΤΟΡ ΟΙΛ (KO)	25	59	408
ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ (KO)	29	111	4.776
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (KO)	279	1.801	13.078
ΟΠΑΠ (KO)	2	8	701
ΟΤΕ (KO)	3	15	1.302
ΟΛΠ (KO)	0	0	662
ΠΕΙΡΑΙΩΣ FINANCIAL HOLD (KO)	170	4.074	30.593
ΔΕΗ (KO)	238	994	19.284
ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ (KO)	42	136	5.906
TITAN CEMENT (KA)	2	4	917
VIOHALCO SA/NV (KA)	14	56	5.247
Δικαιώματα σε Δείκτες	13	123	1.449
FTSE/X.A. Large Cap	13	123	1.449
Δικαιώματα σε Μετοχές	6	55	471
ALPHA ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΣΥΜΜ (KO)	0	0	20
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (KO)	0	0	26
ΟΠΑΠ (KO)	0	0	138
ΟΤΕ (KO)	0	0	5
ΠΕΙΡΑΙΩΣ FINANCIAL HOLD (KO)	0	0	0
ΔΕΗ (KO)	6	55	282
Συνολική Δραστηριότητα	1.526	16.881	251.167

ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ ΑΞΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ

Τρίτη 12 Ιουλίου 2022

ΚΩΔ.	ΟΝΟΜΑ	ΚΑΤΟΤΑΤΗ	ΑΝΟΤΑΤΗ	ΜΕΣΗ ΣΤΑΘΜ.**	ΔΙΑΦ.*	ΤΙΤΛΟΙ	ΑΓΟΡΑ	ΠΩΛΗΣΗ	ΤΙΜΗ ΚΛΕΙΣ.	% ΜΕΤΑΒ.
ΚΥΡΙΑ ΑΓΟΡΑ										
Χρηματοοικονομικά										
ΕΛΗΤ	HELLENIC BANK PUBLIC COMPANY LTD	0.8100	0.8200	0.8183	-0.1060	"52,500"	0.8100	0.8200	0.8200	0.00
ΤΡΚΗ	Bank of Cyprus Holdings Plc	0.9640	0.9720	0.9686	-0.7380	"4,626"	0.9700	0.9840	0.9680	-0.41
ΔΗΕΠ	Demetra Holdings Plc (EM)	0.3640	0.3700	0.3684	-0.2130	"5,052"	0.3700	0.3880	0.3700	-4.64
ΛΕΠΕ	LCP HOLDINGS AND INVESTMENTS PUBLIC LTD (Σ)						0.0000	0.0920		
Καταναλωτικά Προϊόντα										
ΛΟΥΗ	LOUIS PLC	0.0720	0.0730	0.0725	-0.1700	"10,000"	0.0725	0.0775	0.0720	-2.70
ΤΣΟΚ	A. TSONKOS HOTELS PUBLIC LTD						0.0800	0.0890		
Τεχνολογία										
ΛΟΤΖ	LOGICOM PUBLIC LTD	1.7700	1.7700	1.8350	8.5000	456	1.7500	1.7700	1.7700	1.14
ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΗ ΑΓΟΡΑ										
Χρηματοοικονομικά										
ΑΤΑΣ	ATLANTIC INSURANCE COMPANY PUBLIC LTD						1.6800	1.7500		
ΚΟΣΑ	ΚΟΣΜΟΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΔ						0.0000	0.0000		
ΜΙΝΕ	ΜΙΝΕΡΒΑ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΔ						0.0000	0.0185		
ΑΚΕΠ	ACTIBOND GROWTH FUND PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0.0000	0.0220		
ΓΙΕΠ	"UNIGROWTH INVESTMENTS PUBLIC LTD (EM, Σ)"						0.0425	0.0515		
ΕΛΜΗ	ELLINAS FINANCE PUBLIC COMPANY LTD						0.3600	0.0000		
ΙΝΕΠ	INTERFUND INVESTMENTS PLC (Σ)						0.0000	0.0800		
ΣΛΕΠ	CLR INVESTMENT FUND PUBLIC LTD (Σ)						0.0030	0.0040		
ΦΑΣΤ	UNIFAST FINANCE & INVESTMENTS PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0.0000	0.0000		
Καταναλωτικά Προϊόντα										
ΜΑΡΑ	MALLOUPPAS & PAPACOSTAS PUBLIC CO LTD						0.0000	0.2200		
ΤΟΕΠ	ΤΟΞΟΤΗΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΔ (Σ)						0.0000	0.0315		
ΑΓΡΟ	"ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ ΑΓΡΟΥ ""Η ΠΡΟΩΔΟΣ"" ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΔ "						1.1000	1.2100		
ΚΛΑΡ	CLARIDGE PUBLIC LTD						0.0165	0.0170		
ΚΩΝΣ	CONSTANTINOU BROS HOTELS PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0.0000	0.0880		
ΛΕΠΤ	LEPTOS CALYPSO HOTELS PUBLIC LTD						0.0420	0.0460		
ΛΟΞΕ	LORDOS HOTELS (HOLDINGS) PUBLIC LTD						0.0000	0.8000		
ΝΤΟΛ	DOME INVESTMENTS PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0.0000	0.0000		
ΣΑΛΑ	"SALAMIS TOURS (HOLDINGS) PUBLIC LTD (Θ, Σ)"						0.0000	1.7000		
ΣΙΤΟ	C.C.C. TOURIST ENTERPRISES PUBLIC COMPANY LTD (AN)						0.0000	0.0130		
ΤΟΚΙ	TOP KINISIS TRAVEL PUBLIC LTD (Σ)						0.0565	0.0000		
Βιομηχανία										
ΝΤΙΑ	DISPLAY ART PLC (Σ)						0.0000	0.0475		
ΡΟΛΑ	ROLANDOS ENTERPRISES PUBLIC LTD (Σ)						0.0000	0.0295		
ΔΒΚΑ	ΔΑΣΙΣΕΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ ΚΥΠΡΟΥ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΔ						0.9000	0.9900		
ΚΕΤΕ	THE CYPRUS CEMENT PUBLIC COMPANY LTD						0.6200	0.6300		
ΚΥΡΠ	K. KYTHREOTIS HOLDINGS PUBLIC LTD						0.0000	0.3980		
ΤΣΙΒ	ΤΣΙΜΕΝΤΟΠΟΙΙΑ ΒΑΣΙΛΙΚΟΥ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΤΔ	2.6000	2.6000	2.6000	0.0000	"11,740"	2.6000	2.6200	2.6000	0.00
Βασικά Καταναλωτικά Αγαθά										
ΚΕΟ	KEO PLC						1.2200	1.2800		
ΜΙΤΣ	ΜΙΤΣΙΔΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΤΔ						0.1800	0.2200		
ΜΠΛΕ	BLUE ISLAND PLC						0.0000	0.8650		
ΦΡΟΥ	ALKIS H. HADJIKYRIACOS (FROU-FROU BISCUITS) PUBLIC LTD						0.2160	0.2640		
Τεχνολογία										
ΝΕΤΙΝ	NET INFO PLC						0.0000	0.0000		
Βασικά Υλικά										
ΛΟΡΔ	LORDOS UNITED PUBLIC LTD						0.0000	0.0900		
Ακίνητη Περιουσία										
ΚΚΟΜ	K + G COMPLEX PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0.2720	0.0000		
ΠΑΝΔ	ΠΑΝΔΡΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΔ	0.0545	0.0560	0.0547	-0.1350	"15,000"	0.0545	0.0600	0.0545	-2.68
ΦΙΛΟ	ΦΙΛΟΚΗΜΑΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΔ (Σ)						0.0000	0.2200		
Ενέργεια										
ΑΙΝΑ	PETROLINA (HOLDINGS) PUBLIC LTD						1.0400	1.0800		
ΑΓΟΡΑ ΕΠΙΤΗΡΗΣΗΣ										
Χρηματοοικονομικά										
ΑΙΕΠ	"ΑΙΑΝΤΑΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΔ (AN, EM, Σ)"						0.0000	0.0000		
ΙΣΕΠ	"ΙΣΧΥΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΔ (AN, EM, Σ)"						0.0000	0.0000		
ΚΑΕΠ	ΚΑΡΥΣΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΤΔ (Σ)						0.0000	0.2300		
ΚΕΑΕ	CPI HOLDINGS PUBLIC LTD (Σ)						0.0000	0.0440		
ΡΕΕΠ	"REGALLIA HOLDINGS & INVESTMENTS PUBLIC LTD (AN, EM, Σ)"						0.0000	0.0000		
ΤΔΕΠ	"ΤΡΙΑΙΝΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΤΔ - ΔΙΕΘΝΕΙΣ (AN, Σ)"						0.0000	0.0000		
ΤΕΕΠ	"ΤΡΙΑΙΝΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΔ - ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΙΚΕΣ (AN, Σ)"						0.0000	0.0000		
ΤΚΕΠ	"ΤΡΙΑΙΝΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΔ - ΚΕΦΑΛΑΙΟΥΧΙΚΕΣ (AN, Σ)"						0.0000	0.0000		
ΧΑΕΠ	"HARVEST CAPITAL MANAGEMENT PUBLIC LTD (EM, Σ)"						0.0000	0.0000		
Καταναλωτικά Προϊόντα										
ΕΡΜΕ	"ERIMES DEPARTMENT STORES PLC (AN, Σ)"						0.0000	0.0000		
ΧΑΣΕ	Ch. Charilaou Group Plc (Σ)						0.0020	0.0000		
Βιομηχανία										
ΣΤΣΔ	"CYPRUS TRADING CORPORATION PLC (AN, Σ)"						0.0000	0.0000		
Βασικά Καταναλωτικά Αγαθά										
ΙΟΑΝ	CHRIS JOANNIDOU PUBLIC LTD (Σ)						0.0000	0.0260		
Ακίνητη Περιουσία										
ΓΟΥΛ	"WOOLWORTH (CYPRUS) PROPERTIES PLC (AN, Σ)"						0.0000	0.0000		
ΑΓΟΡΑ ΟΜΟΛΟΓΩΝ										
ΕΤΑΙΡΙΚΑ ΧΡΕΟΓΡΑΦΑ										
ΕΛΛΗ024	Ellinas Finance Public Company Ltd (Ομόλογο)						0.0000	0.0000		
ΕΤΜΑ1	ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΑΤΔ – ΜΕΤΑΤΡΕΨΙΜΑ ΑΣΙΟΓΡΑΦΑ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ 1						56.5000	61.0000		
ΕΤΜΑ2	ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΑΤΔ – ΜΕΤΑΤΡΕΨΙΜΑ ΑΣΙΟΓΡΑΦΑ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ 2						53.2000	59.0000		
ΤΡΙΣΤ0ΝΕ	Tristone Healthcare Bond Designated Activity Co (Ομόλογο) (AN, Σ)						0.0000	0.0000		
ΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΑ ΧΡΕΟΓΡΑΦΑ										
Κ005Α18	"ΚΟΧΑ 3.50% (1ης Σεπρς 2018, λήξης 2022) "						0.0000	0.0000		
Κ007ΙΑ16	"ΚΟΧΑ 3.25% (1ης Σεπρς 2016, λήξης 2023) "						0.0000	0.0000		
Κ007ΙΑ17	"ΚΟΧΑ 3.25% (1ης Σεπρς 2017, λήξης 2024) "						0.0000	0.0000		
ΚΚ10ΙΑ13	"ΚΟΧΑ 6.00% (1η Σεπρ 2013, λήξης 2023) "						0.0000	0.0000		
ΚΚ10ΙΑ15	"ΚΟΧΑ 4.00%(1ης Σεπρς 2015, λήξης 2025) "						0.0000	0.0000		
ΓΡΑΜΜΑΤΙΑ ΔΗΜΟΣΙΟΥ										
ΓΔ13Δ22	"Γραμμίσια Δημοσίσιου, 4η Έκδοσι 2022 (29/04/2022 – 29/07/2022) "						0.0000	0.0000		
ΓΔ13Ε22	"Γραμμίσια Δημοσίσιου, 5η Έκδοσι 2022 (27/05/2022 – 26/08/2022) "						0.0000	0.0000		
ΓΔ13Ζ22	"Γραμμίσια Δημοσίσιου, 6η Έκδοσι 2022 (24/06/2022 – 23/09/2022) "						0.0000	0.0000		
ΕΙΣ										
ΤΕΕΠ	ΤΡΙΑΙΝΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΤΔ - ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΙΚΕΣ									
ΤΚΕΠ	ΤΡΙΑΙΝΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΤΔ - ΚΕΦΑΛΑΙΟΥΧΙΚΕΣ									
ΤΡΙΣΤ0ΝΕ	Tristone Healthcare Bond Designated Activity Company (Ομόλογο)									
ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ ΜΕ ΜΕΡΙΚΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΩΝ ΣΥΝΕΧΩΝ ΥΠΟΚΡΕΣΕΩΝ ΤΩΝ ΕΠΕΝΔ.ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ										
ΚΩΔ.	ΟΝΟΜΑ									
ΑΙΕΠ	ΑΙΑΝΤΑΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΔ									
ΓΙΕΠ	UNIGROWTH INVESTMENTS PUBLIC LTD									
ΔΗΕΠ	Demetra Holdings Plc									
ΙΣΕΠ	ΙΣΧΥΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΔ									
ΡΕΕΠ	REGALLIA HOLDINGS & INVESTMENTS PUBLIC LTD									
ΧΑΕΠ	HARVEST CAPITAL MANAGEMENT PUBLIC LTD									

Ο Τζόκοβιτς μετά την κατάκτηση του 7ου τροπαίου Γουίμπλεντον θέλει να πάει στις ΗΠΑ... ανεμβολίαστος.

Μήνυμα Τζόκοβιτς προς το US Open

Με το μυαλό στο αμερικανικό όπεν (29.8-11.9) βρίσκεται ο Νόβακ Τζόκοβιτς. Με τη νίκη του επί του Νικ Κύργιου με 3-1 και την κατάκτηση του 7ου τροπαίου στο Γουίμπλεντον ισοφάρισε σε γκραν σλαμ τρόπαια τον Ρότζερ Φέντερερ (21) και βρίσκεται ένα πίσω από τον Ράφα Ναδάλ. Για να αγωνιστεί όμως στις ΗΠΑ θα πρέπει να επιτραπεί η είσοδος σε ανεμβολίαστους.

Ο Σέρβος τενίστας, παρ' όλο που κατέκτησε την πρωτιά στο βρετανικό major, έπεσε στην 7η θέση της παγκόσμιας κατάταξης, καθώς το Γουίμπλεντον δεν έδινε βαθμούς. «Θέλω πολύ να πάω στις ΗΠΑ. Ελπίζω να έχω καλά νέα από εκεί», δήλωσε ο Νόβακ Τζόκοβιτς και τόνισε ότι δεν έχει σκοπό να εμβολιαστεί, ενώ δεν θα επιβαρύνει τον εαυτό του με ταξίδια και συμμετοχές σε άλλα τουρνουά για να κυνηγήσει βαθμούς.

Η Μαρία Σάκκαρη ανέβηκε στην παγκόσμια κατάταξη και βρέθηκε και πάλι στην 3η θέση. Η αθλήτριά μας θα ταξιδέψει στην Καλιφόρνια προκειμένου να πάρει μέρος στο τουρνουά όπου το 2018 είχε φτάσει στον πρώτο σημαντικό τελικό στην καριέρα της.

Ανοδο στην παγκόσμια κατάταξη είχε και ο Στέφανος Τσιτσιπάς, που βρίσκεται στην 4η θέση. Αντίθετα, ο Ρότζερ Φέντερερ για πρώτη φορά από το 1997 δεν βρίσκεται μέσα στην παγκόσμια κατάταξη της ATP. Μέχρι πριν από δύο εβδομάδες ήταν στην 97η θέση αλλά εξαιτίας των επιμεβάρσεων στο γόνατο δεν αγωνίζεται. Ο πρώτος αγώνας που έχει δηλώσει συμμετοχή είναι το κύπελλο Laver (23-25.9).

Στο Νο 5 κι ακόμα μαθαίνει...

Ο Στέφανος Τσιτσιπάς έπεσε στην παγίδα του Κύργιου, όμως στα 24 του συνεχίζει να κοιτά μπροστά

Της ΣΠΥΡΙΔΟΥΛΑΣ ΣΠΑΝΕΑ

Εάν κάποιος αναζητήσει το όνομα Στέφανος Τσιτσιπάς στο Διαδίκτυο, μέσα σε κλάσματα του δευτερολέπτου η μηχανή αναζήτησης θα βγάλει σχεδόν 15.000.000 αποτελέσματα. Μπορεί να μη συγκρίνονται με τα 214.000.000 του Ραφαέλ Ναδάλ, αλλά και τα 15 εκατ. δεν μπορούν να θεωρηθούν ευκαταφρόνιτος αριθμός. Ο 24χρονος τενίστας μας, με εκατομμύρια ακολούθους σε σελίδες κοινωνικής δικτύωσης, έχει τοποθετήσει το δικό του «αστέρι» στον γαλαξία του παγκόσμιου τένις, προσπαθεί να βρει τις ισορροπίες του μέσα από μια μετεμφυλική ανωριμότητα και κάποιες φορές θαρρείς πως διεκδικεί τον τίτλο του «bad boy» του αθλήματος από τον Μάκενρο.

Με τους γονείς του να έχουν άμεση σχέση με το τένις –αθλήτρια η μητέρα, προπονητής ο πατέρας–, ο Στέφανος μπήκε στον κόσμο της αντισφαίρισης από την ηλικία των τριών

«Ο Στέφανος έχει ένα πρόβλημα με το προπονητικό τιμ του. Το τελευταίο διάστημα κάνει αλλαγές, και αυτά επηρεάζουν».

ετών. Όταν ήταν εννέα, ξύπνησε τον πατέρα του μέσα στη νύχτα και του ανακοίνωσε ότι θέλει να γίνει τενίστας. Έτσι είναι ο Στέφανος. Θα πει αυτό που θέλει να πει και δεν τον ενδιαφέρει εάν είναι μεσάνυχτα, δημερώματα ή εάν θα αρέσει στον, γεμάτο πρωτόκολλα, χώρο του παγκόσμιου τένις. Θα μιλήσει για εγγλέζικα πολυκαταστήματα, για ρίγανη και λάδι που βάζει στα μαλλιά και θα «τρολάρει» μέσα από τους «αντισυμβατικούς» λογαριασμούς του στα social media, τους οποίους σε μεγάλο βαθμό χειρίζεται ο ίδιος αντί να τους δώσει σε κάποιους μάνατζερ που θα αναρτούν... αποστειρωμένες δημοσιεύσεις.

Από τον σύλλογο τένις της Γλυφάδας, όπου όταν ήταν έξι ετών έκανε τα πρώτα του βήματα, μέχρι την πρώτη πεντάδα του κόσμου δύνουν πολύ δρόμο. Με τον αντισυμβατικό χαρακτήρα του απέκτησε συμπαθείς αλλά και πολλές αντιπάθειες. Και οι δύο πλευρές, όμως, συμφωνούν σε ένα πράγμα: δίκαια βρίσκεται μέσα στους κα-

Ο Στέφανος Τσιτσιπάς είναι ένας ιδιαίτερος άνθρωπος. Όπως όλοι οι πρωταθλητές. Γι' αυτό και γίνεται πρωταθλητής, λέει στην «Κ» ο Γ. Καλοθελώνης.

λύτερους τενίστες της παγκόσμιας κατάταξης. «Ήμουν πριν από λίγες ημέρες σε έναν μεγάλο σύλλογο τένις στο εξωτερικό και έχουν τον Στέφανο πολύ ψηλά. Δεν μπορώ να καταλάβω γιατί στην Ελλάδα ένα ποσοστό των ανθρώπων χαιρέται κάθε φορά

που χάνει έναν αγώνα. Είναι ιδιαίτερος ταλαντούχος», μας είπε τενίστας που κατά το παρελθόν ήταν Νο 1 στην Ελλάδα και επιθυμεί να κρατήσει την ανωνυμία του.

Ο Θεός υπήρξε γενναιοδωρός με τον Στέφανο Τσιτσιπά. Του χάρισε ταλέντο και

αυτό φάνηκε πολύ γρήγορα. Πριν φτάσει τα 20 νίκησε τον Νόβακ Τζόκοβιτς και ακολουθήσαν ο Ρότζερ Φέντερερ και άλλοι «αστέρες» του χώρου.

Το παγκόσμιο τένις άρχισε να μιλάει για τον νεαρό Έλληνα με τη... ροκ εμφάνιση. Από το 2019 μέχρι και φέτος κατέκτησε τρόπαια, προκρίθηκε σε ημιτελικούς γκραν σλαμ και το 2021 συμμετείχε στον τελικό του Ρολάν Γκαρός. Επιτυχίες αδιανόητες για μια χώρα όπου το τένις θεωρείται άθλημα της «έλιτ». Ίσως αυτή η μικρή γαλλική λεζούλα, που προέρχεται από το λατινικό eligere (επιλέγω), να αποτελεί και την αιτία που ο Τσιτσιπάς δέχεται τόσο μεγάλη επίθεση στο ελληνικό Twitter, κυρίως από ανώνυμους χρήστες. Πριν από μερικά χρόνια θα φάνταζε όνειρο να υπάρχει ένας τενίστας μας μέσα στους «τοπ 5». Ο Στέφανος, όμως, ανυπομονεί για το μεγάλο τρόπαιο. Η ήττα από τον Νικ Κύργιο και η διακρίση του παιχνιδιού δείχνουν ότι πρέπει να δουλέψει και εκτός κορτ.

«Ο Στέφανος έχει και ένα πρόβλημα με το προπονητικό τιμ του. Το τελευταίο διάστημα κάνει αλλαγές, και αυτά επηρεάζουν. Δεν έχει παίξει όμως άσχημα. Ο Κύργιος είναι ένα παιδί που εκνευρίζει τους συναθλητές του. Ο Στέφανος τον ξέρει και δεν θα έπρεπε να έχει πέσει στην παγίδα. Θα έπρεπε να έχει προετοιμαστεί και σε αυτό το κομμάτι», δήλωσε στην «Κ» ο παλιός τενίστας Γιώργος Καλοθελώνης.

«Ο χρόνος θα δείξει»

«Οι πρωταθλητές είναι ιδιαίτεροι άνθρωποι και γι' αυτό γίνονται πρωταθλητές», λένε οι άνθρωποι του αθλητισμού και από αυτόν τον κανόνα δεν θα μπορούσε να εξφύγει και ο Στέφανος Τσιτσιπάς. «Είναι πολύ απαιτητικός από τον εαυτό του και όταν χάνει, τότε ξεφεύγει. Αισθάνεται δυνατός και όταν οι άλλοι παίζουν κοντά στο σκορ εκνευρίζεται και βιάζεται. Όλοι οι πρωταθλητές είναι δύσκολοι», μας είπε ο παλιός πρωταθλητής του τένις και νυν προπονητής Γιώργος Καλοθελώνης. Ο έμπειρος προπονητής θεωρεί ότι ο Στέφανος Τσιτσιπάς έχει φέτος μια καλή, μέχρι τώρα, πορεία. «Δεν μπορούμε να πούμε ότι δεν έχει παίξει καλά. Για κανέναν αθλητή σε κανένα άθλημα δεν υπάρχει εγγύηση ότι θα βγει πρώτος, όσο καλός κι αν είναι. Ο χρόνος θα δείξει και για τον Στέφανο».

«The block»: Το νέο «διαμαντάκι» στο... περιδέραιο του UNIC campus

Αν τελευταίως ακούς συνέχεια γνωστούς και φίλους να λένε ότι δεν το κουνάνε ρούπι από το «The block», μην αναρωτηθείς γιατί. Είναι γιατί η καφετέρεια του Πανεπιστημίου Λευκωσίας άλλαξε όχι μόνο τ' όνομά της, αλλά ολόκληρη τη φιλοσοφία της κι έχει αναδειχθεί σ' ένα από τα πιο άνετα places to be στη Λευκωσία και αγαπημένο στέκι του φοιτητικού κοσμου - κι όχι μόνο.

Με ανανεωμένη διαρρύθμιση και διακόσμηση, που χαρακτηρίζεται από απλές γραμμές και χρωματισμούς με άνετα καθίσματα, τραπέζια, καναπέδες και σπουλ, με φιλικό φωτισμό που δεν «κουράζει» τα μάτια, αλλά και πολλά φυτά που αποπνέουν φρεσκάδα και δίνουν την αίσθηση της οικειότητας, η νέα καφετέρεια «The block» του Πανεπιστημίου Λευκωσίας, έχει ό,τι ζητάς για να γίνει και ο δικός σου αγαπημένος χώρος. Εκεί μπορείς να περάσεις όσο χρόνο επιθυμείς, αλλά και για όποια δραστηριότητα επιθυμείς: να συναντηθείς με φίλους, να διαβάσεις και να μελετήσεις με τα βιβλία ή τις έξυπνες συσκευές σου, να κανονίσεις συνάντηση με συμφοιτητές για να μιλήσετε για την κοινή εργασία σας, να κάνεις ένα χαλαρό διάλειμμα από τις καθημερινές υποχρεώσεις, να πιεις ένα δροσιστικό ποτό ή καφέ, να φας ένα νόστιμο πρωινό ή μεσημεριανό, ακόμα και... ν' αράξεις μέχρι το επόμενο μάθημα.

Στο μενού του «The block» θα βρεις ό,τι αποζητάς από μια μοντέρνα καφετέρια: από κρύους και ζεστούς καφέδες, δροσιστικά ροφήματα, μέχρι χυμούς και smoothies - και όλα αυτά και σε vegan επιλογές. Αν θέλεις ένα ανάλαφρο σνακ οι επιλογές πολλές: αλμυρά, σάντουιτς, wraps, σαλάτες, μπάρες δημητριακών ή ενεργειακές, yogurt pots. Κι όταν... πεινάσεις για τα καλά, μην ξεχνάς πως στο «The block» υπάρχει in-house κουζίνα που φτιάχνει υγιεινά και χορταστικά πιάτα σε καθημερινή βάση και το μπουφέ της λειτουργεί από τις 12:00 μέχρι τις 15:30. Αν κάνεις like τη σελίδα του «The block» στο Facebook θα μπορείς ανά πάσα στιγμή να ενημερωθείς για το μενού της ημέρας!

Το «The block» λειτουργεί από τις 7:00 μέχρι τις 19:30 και είναι πλήρως ενταγμένο με τις λειτουργίες των υπόλοιπων χώρων και υπηρεσιών του Πανεπιστημίου Λευκωσίας - μια βόλτα, δηλαδή, από το «The block» συνδυάζεται με διάβασμα και έρευνα στην βιβλιοθήκη του campus, με άθληση στο γυμναστήριο του Πανεπιστημίου Λευκωσίας, το UFIT Fitness Centre, τα εργαστήρια, το computer centre. Με λίγα λόγια το «The block» είναι στην καρδιά του campus και δίνει - αλλά και παίρνει - παλμό και ζωή σε μια μοναδική, στην Κύπρο, φοιτητική εμπειρία.

ΠΡΟΩΓΗΤΙΚΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑ

ΠΡΩΤΗ ΠΑΣΑ

ΔΕΥΤΕΡΑ-ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ

07:00 - 10:00

Στέλιος Μάρκου

Γιώργος Λογίδης

Αντρέας Γιωργαλλής

ΣΠΟΡ FM 95.0

ΑΥΤΟ ΑΚΟΥΣ!

Εκτός εργασίας λόγω παιδιών και ηλικιωμένων

Στο σπίτι παραμένουν πολλές εργαζόμενες γυναίκες εξαιτίας των ελλείψεων σε παιδικούς σταθμούς και οίκους ευγηρίας

Της **ΛΙΝΤΙΑ ΝΤΕΠΙΛΙΣ**

Η ένδεια παιδικών σταθμών και γηροκομείων υποχρεώνει πολλές γυναίκες στις ΗΠΑ να αναδιοργανώσουν την επαγγελματική ζωή τους ή να εγκαταλείψουν την αγορά εργασίας σε στιγμή κατά την οποία οι επιχειρήσεις αναζητούν ενταγμένους προσωπικό.

Η φυγή εργαζομένων από τον τομέα της περιθαλψης ηλικιωμένων και βρεφών κατά τη διάρκεια της πανδημίας και η διακοπή λειτουργίας σχολικών μονάδων εξαιτίας συρροής κρουσμάτων οδήγησαν πολλές οικογένειες να αναζητήσουν αξιοπότες εναλλακτικές λύσεις. Παρότι πολλοί άνδρες έχουν αναλάβει καθήκοντα βρεφολόγων ή συνοδών ηλικιωμένων συγγενών τους, οι υποχρεώσεις αυτές βαρύνουν τις γυναίκες στη συντηρητική τους πλειονότητα, σύμφωνα με στοιχεία του υπουργείου Εργασίας στην Ουάσινγκτον. Παρά τις προκλήσεις αυτές, όμως, οι γυναίκες έχουν επανέλθει στους χώρους εργασίας.

Τα στοιχεία δείχνουν ότι η επάνοδος

Περισσότερες Αμερικανίδες ισορροπούν μεταξύ οικιακών καθηκόντων και εργασίας λόγω των εργασιακών επιπτώσεων δύο και πλέον ετών πανδημίας.

των γυναικών στη μισθωτή εργασία κρύβει παγίδες. Η μελέτη του υπουργείου έδειξε ότι ανύπαντρες γυναίκες με μικρά παιδιά, οι οποίες δεν διαθέτουν πανεπιστημιακό πτυχίο, επανέρχονται στην αγορά εργασίας με πιο αργούς ρυθμούς από άλλες κατηγορίες εργαζομένων, καθώς η έλλειψη εργαζομένων οικιακής φροντίδας πλήττει κατά προτεραιότητα τις γυναίκες αυτές. Αύξηση παρουσιάζει η αυτοαπασχόληση μεταξύ μητέρων, αποδεικνύοντας ότι πολλές γυναίκες ανακαλύπτουν τρόπους να εξισορροπήσουν τις οικογενειακές υποχρεώσεις με τις εργασιακές απαιτήσεις. Σε δι-

Σε δημοσκόπηση του Φεβρουαρίου, 39% των γυναικών με παιδιά κάτω των πέντε ετών δήλωσαν ότι εγκατέλειψαν τη δουλειά τους ή περιορίσαν τα ωράριά τους μετά το ξέσπασμα της πανδημίας. Το ποσοστό αυτό ήταν 33% το 2020.

Εξι και μία οδηγίες για υγιή συντροφική μετά COVID σχέση

Της **ΚΑΘΡΙΝ ΠΙΡΣΟΝ**

Η τελευταία διετία υπήρξε περίοδος κομμογονικών ανατροπών στην καθημερινότητα όλων. Οι σύμβουλοι γάμου λένε ότι καλούνται να διαχειριστούν ένα πραγματικό τσουνάμι συνεπειών της πανδημικής περιόδου. Ακόμα και σήμα, που ασφαλώς η COVID δεν συνιστά το κυρίαρχο στοιχείο στην καθημερινή ζωή μας, πολλοί Αμερικανοί εξακολουθούν να εργάζονται, να ψυλίζουν και να κάνουν πολλά άλλα ηλεκτρονικά, έχοντας μεταθέσει αποκλειστικά στους συντρόφους τους το βάρος της ικανοποίησης των συναισθηματικών και κοινωνικών αναγκών τους.

«Στο γραφείο μου βλέπω καθημερινά το άγχος της νέας τάσης στις ερωτικές σχέσεις», εξηγεί η Λόρα Σίλβερστάιν, κοινωνική λειτουργός και συγγραφέας του βιβλίου «Το αγαπώ είναι ρήμα ενεργητικό». Τον τελευταίο καιρό πασχίζει να βρει χρόνο για να δει όλους όσοι της το ζητούν.

Ερωτήσεις για συζητήσεις μεταξύ των ζευγαριών που θα επιτρέψουν την αρμονική συμβίωση έπειτα από δύο δύσκολα χρόνια.

Πολλά από τα ζευγάρια που την επιπέπτονται βρίσκονται σε ένα είδος «ρυθμού επιβίωσης». Η σχέση των συντρόφων περιορίζεται στην εκτέλεση των απαραίτητων οικιακών εργασιών, χωρίς τίποτε άλλο. Άλλοι, πάλι, έχουν χάσει πόσο διασκεδάζουν», εξηγεί, «ή πόσο σημαντικό είναι να έχουν μια αυθόρμητη αλληλεπίδραση με τον έξω κόσμο. Κάποιοι απλώς προσπαθούν να διαχειριστούν τα τραύματα που τους προκάλεσε η πανδημία. Η ερωταπάντησεις που ακολουθούν στοχεύουν στην παροχή βοήθειας σε όποιον επιθυμεί να διαπιστώσει σε ποιο σημείο βρίσκεται με τον σύντροφό του, αν δηλαδή εξακολουθεί να επηρεάζεται από την πανδημία ή έχει ήδη επιτρέψει στις παλιές συνήθειες, χωρίς να κάνει την παραμικρή συζήτηση με το έτερόν του ήμισυ σχετικά με την επίδραση της περασμένης διετίας στην σχέση.

Οι ειδικοί που έθεσαν τα ερωτήματα ευελπιστούν ότι με αυτά θα πυροδοτήσουν ενδιαφέρουσες συζητήσεις, ασχέτως του αν κάποιος βρίσκεται στην ίδια

σχέση την τελευταία δεκαετία ή μόνο τους τελευταίους μήνες.

1 Πώς μας αρέσει να ψυχαγωγούμαστε μαζί;
Μια βασική θεωρία, που εξηγεί γιατί τα ζευγάρια μένουν ανικανοποίητα ή και χωρίζουν, αναφέρει ότι η χαρά, το πάθος και γενικά η θετική διάθεση διαβρώνονται και εξασθενούν με το πέρασμα των ετών, εξηγεί η Σάρα Ουίτον, ψυχολόγος και επικεφαλής του ερευνητικού προγράμματος για ζευγη και οικογένειες του πανεπιστημίου του Σινσινάτι. Οι ορμόνες και η φυσική έλξη δεν είναι τα μόνα που κάνουν τόσο συναρπαστικό τον πρώτο καιρό μιας σχέσης. «Το σημαντικό είναι ότι κάνουμε μαζί διασκεδαστικά πράγματα», επισημαίνει η δρ Ουίτον. Γι' αυτόν τον λόγο συνιστά στα ζευγάρια να βγάλουν το ημερολόγιο, να κοιτάζουν τις καταγραφές της περασμένης εβδομάδας ή μήνα και να σκεφθούν: «Πόσα λεπτά περάσαμε κάνοντας μαζί κάτι διασκεδαστικό ή ευχάριστο;». Λαμβάνοντας την απόφαση ως σημείο εκκίνησης μπορούν μαζί να διορθώσουν την κατάσταση.

2 Ποιος βγάζει τώρα το σκουπίδια;
Η πανδημία διατάραξε τον διαμορισμό των οικιακών ασχολιών στα ζευγάρια. Μελέτες από ετεροφυλόφιλα ζευγη υποδεικνύουν ότι τα lockdowns ενίσχυσαν την ανισότητα των φύλων. Η Γκάλενα Ροντς, ψυχολόγος και καθηγήτρια του πανεπιστημίου του Ντένβερ, πιστεύει ότι τα ζευγάρια πρέπει να περνούν περισσότερο χρόνο συζητώντας πώς πρέπει να μοιράζονται τη φροντίδα του σπιτιού και των παιδιών, και αν τελικά αυτό που κάνουν λειτουργεί τόσο από πρακτική όσο και από συναισθηματική άποψη. «Διαθέστε χρόνο για να συζητήσετε ποιος κάνει τι και ποιους ρόλους θέλετε να αναλάβετε. Προστοιμωθείτε για τη συζήτηση σαν να πρόκειται για σύσκεψη στη δουλειά. Βρείτε τα θέματα που θέλετε να συζητήσετε και επικεντρώστε εκεί το ενδιαφέρον σας. Διαχωρίστε με σαφήνεια ποιος κάνει τι, δώστε στη νέα ρουτίνα σας λίγο χρόνο για να δείτε αν πραγματικά λειτουργεί και μετά ξανασυζητήστε», λέει.

3 Αλληλοβοήθεια στους χαλεπούς καιρούς.
Όταν βιώνετε από κοινού κάτι δύσκολο είναι σημαντικό να πάρετε χρόνο, όταν όλα τελειώσουν, για να το συζη-

«Θέλουμε να δημιουργήσουμε μια κουλτούρα στις συζητήσεις με τους συντρόφους μας, όπου θα μπορούμε να ζητάμε αυτό που έχουμε ανάγκη, αλλά ταυτόχρονα θα είμαστε και πρόθυμοι να ικανοποιήσουμε τις ανάγκες του συντρόφου μας», επισημαίνει η Λόρα Σίλβερστάιν, κοινωνική λειτουργός και συγγραφέας.

τήσετε, επισημαίνει η δρ Σίλβερστάιν. Τι λειτουργήσει; Τι απέτυχε; Ακόμα και αν τα τελευταία χρόνια ήταν τραυματικά για εσάς και τον σύντροφό σας, για οποιονδήποτε λόγο, καλό είναι να εντοπίσετε εκείνες τις στιγμές που ο ένας βοήθησε τον άλλον.

4 Συμφωνούμε για τη μονογαμία;
Η μονογαμία σημαίνει διαφορετικά πράγματα σε διαφορετικούς ανθρώπους, εξηγεί η δρ Νέλσον. Αυτό δεν ισχύει μόνο για όσους βρίσκονται σε μια ανοικτή σχέση. Γι' αυτόν τον λόγο η ίδια συνιστά στους πελάτες της να επαναξιολογούν και επικαιροποιούν κατά καιρούς τη «συμφωνία μονογαμίας» που έχουν συνάψει, συζητώντας ποια είδη σχέσεων είναι ανεκτά και αποδεκτά εκτός της βασικής σχέσης, αλλά και κατά πόσον αυτά έχουν αλλάξει με το πέρασμα του χρόνου. Σε αυτόν τον διάλογο οι σύντροφοι πρέπει να είναι ειλικρινείς και συγκεκριμένοι. Ίσως στο παρελθόν να δεσμευθήκαν στη σεξουαλική πίστη. «Πού τοποθετούνται, σε αυτό το πλαίσιο, οι διαδιδκτακές συζητήσεις; Τι συμβαίνει με την πορνογραφία;», επισημαίνει η δρ

Νέλσον. «Τι γίνεται με το φλερτ με κάποιον φίλο ή μια πρόσκληση σε γεύμα με κάποιον πρώην;». Όλα αυτά πρέπει να αποσαφηνιστούν.

5 Τι να κάνω για να νιώσεις ότι σε αγαπώ περισσότερο;
«Θεωρώ αυτή την ερώτηση υπέροχη», εξηγεί η Σίλβερστάιν και την αποδίδει στον γνωστό ερευνητή των σχέσεων συντροφικότητας, Τζον Γκότμαν. Οι άνθρωποι που προσπαθούν να ενισχύουν τον συναισθηματικό δεσμό με το έτερόν τους ήμισυ, συχνά περιορίζονται σε εκείνα που οι ίδιοι χρειάζονται ή επιθυμούν. Η παραπάνω ερώτηση, όμως, είναι ένας σαφής τρόπος για να μεταδώσετε στον άλλον πόσο μεγάλη σημασία έχει για εσάς. «Θέλουμε να δημιουργήσουμε μια κουλτούρα στις συζητήσεις με τους συντρόφους μας όπου θα μπορούμε να ζητάμε αυτό που έχουμε ανάγκη, αλλά ταυτόχρονα θα είμαστε γενναιόδωροι και πρόθυμοι να ικανοποιήσουμε τις ανάγκες του συντρόφου μας», επισημαίνει η Σίλβερστάιν. Βέβαια είναι δυνατόν να αγνοήσει ότι κάποια από αυτά τα ερωτήματα είναι ακανθώδη. Γι' αυτό οι ειδικοί συνιστούν σε όποιον θέλει να τα προσεγγίσει να

μοσκόπηση του Φεβρουαρίου, 39% των γυναικών με παιδιά κάτω των πέντε ετών δήλωσαν ότι εγκατέλειψαν τη δουλειά τους ή περιορίσαν τα ωράριά τους μετά το ξέσπασμα της πανδημίας. Το ποσοστό αυτό ήταν 33% το 2020. Περισσότερες από 90% των γυναικών είπαν ότι η απόφασή τους αυτή ελήφθη οικειοθελώς και όχι εξαιτίας απόλυσης ή διοικητικής απόφασης του εργοδότη τους. Πέρυσι, το ποσοστό αυτό ήταν μόλις 65%.

Χωρίς επιλογές

Οικονομολόγοι αποδίδουν εδώ και χρόνια τα σχετικά χαμηλά ποσοστά γυναικείας απασχόλησης στην έλλειψη επιλογών για στη φύλαξη παιδιών. Ο Καναδάς και τμήματα της Ευρώπης, με τους κρατικούς παιδικούς σταθμούς και τις γενναιόδωρες γονικές άδειες, εμφανίζουν πολύ υψηλότερα ποσοστά γυναικείας απασχόλησης. «Μέχρι το 1995, οι ΗΠΑ ηγούνταν στη συμμετοχή γυναικών στην αγορά εργασίας. Σήμερα, όλες οι χώρες τις οποίες θεωρούσαμε

οπισθοδρομικές σε ό,τι αφορά τις σχέσεις μεταξύ των φύλων, έχουν ξεπεράσει τις ΗΠΑ», λέει η οικονομολόγος του Πανεπιστημίου Χάρβαρντ, Κλόντια Γκόντνινγκ. Οι περικοπές έχουν επιπτώσεις και στην εθνική οικονομία της χώρας. Οι εργοδότες δεν έχουν έτσι άμεση πρόσβαση σε κρίσιμο κομμάτι του εργατικού δυναμικού, σε μια χρονική περίοδο μάλιστα κατά την οποία υπάρχουν δύο άδειες θέσεις εργασίας για κάθε άνεργο.

Ανάλογο πρόβλημα εντοπίζεται και στην κατ' οίκον βοήθεια ηλικιωμένων. Στοιχεία της υπηρεσίας δημόσιας υγείας των ΗΠΑ δείχνουν ότι 31% των οίκων ευγηρίας αναφέρουν ελλείψεις προσωπικού, γεγονός που τους εμποδίζει να φιλοξενούν περισσότερους ενοίκους. Πολλές οικογένειες επιλέγουν τώρα να φροντίζουν στο σπίτι τους ηλικιωμένους συγγενείς τους, ενώ πολλοί εργαζόμενοι σε γηροκομεία προτίμησαν να αναζητήσουν εργασία σε νοσοκομεία και υγειονομικές μονάδες, όπου οι αμοιβές είναι υψηλότερες και οι πιθανότητες επαγγελματικής ανέλιξης μεγαλύτερες.

«Το σημαντικό είναι τα ζευγάρια να κάνουν μαζί διασκεδαστικά πράγματα», επισημαίνει η δρ Σάρα Ουίτον, ψυχολόγος.

Τα ζευγάρια πρέπει να περνούν περισσότερο χρόνο συζητώντας πώς πρέπει να μοιράζονται τη φροντίδα του σπιτιού και των παιδιών.

είναι προετοιμασμένοι και να χρησιμοποιήσουν κατά τον καλύτερο τρόπο τις επικοινωνιακές του δεξιότητες. Μην αρχίσετε τη συζήτηση ενώ είσαστε απασχολημένοι με το τσίσιμο των παιδιών ή όταν ο σύντροφός σας έχει σχεδόν αποκοιμηθεί. Από κοινού πρέπει να βρείτε την κατάλληλη ώρα γι' αυτές τις συζητήσεις.

6 Τι σε ανησυχεί και ακόμα δεν μου το είπες;
Η Ραφαέλα Σμιθ-Φιάλο, κοινωνική λειτουργός και ψυχολογική σύμβουλος ζευγαριών, πιστεύει ότι αυτή είναι μια καλή ερώτηση που πρέπει οι σύντροφοι να θέτουν σε τακτά χρονικά διαστήματα, ακόμα και καθημερινά ή εβδομαδιαία. Είναι, επίσης, ένα σημαντικό θέμα που πρέπει να τίθεται σε όλα τα μεταβατικά σημεία μιας σχέσης. Με αυτόν τον τρόπο επιτρέπεται στον σύντροφο να είναι ευάλωτος δίπλα στο έτερόν του ήμισυ και ταυτόχρονα συνιστά μια καλή υπενθύμιση ότι αποτελούν μία ομάδα. Μην παραινεθείτε από την επιθυμία σας να επιλύσετε αμέσως τα προβλήματα. Αντιθέτως μάθετε να είστε καλός ακροατής. «Μπορεί να είναι παράξενο, αμήχανο και δυσάρεστο», τονίζει η

Σμιθ-Φιάλο. «Πρέπει, όμως, να επιτρέψετε να γίνει και αυτό, γνωρίζοντας ότι είσαστε μαζί».

7 Τι είναι αυτό που μας αρέσει στο σεξ;
«Όταν τα ζευγάρια βρίσκονται σε σεξουαλικό τέλμα, κατάσταση στην οποία βρίσκονταν οι Αμερικανοί ακόμα και πριν από την πανδημία –όπως διαπιστώνεται από στατιστικές που καταγράφουν σαφή μείωση των ερωτικών συνευρέσεων μεταξύ συντρόφων–, είναι αναμενόμενο να εστιάζουν την προσοχή τους στα αρνητικά», εξηγεί η δρ Τάμι Νέλσον, σεξολόγος και συγγραφέας του βιβλίου «Ανοικτή μονογαμία: Οδηγός για να συνδημιουργήσετε την ιδανική συμφωνία για τη σχέση σας». Η ίδια ενθαρρύνει όσους βρίσκονται σε σχέση να κατονομαζουν στον σύντροφό τους ένα πράγμα που εκτιμούν στη σεξουαλική τους ζωή. Μπορεί να είναι κάτι που έκαναν μαζί πριν από 20 χρόνια ή κάτι ιδιαίτερα απλό, όπως ένα απαλό άγγιγμα στο πρόσωπο. Εστιάζοντας το ενδιαφέρον και συζητώντας ανοικτά αυτές τις στιγμές, μπορεί να βοηθήσει στην ανάκτηση της «σεξουαλικής ενέργειας».

Η άσκηση αποδίδει άλλες ώρες της ημέρας στα δύο φύλα

Η γυμναστική είναι επωφελής οποιαδήποτε ώρα και αν γίνεται. Αμερικανική μελέτη, ωστόσο, διαπίστωσε ότι οι άνδρες και οι γυναίκες μεγιστοποιούν τα οφέλη της φυσικής άσκησης διαφορετικές ώρες της ημέρας. Οι γυναίκες καίνε σωματικό λίπος με την πρωινή άσκηση, ενώ η βραδινή γυμναστική είναι καλύτερη επιλογή για τους άνδρες. Σε αυτή τη διαφοροποίηση διαδραματίζουν ρόλο παράγοντες όπως οι ορμόνες, το βιολογικό ρολόι και ο κύκλος ύπνου και έγερσης.

Στην μελέτη συμμετείχαν 26 γυναίκες και 30 άνδρες, όλοι τους δρα-

στήριοι και υγιείς, ηλικίας από 25 μέχρι 55 ετών. Η έρευνα διήρκεσε δώδεκα εβδομάδες, με τους επιστήμονες να καταγράφουν τις συνήθειες ευρείας γκάμας ασκήσεων, όπως στρέτςινγκ, τρέξιμο, δρόμος αντοχής. Μία ομάδα γυμναζόταν επί μία ώρα πριν από τις 8.30 το πρωί, ενώ η άλλη επαναλάμβανε το πρόγραμμα μεταξύ 6 μ.μ. και 8 μ.μ. Όλοι οι συμμετέχοντες ακολουθούσαν ειδική διατροφή. Κατά τη διάρκεια της μελέτης οι επιστήμονες μετρούσαν το σωματικό λίπος, την αρτηριακή πίεση, αλλά και την ευλυγισία, την αερόβια ιαχύ και τη δύναμη των ε-

Οι γυναίκες καίνε σωματικό λίπος με την πρωινή άσκηση, ενώ η βραδινή γυμναστική είναι καλύτερη επιλογή για τους άνδρες.

θελοντών. Η πρώτη διαπίστωση των ερευνητών ήταν ότι όλοι οι συμμετέχοντες αποκόμισαν οφέλη κατά τη διάρκεια της μελέτης, καθώς η φυσική τους κατάσταση και η υγεία τους βελτιώθηκε.

Ο Πολ Αρσέριο, συντονιστής της μελέτης, καθηγητής Υγείας και Φυσιολογίας στο Κολέγιο Σκίντμορ της Νέας Υόρκης, τονίζει ότι «οι γυναίκες που θέλουν να χάσουν λίπος από την περιφέρεια και να μειώσουν την υπέρταση πρέπει να ασκούνται το πρωί. Για εκείνες που θέλουν να ενισχύσουν τη μυϊκή τους δύναμη και να βελτιώσουν την ψυχική τους διάθεση, καλύτερη είναι η άσκηση το βράδυ. Οι άνδρες, όπως αποδείχθηκε, είναι λιγότερο ευαίσθητοι στον αφορά την ώρα της άσκησης. Όμως η απογευματινή γυμναστική ήταν ιδανική για τους άνδρες που

επιθυμούσαν να βελτιώσουν την υγεία της καρδιάς τους αλλά και την ψυχική τους κατάσταση».

Η μελέτη των Αμερικανών επιστημόνων δημοσιεύθηκε στην επιστημονική Frontiers in Physiology και, όπως σημειώνουν οι συντάκτες της, αν και οι εθελοντές που συμμετείχαν είχαν φυσιολογικό σωματικό βάρος, το ίδιο πρόγραμμα είναι επωφελές για υπέρβαρα και παχύσαρκα άτομα. «Όλοι πρέπει να ασκούνται την ευκαιρία να βελτιώσουν την υγεία τους με τη φυσική άσκηση», υπογραμμίζει ο καθηγητής Αρσέριο.

Στη διαφοροποίηση οφέλους από τη γυμναστική μεταξύ αντρών και γυναικών διαδραματίζουν ρόλο παράγοντες όπως οι ορμόνες, το βιολογικό ρολόι και ο κύκλος ύπνου και έγερσης.

ΑΝΑΛΥΣΗ / EUROBANK*

Απώλειες για
το ευρώ λόγω φόβων
για ύφεση

Η αύξηση της ευρωπαϊκής τιμής αναφοράς για το φυσικό αέριο (το ολλανδικό TTF) συνεκίστηκε την εβδομάδα που διανύσαμε εν μέσω έντονων ανησυχιών για ενδεχόμενη πλήρη διακοπή των ροών από τη Ρωσία προς την Ευρώπη μετά την ολοκλήρωση των προγραμματισμένων επισκευών στις εγκαταστάσεις του αγωγού Nord Stream, που θα διαρκέσουν το διάστημα 11-21 Ιουλίου (η Ευρώπη εξαρτάται από τη Ρωσία για την κάλυψη περίπου του 40% των συνολικών αναγκών της σε αέριο, σύμφωνα με τα στοιχεία από τη Eurostat για το 2020).

Η ευρωπαϊκή τιμή αερίου κυμαινόταν στα 172 ευρώ ανά θερμική μεγαβατώρα (MWh) νωρίς την Παρασκευή, ύστερα από άνοδο κοντά στα 187 ευρώ την προηγούμενη ημέρα, το δεύτερο υψηλότερο ιστορικά επίπεδο, παραμένοντας 26% υψηλότερα σε σύγκριση με τα επίπεδα στις αρχές Ιουλίου και πάνω από 100% από τα μέσα Ιουνίου, όταν ξεκίνησε το νέο ράλι της τιμής λόγω της σταδιακής μεγάλης μείωσης των ροών από την Gazprom μέσω του αγωγού Nord Stream 1 σε πολλές ευρωπαϊκές χώρες. Η μεγάλη αύξηση της ευρωπαϊκής τιμής φυσικού αερίου θέτει σε κίνδυνο την υλοποίηση του νέου στόχου βάσει του οποίου οι αποθήκες φυσικού αερίου των κρατών-μελών θα πρέπει να είναι γεμάτες κατά τουλάχιστον 80% ώστε να διασφα-

λιστεί η ενεργειακή επάρκεια ενόψει του επόμενου χειμώνα υπό το πρίσμα του συνεχιζόμενου πολέμου στην Ουκρανία. Αναμφίβολα, θα ήταν ιδιαίτερα δύσκολο να μπορέσουν οι χώρες της Ε.Ε. να προμηθευτούν ταυτόχρονα επαρκείς ροές από άλλους παραγωγούς για να αντισταθμίσουν τη διακοπή του εφοδιασμού από τη Ρωσία.

Η Γερμανία (με ποσοστό εξάρτησης από τη Ρωσία για εισροή φυσικού αερίου πάνω από 50%, σύμφωνα με τα στοιχεία της Eurostat για το 2020, ένα από τα υψηλότερα μεταξύ των χωρών της Ευρωζώνης) έχει ήδη κηρύξει το δεύτερο (εκ των τριών) επίπεδο συναγερμού που προβλέπει ο μηχανισμός έκτακτου ανάγκης για τη διαχείριση της ασφάλειας στην προμήθεια φυσικού αερίου. Δεδομένων αυτών των συνθηκών, έχουν ενισχυθεί σημαντικά οι ανησυχίες για τις προοπτικές της οικονομίας της Ευρωζώνης, με αποτέλεσμα την άσκηση έντονων πιέσεων στο ευρώ. Με το γενικότερο κλίμα για το δολάριο να διατηρείται θετικό, καθώς θεωρείται ένα από τα επενδυτικά καταφύγια σε περιόδους αβεβαιότητας, η ισοτιμία ευρώ/δολ. υποχώρησε κάτω από την περιοχή του 1,02 για πρώτη φορά από τα τέλη του 2002, πλησιάζοντας ουσιαστικά το όριο της ισοτιμίας.

Τομέας Οικονομικής Ανάλυσης & Ερευνας Διεθνών Κεφαλαιαγορών της Eurobank.

Πτωτικά κινήθηκε
την Τρίτη το ΧΑΚ

Πτωτικά κινήθηκε την Τρίτη το Χρηματιστήριο, κλείνοντας με ζημιές για δεύτερη συνεχόμενη συνεδρία αυτή την εβδομάδα. Ο Γενικός Δείκτης υποχώρησε στις 66,50 μονάδες, παρουσιάζοντας πτώση σε ποσοστό 0,58%, ενώ ο Δείκτης FTSE/CySE 20 παρουσίασε απώλειες 0,60% κλείνοντας στις 39,81 μονάδες. Ο ημερήσιος τζίρος διαμορφώθηκε στις €82.209.

Από τους επιμέρους χρηματιστηριακούς δείκτες, βαριές απώλειες παρουσίασαν οι Επενδυτικές Εταιρείες με 4,33%, η Κύρια Αγορά έκλεισε με ζημιές 0,91%, η Εναλλακτική Αγορά κατέγραψε οριακές ζημιές 0,08%, ενώ ο τομέας των Ξενοδοχείων δεν παρουσίασε μεταβολή.

Το μεγαλύτερο επενδυτικό ενδιαφέρον προσέλκυσε οι τίτλοι της Ελληνικής Τράπεζας με €42.962 (χωρίς μεταβολή - τιμή

Ο Γενικός Δείκτης υποχώρησε στις 66,50 μονάδες, παρουσιάζοντας πτώση 0,58%.

κλεισίματος €0,82). Ακολουθήσαν οι μετοχές της Τσιμεντοποιίας Βασιλικού με €30.524 (χωρίς μεταβολή - τιμή κλεισίματος €2,60), της Τράπεζας Κύπρου με €4.480 (πτώση 0,41% - τιμή κλεισίματος €0,97), της Demetra Holdings με €1.860 (πτώση 4,64% - τιμή κλεισίματος €0,37%) και της Logicom με €836 (άνοδος 1,14% - τιμή κλεισίματος €1,77). Από τις μετοχές που έτυχαν διαπραγματεύσης, μία κινήθηκε ανοδικά, τέσσερις πτωτικά και δύο παρέμειναν αμετάβλητες. Ο αριθμός των συναλλαγών περιορίστηκε σε 52.

Η Ελλάδα «κοντράρει» πλέον
την Ιταλία στις διεθνείς αγορές

Στα ίδια περίπου επίπεδα οι αποδόσεις των 10ετών ομολόγων των δύο χωρών

Της **ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ ΚΟΥΡΤΑΛΗ**

Το σκ που είχε σημειωθεί στην αγορά ομολόγων έχει ξεκαθάρα υποχωρήσει έπειτα και από τις έκτακτες ανακοινώσεις της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας για την ενεργοποίηση των ευέλικτων επανεπενδύσεων του PEPP, καθώς και την ολοκλήρωση προσεχώς του νέου εργαλείου κατά του κατακερματισμού. Οι αποδόσεις των 10ετών ομολόγων έχουν μειωθεί αρκετά, όπως και τα spreads, από την κορύφωση στις 14ns Ιουνίου, πριν δηλαδή την έκτακτη συνεδρίαση της ΕΚΤ. Μια αξιοσημείωτη εξέλιξη είναι πως η Ελλάδα σχεδόν «ισοφάρισε» την Ιταλία, αφού οι αποδόσεις των 10ετών τους ομολόγων κινούνται περίπου στα ίδια επίπεδα και το μεταξύ τους spread έχει σχεδόν μηδενιστεί.

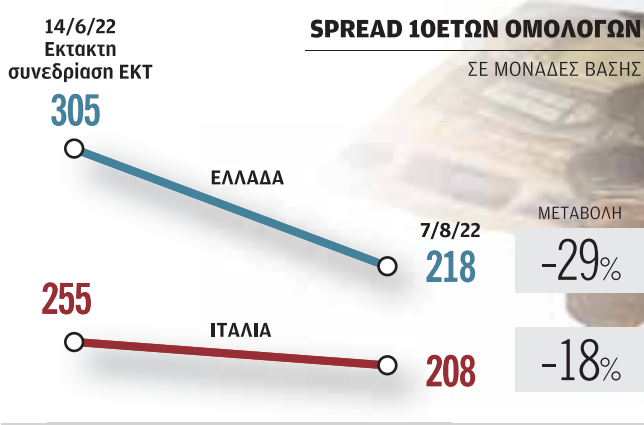
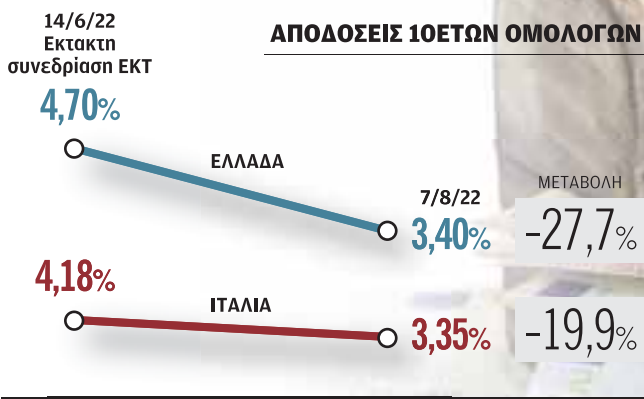
Αυτό, σύμφωνα με τους αναλυτές, σημαίνει πως η αγορά, πολύ πιο ψύχραιμα πλέον, αρχίζει και τιμολογεί και συγκρίνει το ρίσκο και τις προοπτικές των χωρών. Αυτό το «φαινόμενο», ο συναγωνισμός δηλαδή Ελλάδας και Ιταλίας, είχε σημειωθεί

Οι οικονομικές προοπτικές, τα θεμελιώδη μεγέθη και το προφίλ του χρέους της Ελλάδας είναι καλύτερα από εκείνα της Ιταλίας.

το 2019, καθώς και το 2020. Τώρα αυτή η «κόντρα» έχει και πάλι επιστρέψει. Από το υψηλό του 4,7% που είχε αγγίξει η απόδοση του ελληνικού 10ετούς ομολόγου στις 14 Ιουνίου και τις 305 μ.β. που είχε αγγίξει το spread, έχουν υποχωρήσει στο 3,4% και 218 μ.β. αντίστοιχα. Στην Ιταλία, από το 4,18% και τις 255 μ.β., η απόδοση του 10ετούς κινείται στο 3,35% και το spread στις 208 μ.β. Μόλις 10 μ.β. «χωρίζουν» Ελλάδα και Ιταλία, έναντι 60 μ.β. πριν από έναν περίπου μήνα, ενώ στα μέσα της εβδομάδας το spread είχε αγγίξει για λίγο και το μηδέν.

Οι αναλυτές τονίζουν πως, σαν βάση, το γεγονός ότι η Ελλάδα δεν έχει επενδυτική βαθμίδα και η Ιταλία έχει, από μόνο του σημαίνει ότι το μεταξύ τους spread δεν μπορεί παρά να είναι σχετικά μεγάλο. Ωστόσο, συγκρίνοντας τις δύο χώρες, η ζυγαριά των πλεονεκτημάτων γέρνει προς την πλευρά της Ελλάδας, ενώ είναι ξεκάθαρο πως η Ιταλία έχει πάρει τη θέση της χώρας μας ως η μεγάλη ανησυχία για την Ευρωζώνη, όπως έχουν επισημάνει πολλοί οίκοι, εκτιμώντας μάλιστα πως η εκτόξευση

Τα ελληνικά ομόλογα έχουν σχεδόν «ισοφαρίσει» τα ιταλικά

των ιταλικών spreads ήταν αυτή που κινητοποίησε την ΕΚΤ. Έτσι, πρώτον, σε αυτό που η Ελλάδα κερδίζει πόντους έναντι της Ιταλίας είναι οι οικονομικές προοπτικές, τα θεμελιώδη μεγέθη και το προφίλ του χρέους. Οι διεθνείς οίκοι προβλέπουν πολύ ανώτερη ανάπτυξη για την Ελλάδα φέτος, με τις πιο πρόσφατες εκτιμήσεις να κινούνται στο 3,5%-6,5% (π.χ Bofa, ING, HSBC), ενώ για την Ιταλία δεν ξεπερνούν το 2,8%. Επίσης, η Ελλάδα εκτιμάται ότι θα επιστρέψει στα πρωτογενή πλεονάσματα το 2023, ενώ η ιταλική κυβέρνηση έχει δηλώσει πως έως το 2025 η Ιταλία θα έχει ακόμη έλλειμμα, με τους αναλυτές να προειδοποιούν ότι η αποκατάσταση του πρωτογενούς πλεονάσματος είναι βασική προϋπόθεση για να είναι βιώσιμο το χρέος της Ιταλίας.

Σε ό,τι αφορά το χρέος, αν και ο δείκτης χρέους/ΑΠΕ της Ελλάδας είναι ο υψηλότερος (193% έναντι του 150%), η Ελλάδα απολαμβάνει ένα πολύ πιο ευνοϊκό προφίλ με μέση διάρκεια λήξης τα 18,2 έτη, τη μεγαλύτερη στην Ευρωζώνη. «Η Ελλάδα θα υπεραποδώσει τόσο στο μέτωπο της

οικονομικής ανάπτυξης όσο και σε επίπεδο δημοσίων οικονομικών, έναντι της Ιταλίας, αν και θα χρειαστεί αρκετός χρόνος μέχρι ο δείκτης χρέους της Ελλάδας να βρεθεί σε καλύτερη βάση από αυτόν της Ιταλίας. Η Ελλάδα επωφελείται επίσης από ένα πιο διευρυμένο προφίλ του δημοσίου χρέους», σημειώνει στην «Κ» ο επικεφαλής οικονομολόγος της Oxford Economics, Ρικάρντο Αμάρο.

Η Ελλάδα πάντως βρίσκεται σε σχετική πλεονεκτική θέση και λόγω του περιορισμένου μεγέθους της αγοράς εμπορεύσιμων ομολόγων της, όπως επισημαίνει μιλώντας στην «Κ» ο Αντουάν Μπουβέ, στρατηγικός αναλυτής στην ING. «Η ευέλικτη επανεπένδυση όλων των ομολόγων που έχει αγοράσει η ΕΚΤ (PEPP) αυτό και το επόμενο έτος θα είναι αρκετή για να καλύψει την εκδοτική δραστηριότητα των μικρότερων χωρών της περιφέρειας, όπως η Ελλάδα και η Πορτογαλία», τονίζει.

Δεύτερον –και πολύ σημαντικό για τις αγορές– είναι το πολιτικό σκηνικό. Η πολιτική κατάσταση στην Ιταλία παραμένει εύθραυστη ενόψει και των εκλογών του

επόμενου έτους. Αυτό, σε συνδυασμό με τις σημαντικές μεταρρυθμίσεις που πρέπει να ολοκληρωθούν, σημαίνει ότι υπάρχει και μεγάλος κίνδυνος καθυστέρησης της εφαρμογής του σχεδίου ανάκαμψης. Αντίθετα, στην Ελλάδα οι εκλογές δεν αποτελούν πηγή κινδύνου κατά τους αναλυτές, καθώς εκτιμάται ευρέως ότι θα υπάρξει συνέχιση της τρέχουσας οικονομικής πολιτικής. «Ως ο μεγαλύτερος οφειλέτης στην Ευρωζώνη, η Ιταλία εγκυμονεί μεγαλύτερους κινδύνους από την Ελλάδα, γι' αυτό και το μεταξύ τους spread κινείται προς το μηδέν. Ειδικά από το 2018 (μετά τις εκλογές στην Ιταλία) και από το 2019 (μετά τις εκλογές στην Ελλάδα), η αγορά αντιλαμβάνεται διαφορετικά τον πολιτικό κίνδυνο στις δύο χώρες. Αυτό είναι πολύ θετικό για την Ελλάδα», τονίζει στην «Κ» ο αναλυτής της Danske Bank, Σεμπάστιαν Φελέκνερ.

Πάντως, η επίτευξη της επενδυτικής βαθμίδας για την Ελλάδα εκτιμάται ότι θα έρθει μετά τις κάλπες και αφού έχει διαμορφωθεί το νέο πολιτικό τοπίο. «Θα χαιρετούσαμε τη βραχυπρόθεσμη αστάθεια τους επόμενους μήνες (σ.σ. σε περίπτωση πρόωγων εκλογών οι οποίες πιθανότατα θα διεξαχθούν σε δύο γύρους) εάν αυτό σημαίνει αυξημένη σαφήνεια και εμπιστοσύνη μακροπρόθεσμα. Η σαφήνεια στο πολιτικό μέτωπο θα υποστηρίξει περαιτέρω την ανάπτυξη της επενδυτικής βαθμίδας», σημειώνει η Axia Research.

Τρίτον, η Ιταλία είναι ιδιαίτερα ευάλωτη στην ενεργειακή κρίση. Η υψηλή εξάρτηση της Ιταλίας από τις εισαγωγές ενέργειας από τη Ρωσία (40% όλων των εισαγωγών φυσικού αερίου και σχεδόν το 15% των εισαγωγών πετρελαίου της προέρχονται από εκεί) την καθιστά ιδιαίτερα ευάλωτη στις εξελίξεις στο ενεργειακό μέτωπο. Η ΕΚΤ θεωρεί ότι η Ιταλία θα πληγεί περισσότερο από όλες τις χώρες της Ευρωζώνης, ενώ η κυβέρνηση εκτιμά ότι σε ένα σενάριο έλλειψης φυσικού αερίου η ανάπτυξη θα κινηθεί 0,8%-2,3% χαμηλότερα φέτος. Σύμφωνα με την Goldman Sachs, εάν σταματήσουν τελείως οι ροές φυσικού αερίου μέσω του Nord Stream 1, η Ιταλία θα εισέλθει σε ύφεση.

Για την Ελλάδα, η εκτόξευση του πληθωρισμού λόγω (και) της ενεργειακής κρίσης έχει σίγουρα αυξήσει τους κινδύνους για την οικονομία, ωστόσο, όπως έχει επισημάνει και η Moody's, δεν κατατάσσεται στις χώρες που κινδυνεύουν ιδιαίτερα, καθώς η έκθεσή της σε ένα σκτ του φυσικού αερίου είναι μέτρια, ενώ ο οικονομική ισχύς, όπως και η δημοσιονομική ισχύς είναι υψηλές, παράγοντες που παίζουν ρόλο στην πιστοληπτική αξιολόγηση.

Δεν βιάζεται να δοκιμάσει έξοδο στις αγορές το Δημόσιο

Της **ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ ΚΟΥΡΤΑΛΗ**

Στρατηγική προστασίας από την τρέχουσα καταגיδα χτίζει η ελληνική κυβέρνηση, κρατώντας δυναμείς ώστε να μη χρειαστεί να βγει στις αγορές σε αυτές τις έκτακτες συνθήκες. Αν και η αγορά ομολόγων έχει ηρεμήσει σε σχέση με την τρικυμία που είχε βιώσει τις πρώτες εβδομάδες του Ιουνίου, χάρη στις έκτακτες ανακοινώσεις της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, ωστόσο οι αυξήσεις επιτοκίων είναι μπισοστά, ενώ υπάρχει και ο κίνδυνος οι (αρχικές τουλάχιστον) ανακοινώσεις σε ό,τι αφορά το εργαλείο κατά του κατακερματισμού, να μην ικανοποιήσουν πλήρως τις προσδοκίες της αγοράς.

Έτσι, διατηρώντας υψηλά τα επίπεδα των ταμειακών διαθεσίμων, τα οποία διαμορφώνονται στα 38,6 δισ. ευρώ, λαμβάνοντας υπόψη τα χρήματα που θα εισρεύσουν από την Ευρωπαϊκή Ένωση το επόμενο διάστημα, καθώς και την πολύ καλύτερη εικόνα των εσόδων και χαμηλώνοντας τον στόχο για τη συνολική εκδοτική

Από τις αρχές του έτους το Ελληνικό Δημόσιο έχει αντλήσει 5,4 δισ. ευρώ από τις αγορές.

δραστηριότητα του έτους –αφού μπορεί να κινηθεί κάτω των αρχικών 12 δισ. ευρώ που είχαν υπολογιστεί–, η Ελλάδα έχει την άνεση να εξετάσει και πάλι το θέμα «έξοδος στις αγορές» από το φθινόπωρο.

Από τις αρχές του έτους το ελληνικό Δημόσιο έχει αντλήσει 5,4 δισ. ευρώ από τις αγορές – 3 δισ. ευρώ από το 10ετές, 1,5 δισ. ευρώ από το re-opening του 7ετούς και 900 εκατ. ευρώ από τις δημοπρασίες των επανεκδόσεων των ομολόγων του PSI. Έως τα τέλη του 2022 δεν αναμένεται να χρειαστεί να αντληθούν πάνω από 3-4 δισ. ευρώ (συμπεριλαμβανομένων της επανέκδοσης του ομολόγου λήξης 2023 που είναι προγραμματισμένη για τη Δεύτερα για την άντληση έως 500 εκατ. ευρώ), έναντι 6,6 δισ. ευρώ που θα χρειαστούν εάν ο στόχος παραμείνει στα 12 δισ. ευρώ. Και αυτό γιατί, πρώτον, η εκτόξευση του πληθωρισμού έχει το «θετικό» της ενίσχυσης των εσόδων. Ηδη τα έσοδα του α' εξαμήνου ήταν βελτιωμένα σε σχέση με τις αρχικές προβλέψεις κατά 2,7-2,9 δισ., ενώ θα είναι πολύ καλύτερα το β' εξάμηνο,

για λόγους φόρου εισοδήματος, ΕΝΦΙΑ κλπ., αλλά και του τουρισμού. Η κυβέρνηση έχει προβλέψει πως φέτος ο τουρισμός θα κινηθεί στο 80% των επιπέδων του 2019 (15 δισ. ευρώ έσοδα έναντι 18,5 δισ. ευρώ) και υπάρχουν εκτιμήσεις πως η εικόνα θα είναι πολύ καλύτερη. Επιπλέον, αναμένονται 1 δισ. ευρώ από την Ε.Ε. από το πρόγραμμα στήριξης της απασχόλησης (SURE), 1,5 δισ. ευρώ από τις δύο δόσεις SNP/ANFAs, ενώ –αντίθετα με τον αρχικό στόχο– οι εκδόσεις εντόκων γραμματίων δεν θα μειωθούν, που σημαίνει 1 δισ. ευρώ πρόσθετα, χωρίς να λαμβάνεται υπόψη και η πιθανότητα μιας έκτης δόσης από το Ταμείο Ανάκαμψης. Αυτό καλύπτουν συνεπώς το «χάσμα» έναντι του αρχικού στόχου του δανεισμού, με αποτέλεσμα να μη χρειάζεται η Ελλάδα να δανειστεί από τις αγορές περισσότερα από 3-4 δισ. ευρώ περαιτέρω φέτος. Σε κάθε περίπτωση, ο στόχος της έκδοσης του πρώτου πράσινου ομολόγου παραμένει, ενώ επίσης παραμένει και ο στόχος της προπληρωμής των διμερών δανείων GLF προς τα τέλη του έτους.

Deloitte.

Στην Deloitte παρέχουμε στους πελάτες μας ευρύ φάσμα
απόψεων, ικανοτήτων και δημιουργικότητας, που απαιτούνται
για την επίτευξη **αποτελεσμάτων με θετικό αντίκτυπο.**

© 2020 Deloitte Limited

Connect for **impact.**

www.deloitte.com/cy

